VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 16. decembrī *

Lieta T-19/07

Systran SA, Parīze (Francija),

Systran Luxembourg SA, Luksemburga (Luksemburga),

ko pārstāv Ž. P. Spicers [*J.-P. Spitzer*] un E. de Buasjē [*E. De Boissieu*], *avocats*,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja E. Montaguti [*E. Montaguti*] un F. Benjons [*F. Benyon*], pēc tam — E. Traversa [*E. Traversa*] un E. Montaguti, pārstāvji, kuriem palīdz A. Berenboms [*A. Berenboom*] un M. Isgūrs [*M. Isgour*], advokāti,

atbildētāja,

par prasību atlīdzināt zaudējumus, kurus prasītājas esot cietušas sakarā ar nelikumībām, kas pieļautas Komisijas uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā par tās automātiskās tulkošanas sistēmas uzturēšanu un lingvistisko uzlabošanu rezultātā.

* Tiesvedības valoda — franču.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Azizi [*J. Azizi*], tiesneši E. Kremona [*E. Cremona*] un S. Frimods Nilsens [*S. Frimodt Nielsen*] (referents),

sekretāre: T. Veilere [*T. Weiler*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 27. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

I — *Par dažādām programmatūras* Systran *versijām*

1 Ir jāatšķir četras automātiskās tulkošanas programmatūras "Systran" (ko sauc arī par "*Systran* sistēmu") versijas:

— sākotnējā versija (turpmāk tekstā — "*Systran Mainframe*"), kuru 1968. gadā izveidoja P. Tomā [*P. Toma*] un kuru tirgoja Kalifornijas sabiedrība *World Translation Center, Inc.* (*WTC*) un citas saistītās sabiedrības (turpmāk tekstā visas kopā — "*WTC* grupa");

— versija, kuru sākotnēji izmantoja Eiropas Komisija (turpmāk tekstā — "*EC-Systran Mainframe*"), par kuru laikā no 1975. līdz 1987. gadam ir noslēgta virkne līgumu starp *WTC* grupu un Komisiju, virkne līgumu starp Komisiju un pakalpojumu sniedzējiem un virkne līgumu starp *Systran* grupu (kas pārņēma *WTC* grupu) un Komisiju;

— jaunā versija (turpmāk tekstā — "*Systran Unix*"), kuru izstrādāja pirmā prasītāja, *Systran SA* (turpmāk tekstā — "*Systran*"), pēc *WTC* grupas iegādes 1986. gadā, darbam *Unix* un *Windows* vidēs; šo versiju kopš 1993. gada ir attīstījusi *Systran* grupa;

— jaunā versija, kuru izmanto Komisija (turpmāk tekstā — "*EC-Systran Unix*"), par kuru 1997. gadā ir noslēgts līgums starp otro prasītāju *Systran Luxembourg SA* (turpmāk tekstā — "*Systran Luxembourg*") un Komisiju.

II — *Lietas dalībnieku attiecību vēsture*

2 Lietas dalībnieču, *WTC* grupas, vēlāk — tās pārņēmējas *Systran* grupas, no vienas puses, un Komisijas, no otras puses, līgumattiecību vēsturiskais pārskats ir vajadzīgs, lai varētu definēt īpašumtiesību un lietošanas tiesību piemērojumu attiecībā uz dažādām *Systran* programmatūras versijām, kuras izmanto Komisija, proti, *EC-Systran Mainframe* un vēlāk — *EC-Systran Unix*. Komisija atsaucas uz šo vēsturisko pārskatu, lai apgalvotu, ka šai prasībai ir līgumisks pamats, kaut arī prasītājas norāda, ka neviens no šiem līgumiem, uz kuriem tās turklāt neatsaucas, neietekmē viņu tiesības uz intelektuālo īpašumu un prasību.

A — *Pirmais periods: no* Systran Mainframe *līdz* EC-Systran Mainframe

3 Lietas dalībnieces ir vienojušās atzīt, ka automātiskās tulkošanas programmatūras *Systran* radītājs ir P. Tomā un ka *WTC* grupas sabiedrībām pieder ekskluzīvas īpašumtiesības uz šīs programmatūras *Systran Mainframe* versiju.

1. Sākotnējie līgumi starp *WTC* (un citām sabiedrībām) un Komisiju

4 1975. gada 22. decembrī *WTC* un Komisija parakstīja līgumu, pirmkārt, par angļu–franču valodas automātiskās tulkošanas sistēmas *Systran* instalēšanu un izstrādi un, otrkārt, par franču–angļu valodas automātiskās tulkošanas sistēmas *Systran* sākotnējo izstrādi (turpmāk tekstā — "sākotnējais līgums").

5 Sākotnējā līguma 1. panta pirmā daļa ar virsrakstu "Priekšmets" ir izteikta šādi:

"Līgumslēdzēja puse uzņemas veikt Komisijas uzdevumā savas angļu–franču valodas automātiskās tulkošanas sistēmas *SYSTRAN* (turpmāk tekstā — "Pamatsistēma") turpmāko izstrādi un franču–angļu valodas automātiskās tulkošanas sistēmas *SYSTRAN* sākotnējo izstrādi".

6 Sākotnējā līguma 3. pantā ar virsrakstu "Atlīdzība" ir noteikts:

"Par darbiem, kas veikti saskaņā ar šo līgumu, Komisija samaksā Līgumslēdzējai pusei summu USD 161 800 apmērā saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

[..]

Šajā summā ir ietverta atlīdzība par Pamatsistēmas lietošanas tiesību nodošanu uz visu šajā līgumā noteikto periodu. Tai ir jāsedz visi izdevumi, kas Līgumslēdzējai pusei rodas, izpildot šo līgumu, tostarp personāla izmaksas, datorlaiks, ceļa izdevumi un piegādes izmaksas."

7 Sākotnējā līguma 4. pants ar virsrakstu "Sistēmas izmantošana pēc līguma termiņa beigām" ir izteikts šādi:

"a) līgumslēdzējas puses vienojas, ka tiesības uz sistēmu, kāda tā būs līguma termiņa beigās (turpmāk tekstā — "Pārveidotā sistēma"), un uz attiecīgo dokumentāciju Līgumslēdzēja puse piešķir Komisijai ar ierobežotām tiesībām, tas ir, vienīgi Komisijas vajadzībām un līdzīgām Kopienas dalībvalstu valsts administrācijas vajadzībām un vienīgi tulkošanai no angļu valodas franču valodā un no franču valodas angļu valodā, bet bez termiņa ierobežojuma; [..]

b) ja pēc šā līguma termiņa beigām Komisija vēlas pati vai, piesaistot trešās puses, turpināt izstrādāt Pārveidoto sistēmu, piemērojot citus Kopienas valodu pārus, tā Līgumslēdzējai pusei samaksā noteiktu summu, kas nepārsniedz USD 100 000 par pirmo valodu pāri un USD 80 000 par katru nākamo pāri, vai USD 200 000 par

katru kombināciju, kurā ir iekļauta jauna valoda. Šīs summas nodrošina Komisijas tiesības ekskluzīvi un brīvi izmantot izstrādāto Pārveidoto sistēmu bez termiņa ierobežojuma.

Taču, ja pēc šā līguma izpildes Komisija vēlas lūgt Līgumslēdzējai pusei veikt pārveidotās sistēmas turpmāko izstrādi, piemērojot jaunu valodu pāri, tā samaksā iepriekš noteiktu summu, kas nepārsniedz USD 25 000 par pirmo pāri un USD 20 000 par katru nākamo pāri, vai USD 50 000 par katru kombināciju, kurā ir jauna valoda;

c) Līgumslēdzējai pusei ir tiesības pēc saviem ieskatiem un savām vajadzībām izmantot Pārveidoto sistēmu, kāda tā ir izstrādāta šā līguma ietvaros un turpmākās izstrādes līgumu ietvaros, piemērojot citus valodu pārus, kā ir precizēts b) punkta otrajā daļā, izņemot vārdnīcas, kas ir īpaši izstrādātas Komisijai. Piekļuvi vārdnīcām Līgumslēdzējai pusei piešķirs atsevišķos gadījumos par ikgadēju nomas maksu, kas nepārsniedz 20 % no izmaksām; bez maksas tās līgumslēdzējai pusei piešķirs vienīgi demonstrējumiem."

8 Saskaņā ar sākotnējā līguma 5. panta f) punktu līgumam bija jāpiemēro Luksemburgas tiesību akti un tiesvedības gadījumā tas būtu Luksemburgas tiesu kompetencē.

9 Saskaņā ar sākotnējo līgumu laikā no 1976. līdz 1987. gadam Komisija ar *WTC* grupas sabiedrībām noslēdza vairākus līgumus, lai, pirmkārt, uzlabotu *Systran* sistēmu un, otrkārt, izstrādātu jaunus valodu pārus (kopumā deviņus valodu pārus).

10 Turklāt Komisija ar dažādām sabiedrībām, kas neietilpst *WTC* grupā un kas nebija līguma puses, noslēdza līgumus, atļaujot tām izmantot *Systran* sistēmu par labu dalībvalstu valdības iestādēm un Kopienas iestādēm. Vienā no šādiem līgumiem ar

nosaukumu "Vienošanās protokols par sadarbību tehniskos jautājumos", kas noslēgts 1985. gada 18. janvārī ar Francijas sabiedrību *Gachot SA*, Komisija norāda, ka "*Systran* sistēma, programmatūras un vārdnīcas paliek Komisijas īpašumā" (4. pants ar virsrakstu "Lietošanas tiesības"). Piemērojot šo vienošanās protokolu, Komisija atļauj sabiedrībai *Gachot* izmantot "savu automātiskās tulkošanas sistēmu *Systran* par labu Eiropas publiskā sektora iestādēm" un savukārt sabiedrība *Gachot* sniegs Komisijai informāciju par veikto tulkojumu kvalitāti, ļaujot tai sistēmu uzlabot (1. pants ar virsrakstu "Priekšmets"). Sadarbība starp Komisiju un sabiedrību *Gachot* notika bez finanšu atbalsta (3. pants ar virsrakstu "Izdevumi").

2. Sadarbības līgums starp *Systran* grupu un Komisiju

11 Noslēdzot virkni līgumu, sākot ar 1985. gada septembri, sabiedrība *Gachot* iegādājās *WTC* grupas sabiedrības, kuras bija *Systran* tehnoloģijas un versijas *Systran Mainframe* īpašnieces, un pēc šīs iegādes kļuva par *Systran*.

12 1987. gada 2. februāra vēstulē, kuru "Telekomunikāciju, informācijas nozares un inovāciju" ģenerāldirektorāta (ĢD) ģenerāldirektors nosūtīja sabiedrībai *Gachot*, Komisija lūdza atbildes uz vairākiem jautājumiem, kuras tika sniegtas ar 1987. gada 5. februāra vēstuli:

"1. jautājums: Vai Gašo [*Gachot*] kungs var apliecināt, ka viņš (pats vai sabiedrība *Gachot* [..]) ir *WTC* sabiedrību un *Systran Institut* īpašnieks vai lielākais akcionārs un ka viņš uzņemas visas saistības, kas šīm sabiedrībām ir attiecībā pret Komisiju?"

"Atbilde: Mūsu sabiedrība ir atpirkusi, pirmkārt, visas Tomā [kunga] *WTC* un *Latsec* akcijas un, otrkārt, 76 % *Systran Institut* akciju. Mums ir visas tiesības runāt visas grupas vārdā un pārstāvēt to attiecībās ar Komisiju."

"2. jautājums: Kas pārņems šīs saistības gadījumā, ja Gašo kungs (vai [sabiedrība] *Gachot*) vairs nebūs šo sabiedrību īpašnieks (vai lielākais akcionārs)? Vai Gašo kungs apņemas nodrošināt, ka iespējamie pircēji ievēros minētās saistības?"

"Atbilde: Nekāda cesija nav paredzēta. Tieši pretēji, mūsu grupa vadās pēc šīs jomas pastāvīgas attīstības politikas. Turklāt Komisijai nav jāuztraucas par šo jautājumu arī tādēļ, ka līgumi ir noslēgti starp *WTC* un Komisiju, tas ir, starp juridiskām personām, un jebkuras izmaiņas, kas varētu skart šo sabiedrību īpašumtiesības, nekādā gadījumā neļauj apstrīdēt noslēgtos līgumus."

"3. jautājums: Vai Gašo kungs var apstiprināt, ka Komisijai pēc dažādu līgumu noslēgšanas ar *WTC* un *Systran Institut* ir ekskluzīvas [deviņu] *Systran* valodu versiju lietošanas tiesības Eiropas publiskajā sektorā?"

"Atbilde: No līgumiem, kas noslēgti starp *WTC* un Komisiju [..], ir skaidrs, ka Komisijai nav ekskluzīvas lietošanas tiesības savām vajadzībām, kā arī Kopienas dalībvalstu valdības aģentūru vajadzībām, kas attiecas uz *Systran* valodu versijām tās iegādātajos valodu [pāros] [..]."

"8. jautājums: Vai Gašo kungs joprojām piekrīt atļaut starpvaldību organizācijām, kuru teritorijas pārsniedz Kopienas teritoriju, izmantot [programmatūru] *Systran*, ja tās viņam maksās autoratlīdzību?"

"Atbilde: Sabiedrība *Gachot* labprāt nodos *Systran* sistēmu to starptautisko organizāciju rīcībā, kuru teritorijas pārsniedz Kopienas teritoriju, pamatojoties uz dažādiem nolīgumiem, kas noslēgti starp sabiedrību *Gachot* un šādām organizācijām [..]."

"14. jautājums: Vai sabiedrība *WTC* piekritīs, pamatojoties uz iepriekšējiem nosacījumiem, nodot Komisijai spāņu–angļu valodas *Systran* sistēmas lietošanas tiesības? Vai cena būs tāda pati, kāda ir piedāvāta par vācu–angļu valodas sistēmu?"

"Atbilde: Sabiedrība *WTC* pilnībā piekrīt nodot Komisijai neekskluzīvu lietošanas licenci spāņu–angļu valodas sistēmai, kā arī, iespējams, itāļu–angļu valodas un portugāļu–angļu valodas sistēmai. Cena un nosacījumi būs atkarīgi lielākoties no tā, cik attīstītas būs sistēmas brīdī, kad Komisija tās iegādāsies."

"15. jautājums: Vai sabiedrība *WTC* varēs izstrādāt jaunas sistēmas, kurās mērķa valodas būs dāņu un grieķu, un nodot tās Komisijai ar (neekskluzīvām) lietošanas tiesībām valsts un privātajā sektorā?"

"Atbilde: *WTC* piekrīt izstrādāt jebkādas sistēmas ar Eiropas valodu pāriem, kā arī citas sistēmas, kas Komisijai varētu būt vajadzīgas."

"16. jautājums: Vai Gašo kungs ir ieinteresēts veikt *Systran* sistēmas konversiju *Unix* C valodā, kas palielinātu datu apstrādes pārnesamību? Vai viņš būtu gatavs finansēt visus vai daļu no nepieciešamajiem ieguldījumiem (kas varētu būt miljons eciju apmērā)?"

"Atbilde: *Systran* sistēmas konversija *Unix* C valodā ir mūsu paredzētais projekts. Bet sākuma posmā mums šķiet daudz svarīgāk veltīt uzmanību tulkojumu kvalitātes uzlabošanai, kā arī dažādo *Systran* [sistēmas] versiju apvienošanai. *Systran* [sistēmas] konversija *Unix* vidē, lai gan ir interesanta, tomēr ir atkarīga no finanšu līdzekļu piesaistes [..]."

13 Ar 1987. gada 5. marta faksu, kuru "Telekomunikāciju, informācijas nozares un inovāciju" ĢD ierēdnis nosūtīja sabiedrībai *Gachot*, Komisija aprakstīja "*Systran* vienošanās", par kuru notika sarunas, saturu šādi:

"Tiesības, mērķi un pienākumi

Saskaņā ar Vienošanos abu pušu iegūtās tiesības ir pilnīgi proporcionālas.

Systran grupa ir pamata programmatūras īpašniece, un Komisijas lietošanas tiesības uz deviņiem valodu [pāriem] attiecas vienīgi uz Kopienas iestādēm un dalībvalstu oficiālajām iestādēm.

Turpretī Komisijai pieder leksikons, ko tā ir papildinājusi kopš 1975. gada.

Lai iegūtu savas tiesības, katra puse ir ieguldījusi aptuveni ECU 8 miljonus un tādēļ vēlas gūt labumu no šiem ieguldījumiem.

Komisijai ir morāls pienākums panākt, lai Kopienas ekonomika gūtu labumu no ieguldījumiem, kas veikti par tās nodokļu maksātāju līdzekļiem, savukārt *Systran* grupa vēlas ātri uzsākt sistēmas tirdzniecību Eiropā.

Abi šie mērķi ir pilnībā konverģenti un savienojami ierosinātās konvencijas ietvaros.

Turklāt Komisija un *Systran* grupa ir ieinteresētas padarīt *Systran* [programmatūru] par efektīvu [instrumentu], veicot programmatūru un vārdu krājumu saskaņošanu [..]."

14 1987. gada 4. augustā *Systran* grupa un Komisija parakstīja līgumu par kopīgas *Systran* tulkošanas sistēmas izstrādi un uzlabošanu esošajām un nākamajām Kopienas oficiālajām valodām, kā arī par tās piemērošanu (turpmāk tekstā — "sadarbības līgums").

15 Sadarbības līguma "ievaddaļā" bija norādīts:

"1. *Systran* sistēma, ko izstrādājusi sabiedrība *WTC*, ir automātiskās tulkošanas sistēma, kurā ir iekļauta pamata programmatūra, valodu un perifērās programmatūras un dažādas divvalodu vārdnīcas.

2. 1975. gada 22. septembrī Komisija ar sabiedrību *WTC* noslēdza līgumu par to, kā Komisija lieto *Systran* sistēmu, un to, kā *WTC* veic šīs sistēmas sākotnējo izstrādi.

Vēlāk Komisija un sabiedrība *WTC* noslēdza citus līgumus, lai, pirmkārt, uzlabotu esošo sistēmu un, otrkārt, izstrādātu sistēmas [jauniem] valodu pāriem.

Šie līgumi, kas tika noslēgti laikā no 1976. līdz 1985. gadam, bija vērsti uz to, lai izstrādātu un uzlabotu tulkošanas programmatūras un attiecīgo valodu pamatvārdnīcas.

3. Sistēmu uzturēšanu un turpmāko izstrādi nodrošināja cits līgumu kopums starp Komisiju un pakalpojumu sniedzējām sabiedrībām. Šajos līgumos bija paredzētas Komisijas vajadzības un mērķi.

4. Kopš 1985. gada Komisija ar dažādām sabiedrībām ir noslēgusi līgumus, kas tām ļauj izmantot *Systran* sistēmu valdības un Eiropas Kopienas iestāžu labā apmaiņā pret informāciju, kas Komisijai ļauj uzlabot sistēmas darbību.

5. Tomēr puses konstatē, ka Komisijas rīcībā ir *WTC* piešķirta pamatsistēmas lietošanas un uzlabojumu licence [..], kuras lietošana ir ierobežota, to atļaujot tikai Eiropas Kopienu teritorijā un tikai tajos sektoros, kas noteikti iepriekš 4. [punktā].

6. *Systran* sistēmas uzlabojumi un izstrāde, kuru veikusi Komisija un tās līgumslēdzējas puses, [kas minētas iepriekš 3. punktā], jo īpaši vārdnīcas, ir vienīgi Komisijas īpašums.

7. Puses uzskata, ka gan viņu, gan *Systran* lietotāju interesēs ir panākt, lai šī sistēma tiktu nepārtraukti uzlabota. Tās nolēma noslēgt šo sadarbības līgumu, lai apvienotu savus centienus un tādējādi turpinātu sistēmas uzlabošanu.

Ar šādu mērķi puses abpusēji atzīst *Systran* sistēmas lietošanas tiesības, ar iespēju nākotnē sistēmu attīstīt, ieviešot uzlabojumus, kas tiks panākti, pateicoties sistēmas izmantošanai kā privātajā, tā publiskajā sektorā."

16 Sadarbības līguma 4. punktā, kas attiecas uz "īpašumtiesībām", ir noteikts:

"*Systran* dažādās valodu versijas un to sastāvdaļas paliek to partneru īpašumā, kuriem tās pieder [līguma] parakstīšanas dienā.

Systran grupas sabiedrības apņemas nenodot savas īpašumtiesības līdz brīdim, kamēr tās nav informējušas Komisijas dienestus un saņēmušas to piekrišanu. Tiesību pārņēmējam būs jāpārņem visas šo sabiedrību tiesības un pienākumi, kas izriet no šī sadarbības līguma."

17 Sadarbības līguma I pielikuma ievadā ir noteikts:

"Lai gan Komisija vienmēr ir bijusi leksikona un citu sastāvdaļu, kuras tā ir izstrādājusi dažādām *Systran* versijām, īpašniece, pamata programmatūras īpašumtiesības ir sadalītas starp vairākām sabiedrībām un Komisija ir noslēgusi līgumus un nolīgumus par sistēmas lietošanu, uzlabošanu un izstrādi konkrēti ar [*WTC*] un *Systran Institut*.

Tā kā sabiedrība *Gachot* [..] kopš 1986. gada sākuma ir bijusi šo sabiedrību galvenā akcionāre, pašreizējais vispārējais līgums par *Systran* izstrādi un lietošanu tika noslēgts starp visām ieinteresētajām pusēm [..]."

18 Sadarbības līguma 4.a pantā, kas attiecas uz "uzlabojumiem un atlīdzību", ir norādīts:

"Par jebkuru sistēmas turpmāko izstrādi un uzlabojumiem, kas rodas, *Systran* grupai lietojot šo sistēmu, nekavējoties paziņo Komisijai un tos nodod tās rīcībā.

Par jebkuru sistēmas izstrādi un uzlabojumiem, kas izriet no tā, ka *Systran* grupa to lieto, nekavējoties paziņo Komisijai un tos nodod tās rīcībā.

Jebkura sistēmas pārveidošana, kas nav saistīta ar tās lietošanu tiešā nozīmē, kļūst par pušu sarunu priekšmetu.

Pirmo divu gadu laikā katra no pusēm var izmantot otras puses radītās izstrādes un uzlabojumus, nemaksājot par to nekādu atlīdzību.

Beidzoties šim periodam un ņemot vērā gūto pieredzi, Komisija un *Systran* grupa nosaka līguma noteikumus viņu turpmākajai sadarbībai."

19 Sadarbības līguma 5. punktā, kas attiecas uz "lietošanas tiesībām", ir norādīts:

"a) Komisijai ir tiesības Kopienas teritorijā publiskajā sektorā izmantot kopējo sistēmu tās visattīstītākajā versijā un nodot šīs sistēmas lietošanas licences Kopienas teritorijā esošiem valsts un starptautiskiem publisko tiesību subjektiem, kā tas ir definēts ievaddaļas 4. [punktā];

b) [..]

c) *Systran* grupas sabiedrības apņemas atļaut jebkurai privātai organizācijai lietot sistēmu ar noteikumiem, kas atbilst komerciālai lietošanai."

20 Saskaņā ar sadarbības līguma 11. un 12. pantu uz līgumu attiecās Beļģijas tiesību akti un jebkuras nesaskaņas par līguma interpretēšanu, izpildi un neizpildi bija jārisina šķīrējtiesā.

21 Laikā no 1988. līdz 1989. gadam Komisija ar sabiedrību *Gachot* noslēdza četrus līgumus, lai iegūtu *Systran* programmatūras lietošanas licenci vācu–angļu, vācu–franču, angļu–grieķu, spāņu–angļu un spāņu–franču valodu pāriem.

22 Ar 1991. gada 11. decembra ierakstītu vēstuli Komisija izbeidza sadarbības līgumu saskaņā ar tā 8. pantu, brīdinot par to sešus mēnešus iepriekš. Piemērojot šo noteikumu, ir paredzēts, ka, beidzoties trīs gadu periodam, katrai no pusēm *Systran* sistēma pieder tādā stāvoklī, kādu ir panākusi katra no pusēm. Komisija uzskata, ka šī līguma laušanu attaisno fakts, ka *Systran* neievēroja savas līgumsaistības un grasījās pieprasīt samaksu par divu valodu pāru (franču–itāļu un franču–spāņu) izstrādēm, kurus īstenoja Komisija un kuri saskaņā ar sadarbības līguma noteikumiem tika nodoti *Systran* rīcībā. Dienā, kad beidzās sadarbības līguma termiņš, *EC-Systran Mainframe* versijā bija sešpadsmit valodu versijas.

23 Pēc tam *Systran* grupa izveidoja un pārdeva jaunu *Systran* programmatūras versiju, kas paredzēta darbībai *Unix* un *Windows* operētājsistēmās (*Systran Unix*), savukārt Komisija attīstīja versiju *EC-Systran Mainframe*, kurā bija iekļautas iepriekš minētās sešpadsmit valodu versijas, pievienojot grieķu–franču valodas pāri, kas izstrādāts ar ārējā līgumslēdzēja palīdzību un darbojas *Mainframe* operētājsistēmā, kas nav saderīga ar *Unix* un *Windows* operētājsistēmām.

B — *Otrais periods: no* Systran Unix *līdz* EC-Systran Unix

24 Lai *EC-Systran Mainframe* versija varētu darboties *Unix* un *Windows* vidēs, *Systran Luxembourg* un Komisija noslēdza četrus līgumus (turpmāk tekstā — "migrācijas līgumi").

25 1997. gada 19. decembrī pirms pirmā migrācijas līguma parakstīšanas Komisija savā vēstulē lūdza *Systran* dot savu piekrišanu vairākos jautājumos, no kuriem divi bija šādi:

"1. *Systran* nosaukuma lietošana

Prezentāciju laikā, kā arī dokumentos vai sarakstē mēs bieži atsaucamies uz "Komisijas automātiskās tulkošanas sistēmu". Tā kā pēdējās minētās pamatā ir *Systran* sistēma, šādos gadījumos būtu loģiskāk izmantot nosaukumu *Systran* vai [..] *Systran* EK versija.

2. [Sabiedrības] *Systran* [..] un Komisijas sistēmu savstarpējās lietošanas princips

Komisija var izmantot sabiedrības *Systran* produktus [..] uz sava servera. Savukārt pēdējā minētā var izmantot Komisijas sistēmu.

Sabiedrība *Systran* [..] un tās filiāles jau tagad apņemas nenoteikt nekādu naudas atlīdzību, kas izrietētu no iepriekš noslēgtajiem līgumiem starp *Systran* grupu un Komisiju."

26 1997. gada 22. decembrī, proti, pirmā migrācijas līguma parakstīšanas dienā, *Systran* atbildēja uz šo Komisijas pieprasījumu, norādot:

"1. Systran nosaukuma lietošana

Mēs apstiprinām savu atļauju, lai Komisija varētu izmantot preču zīmi "SYSTRAN". Šai lietošanai ir jābūt sistemātiskai attiecībā uz visu automātiskās tulkošanas sistēmu, kas atvasināta no sākotnējās *Systran* sistēmas. Tādēļ mēs nododam Jums "SYSTRAN" preču zīmes lietošanas tiesības vienīgi automātiskās tulkošanas sistēmas *Systran* izplatīšanas vai tālāknodošanas nolūkā.

2. [Sabiedrības] *Systran* [..] un Komisijas sistēmu savstarpējas lietošanas princips

Mēs apliecinām Jums savu piekrišanu, ka Komisija var izmantot *Systran* produktus *Unix* un/vai *Windows* vidē savām iekšējām vajadzībām.

Sabiedrība *Systran* apņemas neprasīt nekādu atlīdzību, kas izriet no tādu līgumu izpildes, kuri starp *Systran* grupu un Komisiju ir noslēgti iepriekš."

27 Pirmā migrācijas līguma, kas noslēgts starp *Systran Luxembourg* un Komisiju, 2. pantā ir sniegta šāda "Komisijas automātiskās tulkošanas sistēmas" definīcija:

"Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma, ar nosaukumu "*Systran EC version*" [*Systran* EK versija], ir īpaša *Systran* automātiskās tulkošanas sistēma, kuru sākotnēji izstrādāja "*World Translation Center*", Lajola [*La Jolla*], ASV, un kuru vēlāk, no

1976. gada, Komisija izstrādāja savām vajadzībām. Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma atšķiras no "*Systran Original Version*" [*Systran* oriģinālās versijas] jeb automātiskās tulkošanas sistēmas, kuru izstrādāja un tirgoja *Systran SA France* un tās filiāles."

28 Pirmā migrācijas līguma 13. pantā ar virsrakstu "Patenti, lietojuma sertifikāti (funkcionālie modeļi), preču zīmes, dizainparaugi un rūpnieciskie modeļi, rūpniecisk un intelektuālā īpašuma tiesības" ir noteikts:

"1. Komisiju nekavējoties informē par visiem rezultātiem vai visiem patentiem, ko, pildot šo līgumu, saņem Līgumslēdzēja puse [t.i., *Systran Luxembourg*]; šis rezultāts vai patents pieder Eiropas Kopienai, kas to var brīvi izmantot, izņemot gadījumus, kad jau pastāv tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu.

2. Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma, ieskaitot tās sastāvdaļas, arī tās, kas mainītas līguma izpildes laikā, paliek Komisijas īpašumā, izņemot gadījumus, kad jau pastāv tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu.

[..]

5. Gadījumā, ja trešā persona uzsāk procedūru, it īpaši saistībā ar tiesību pieprasīšanu, tad iesaistītā puse arī pēc līguma izpildes pēc iespējas ātrāk informē otru pusi; abas puses rīkojas kopā un savstarpēji apmainās ar visu informāciju un pierādījumiem, kas tām ir vai kurus tās iegūst."

29 Saskaņā ar pirmā migrācijas līguma 15. un 16. pantu līgumam ir piemērojami Luksemburgas tiesību akti un visas nesaskaņas starp Kopienu un *Systran Luxembourg* attiecībā uz šo līgumu ir Luksemburgas tiesu kompetencē.

30 Turklāt ar pirmo papildu vienošanos pie ceturtā migrācijas līguma šā līguma termiņa beigas tika noteiktas 2002. gada 15. martā un precizēts, ka šajā datumā "Līgumslēdzēja

puse apņemas līdz 2002. gada 15. martam pabeigt visus uzdevumus, kas ir šā līguma priekšmets, it īpaši: atjaunot pierādījumus par tām tiesībām (preču zīmes, patenti, tiesības uz intelektuālo un rūpniecisko īpašumu, autortiesības utt.), kuras pieprasa *Systran* grupa un kuras ir saistītas ar automātisko tulkošanas sistēmu *Systran*". Komisija norāda, ka *Systran Luxembourg* tai nesniedza šādu informāciju.

C — *Trešais periods: sākot no 2003. gada 4. oktobra uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā*

31 2003. gada 4. oktobrī Komisija izsludināja konkursu par Komisijas automātiskās tulkošanas sistēmas uzturēšanu un valodas uzlabošanu. Konkursa rezultātā divas no desmit piedāvājumā iekļautajām paketēm piešķīra sabiedrībai *Gosselies*. Tās ir paketes, kurās kā avota valodu izmanto angļu vai franču valodu.

32 Savā 2003. gada 31. oktobra vēstulē *Systran* norādīja Komisijai:

"Mēs uzzinājām par uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā 2003. gada 4. oktobrī [..]. Izlasot šo dokumentu, mums šķiet, ka darbi, kurus Jūs esat paredzējuši īstenot, varētu apdraudēt mūsu sabiedrības tiesības uz intelektuālo īpašumu. Vēloties saglabāt konstruktīvas sadarbības atmosfēru starp mūsu sabiedrību un Komisiju, mēs gribētu uzzināt Jūsu viedokli šajā jautājumā. Iepriekš minēto iemeslu dēļ Jūs saprotat, ka mēs nevaram piedalīties šajā konkursā."

33 Savā 2003. gada 17. novembra atbildē Komisija norādīja:

"Mēs iepazināmies ar Jūsu 31. oktobra vēstuli. Mums nešķiet, ka darbi, kurus esam paredzējuši īstenot, varētu apdraudēt tiesības uz intelektuālo īpašumu. Es

pievienojos Jūsu vēlmei uzturēt labas profesionālās attiecības, ievērojot Komisijas procedūras."

34 Pēc šīs vēstuļu apmaiņas starp *Systran* un Komisiju notika arī citu vēstuļu apmaiņa, un Komisija organizēja tikšanās, lai sniegtu precīzas atbildes uz šīs sabiedrības jautājumiem.

35 Šīs saziņas ietvaros prasītāji norādīja šādus faktus:

— *Systran* grupai pieder automātiskās tulkošanas programmatūra ar nosaukumu "Systran" (jeb "*Systran* sistēma"), un tā izstrādā dažādas [šīs programmatūras] versijas;

— saskaņā ar virkni līgumu, kas noslēgti starp *Systran* grupu un Komisiju, *Systran* ir pielāgojusi savu programmatūru, lai izveidotu versiju ar nosaukumu "EC-Systran";

— laikā no 1999. līdz 2002. gadam *Systran* grupa nodrošināja *EC-Systran* versijas migrāciju, lai tā varētu darboties *Unix* vidē; lai to izdarītu, *Systran* grupa izmantoja iepriekš pastāvošās *Systran* tiesības uz sākotnējo programmatūru un *Systran* sistēmas kodolu *Unix* vidē, kuru *Systran* grupa 1993. gadā pilnībā pārrakstīja savām vajadzībām.

36 Atbildot Komisija norādīja, ka šie fakti tāpat kā tehniskā dokumentācija, kuru 2005. gada 6. janvārī iesniedza prasītāju informātikas eksperts, nav "pierādījums tiesībām uz intelektuālo īpašumu", ko izvirza *Systran* grupa attiecībā uz programmatūru *Systran*. Tā kā šajā gadījumā trūkst "pārliecinošu dokumentu", Komisija uzskata, ka *Systran* grupai nav tiesību iebilst pret darbiem, kurus īsteno sabiedrība, kas uzvarēja strīdīgajā konkursā.

37 Rezumējot, *Systran* grupa nevarēja atsaukties uz tās tiesībām uz *Systran* programmatūru, kuras *Systran Unix* versiju tā pārdod, lai aizliegtu to, ko tā uzskata par Komisijas izdarītu pārkāpumu attiecībā uz šo programmatūru.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

38 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas [tagad — Vispārējā tiesa] kancelejā iesniegts 2007. gada 25. janvārī, prasītājas cēla šo prasību.

39 Procesa organizatorisko pasākumu ietvaros lietas dalībnieces tika uzaicinātas 2008. gada 1. decembrī atbildēt uz virkni jautājumu saistībā ar prasības līgumisko vai ārpuslīgumisko pamatu (turpmāk tekstā — "pirmais jautājumu kopums").

40 Uz pirmo jautājumu kopumu lietas dalībnieces atbildēja 2009. gada 30. janvārī un 2. februārī.

41 Uzklausot tiesneša referenta ziņojumu, Vispārējā tiesa (trešā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un procesa organizēšanas pasākumu ietvaros aicināja lietas dalībnieces atbildēt uz jaunu jautājumu kopumu par *Systran Unix* versiju, lietotāja tiesībām, pieprasīto iejaukšanās pasākumu būtību saistībā ar apstrīdēto līgumu un par sabiedrības *Gosselies* darbību attiecībā uz tulkošanas programmatūru dizainu un tirdzniecību (turpmāk tekstā — "otrais jautājumu kopums").

42 Uz otro jautājumu kopumu lietas dalībnieces atbildēja 2009. gada 14. oktobrī.

43 2009. gada 27. oktobra tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieču mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.

44 Šajā tiesas sēdē Vispārējā tiesa aicināja lietas dalībnieces piedalīties neoficiālā mierizlīguma sanāksmē. Pēc šīs sanāksmes lietas dalībnieces norādīja, ka tās paziņos Vispārējai tiesai savas pārejas vienošanās saturu, ja to panāks, pirms šā sprieduma pasludināšanas. Vispārējā tiesa par to nav saņēmusi nekādu informāciju.

45 Tiesas sēdes protokolā tika atgādināti galvenie fakti, kas izrietēja tiesas sēdē par to, kas attiecas uz prasības līgumisko vai ārpuslīgumisko būtību, Komisijai piedēvēto nelikumīgo rīcību un kaitējuma novērtēšanu, uz ko atsaucās prasītāji. Lietas dalībnieces tika iepazīstinātas ar šo protokolu, kā arī ar neoficiālās sanāksmes protokolu.

46 Ar 2010. gada 26. marta rīkojumu Vispārējā tiesa (trešā palāta) izdeva rīkojumu no jauna atklāt mutvārdu procesu, lai uzaicinātu lietas dalībnieces procesa organizatorisko pasākumu ietvaros sniegt atbildes uz jautājumu kopumu par faktiem, kas jāņem vērā, novērtējot kaitējumu (turpmāk tekstā — "trešais jautājumu kopums").

47 Uz trešo jautājumu kopumu lietas dalībnieces atbildēja 2010. gada 4. un 5. maijā.

48 Ņemot vērā šīs atbildes un procesa organizatorisko pasākumu ietvaros prasītājas un Komisiju aicināja sniegt savus apsvērumus par otras lietas dalībnieces atbildēm uz trešo jautājumu kopumu. Tāpat Vispārējā tiesa vēlējās saņemt arī precizējumus par dažiem faktiem, kurus savās atbildēs norādīja lietas dalībnieces (turpmāk tekstā — "ceturtais jautājumu kopums").

49 2010. gada 11. jūnijā lietas dalībnieces iesniedza savus apsvērumus un atbildēja uz ceturto jautājumu kopumu. Pēc tam mutvārdu procesu izbeidza.

50 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noteikt nekavējoties izbeigt intelektuālā īpašuma ļaunprātīgu izmantošanu un tālākizplatīšanu, ko pieļāvusi Komisija;

— noteikt konfiscēt visu Komisijas un sabiedrības *Gosselies* rīcībā esošo tehnisko nodrošinājumu, ar kura palīdzību sabiedrība *Gosselies* no informātikas viedokļa ir uzlabojusi *EC-Systran Unix* un *Systran Unix* versijas, pārkāpjot viņu [*Systran*] tiesības, un nodot to *Systran* rīcībā vai vismaz to iznīcināt, attiecīgi uzraugot;

— piespriest Komisijai samaksāt *Systran Luxembourg* minimālo summu EUR 1 170 328 apmērā un EUR 48 804 000 kā kompensāciju *Systran*;

— likt uz Komisijas rēķina publicēt Vispārējās tiesas spriedumu specializētajos laikrakstos, specializētajos žurnālos un specializētajās interneta vietnēs pēc *Systran* izvēles;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

51 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atzīt prasību par nepieņemamu;

— ja tas nav iespējams, noraidīt prasību kā nepamatotu;

— piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

I — *Par pieņemamību*

A — *Par galvenajiem prasījumiem, lai Vispārējā tiesa piespriestu Komisijai atlīdzināt iespējamo kaitējumu*

52 Komisija norāda trīs nepieņemamības iemeslus attiecībā uz trešo prasījumu par to, lai tai piespriestu atlīdzināt kaitējumu, uz ko norāda prasītājas. Pirmkārt, šī prasība par zaudējumu atlīdzību ir nepieņemama tās līgumiskā pamata dēļ, tāpēc ka Vispārējā tiesa var novērtēt apgalvojumus par autortiesību pārkāpumu un zinātības izpaušanu, vienīgi pamatojoties uz dažādiem līgumiem, kas noslēgti starp *Systran* un Komisiju, kuros nav nevienas šķīrējklauzulas, kurā būtu norādīts, ka šis strīds jāizskata Vispārējai tiesai. Otrkārt, prasība par zaudējumu atlīdzību ir nepieņemama arī tādēļ, ka prasība ir neskaidra, jo tajā nav precizētas tiesību normas, kuras Komisija ir pārkāpusi, turklāt tajā nav pietiekami precizēti prasītāju norādītie autortiesību pārkāpuma un zinātības izpaušanas fakti. Treškārt, Vispārējā tiesa prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros nav kompetenta lemt par tiesību uz intelektuālo īpašumu pārkāpumu, kā tas izriet no 2007. gada 5. septembra rīkojuma lietā T-295/05 *Document Security Systems*/ECB (Krājums, II-2835. lpp.; turpmāk tekstā — "rīkojums *Document Security Systems*").

1. Par lietas būtību

a) Lietas dalībnieku argumenti

53 Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa nevar novērtēt tiesību uz intelektuālo īpašumu pārkāpumu un izpaušanas kļūdaino raksturu, tos nepamatojot ar dažādajiem līgumiem, kas laikā no 1975. līdz 2002. gadam ir pārvaldījuši attiecības starp *Systran* grupu un Komisiju. Iespējamā atbildība, kas Kopienai būtu jāuzņemas par programmatūras *Systran* versiju *EC-Systran Unix* un *Systran Unix* lietošanu, izriet no līgumiem. Tādēļ ir jāatsaucas uz EKL 288. panta pirmo daļu, kurā ir noteikts, ka "Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgiem līgumiem". Tā kā tajos nav šķīrējklauzulas, EKL 238. panta izpratnē Vispārējā tiesa acīmredzami nav kompetenta.

54 Atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, kurā Komisijai lūdza norādīt, pamatojoties uz kādiem līguma noteikumiem tā uzskatīja, ka ir tiesīga rīkoties tā, kā tā rīkojās saistībā ar apstrīdēto līgumu, nesaņemot prasītāju atļauju, Komisija norādīja, pirmkārt, ka tai ir šaubas par faktu, ka prasītājiem pieder intelektuālā īpašuma tiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, un, otrkārt, ka tā "kategoriski apstrīd faktu, ka prasītājām pieder intelektuālā īpašuma tiesības uz programmatūru *EC-Systran Unix*". It īpaši Komisija uzsver to, ka tai saskaņā ar dažādiem līgumiem, kas noslēgti laikā no 1975. līdz 2002. gadam, un sakarā ar tās dienestu darbu pie šo daļu izstrādes pieder "ekskluzīvas īpašumtiesības" uz "programmatūras valodu daļu pirmkodiem". Saskaņā ar šiem līgumiem Komisijai esot tiesības gan pirms, gan pēc migrācijas attīstīt versiju *EC-Systran Unix* sadarbībā ar trešās puses līgumslēdzējiem. Attiecībā uz šo punktu Komisija citē vienošanās protokola par sadarbību tehniskos jautājumos 4. pantu,

sadarbības līguma ievaddaļas 6. punktu un migrācijas līguma ar *Systran Luxembourg* 13. panta 1. un 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma paliek tās īpašumā.

55 Prasītājas būtībā uzsver, ka Vispārējā tiesa ir kompetenta saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu. Šajā gadījumā šī prasība pamatojas uz faktu, ka Komisija ir veikusi pati vai uzdevusi veikt programmatūras *Systran Unix* vai tās versijas *EC-Systran Unix* neatļautas, līgumā neatrunātas izmaiņas, lai gan tai nebija tiesību veikt šādas izmaiņas un, vēl jo vairāk, izmaiņas bez prasītāju atļaujas.

56 Savā atbildē uz Vispārējās tiesas jautājumiem prasītājas uzsver, ka Komisijai nekad nav bijusi atļauja nodot apstrīdētos elementus jebkādām trešajām pusēm. Tā kā līgumā nebija noteikumu, kas atļautu lietošanu vai izpaušanu, ko tā veikusi, Komisija, rīkojoties ārpus līguma noteiktā ietvara, uzņēmās ārpuslīgumisku atbildību, kas attiecas uz Vispārējās tiesas ekskluzīvo kompetenci.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

Apsvērumi par kompetenci līgumiskos un ārpuslīgumiskos jautājumos

57 Vispārējās tiesas kompetence izskatīt prasību par zaudējumu atlīdzību ir atkarīga no apstrīdētās atbildības līgumiskā vai ārpuslīgumiskā rakstura. Attiecībā uz līgumisko atbildību EKL 238. pants nosaka, ka Tiesas kompetencē ir taisīt spriedumus saskaņā

ar visām šķīrējklauzulām, kas ietvertas publisko tiesību vai privāttiesību līgumos, kurus noslēgusi Kopiena vai kuri noslēgti tās vārdā. Attiecībā uz ārpuslīgumisko atbildību EKL 235. pants precizē, ka Tiesas kompetencē ir izskatīt strīdus par zaudējumu atlīdzināšanu, kā minēts EKL 288. panta otrajā daļā attiecībā uz zaudējumiem, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

58 Attiecībā uz līgumisko atbildību Vispārējā tiesa ir kompetenta vienīgi tādā gadījumā, ja pastāv šķīrējklauzula EKL 238. panta izpratnē. Gadījumā, ja šāda klauzula nepastāv, Vispārējā tiesa, pamatojoties uz EKL 235. pantu, būtībā nevar spriest par tādu zaudējumu atlīdzināšanu, kas izriet no līguma. To neņemot vērā, Vispārējā tiesa pārsniegtu savu kompetenci lemt tikai par tādiem strīdiem, kuru izskatīšanu nosaka EKL 240. pants, jo šī tiesību norma valstu tiesām piešķir vispārīgas tiesības izšķirt strīdus, kuros viena no pusēm ir Kopiena (šajā ziņā skat. Tiesas 2009. gada 20. maija spriedumu lietā C-214/08 P *Guigard*/Komisija, 35.-41. punkts; Pirmās instances tiesas 1997. gada 18. jūlija rīkojumu lietā T-44/96 *Oleifici Italiani*/Komisija, *Recueil*, II-1331. lpp., 35. un 38. punkts, un Pirmās instances 2004. gada 25. maija spriedumu lietā T-154/01 *Distilleria Palma*/Komisija, Krājums, II-1493. lpp., 50. punkts).

59 Savukārt jautājums par ārpuslīgumisko atbildību ietilpst Tiesas kompetencē neatkarīgi no tā, vai lietas dalībnieki iepriekš ir izteikuši savu piekrišanu. Tiesas kompetence tieši izriet no EKL 235. panta un 288. panta otrās daļas attiecībā uz darbībām, kas paredzētas, lai panāktu, ka Kopiena atlīdzina Komisijas radītos ārpuslīgumiskos zaudējumus.

60 Lai noteiktu savu kompetenci saskaņā ar EKL 235. pantu, Vispārējai tiesai, ņemot vērā dažādus atbilstīgus elementus no lietas materiāliem, ir jāpārbauda, vai prasītājas celtā prasība par zaudējumu atlīdzību ir objektīvi un vispārīgi pamatota ar līgumiskām vai ārpuslīgumiskām saistībām, kas ļautu raksturot strīda līgumisko vai ārpuslīgumisko

pamatu. Šos faktus var izsecināt, tostarp pārbaudot lietas dalībnieku pretenzijas, faktu, kas radījis kaitējumu, par kuru tiek prasīta atlīdzība, un to līguma vai ārpuslīgumisko noteikumu saturu, kas minēti apstrīdētā jautājuma risināšanai (šajā ziņā skat. iepriekš 58. punktā minēto spriedumu lietā *Guigard*/Komisija, 35.–38. punkts).

61 Attiecībā uz to ir svarīgi norādīt, ka Vispārējās tiesas kompetence līgumiskos jautājumos ir atkāpe no vispārējām tiesībām un tādēļ tā ir jāinterpretē šauri, proti, tādējādi, ka Vispārēja tiesa var izskatīt vienīgi prasības, kas izriet no līguma, vai tādas, kam ir tiešs sakars ar no tā izrietošajām saistībām (skat. Tiesas 1997. gada 20. februāra spriedumu lietā C-114/94 *IDE*/Komisija, *Recueil*, I-803. lpp., 82. punkts un tajā minētā judikatūra). It īpaši tas ir tad, ja no faktiskā konteksta izriet, ka Komisijai saskaņā ar līgumu bija atļauts uzticēt trešajām personām darbus, kas paredzēti saskaņā ar konkursa noteikumiem, un ja patiesībā strīda priekšmets, pieņemot, ka šie darbi bija paredzēti vienā vai vairākos līguma noteikumos, ir prasība par zaudējumu atlīdzību, kam ir līgumisks pamats (šajā ziņā skat. iepriekš 58. punktā minētā sprieduma lietā *Guigard*/Komisija 35. un 36. punktu saistībā ar faktiskā konteksta ņemšanu vērā un 38. punktu saistībā ar prasības par zaudējumu atlīdzību patieso priekšmetu).

62 Tāpat ir jānorāda, ka gadījumā, ja, lai novērtētu šā argumenta pamatojumu, Vispārējai tiesai būtu jāpārbauda to dažādo līgumu saturs, kas noslēgti starp *WTC*/*Systran* un Komisiju laikā no 1975. līdz 2002. gadam un kurus Komisija ir norādījusi, pamatojot savus argumentus, šāds uzdevums attiecas uz kompetences pārbaudi un nav paredzēts, lai mainītu strīda būtību, piešķirot tam līgumisku pamatojumu. Ja tā nebūtu, strīda būtība un, attiecīgi, tiesa, kurai ir piekritība, varētu mainīties tādēļ vien, ka atbildētājs norāda uz līgumiskām attiecībām ar prasītāju, lai gan attiecīgo līgumu

pārbaude ļautu secināt, ka tiem šajā sakarā nav nekādas saistības. Ja runa ir par ārpuslīgumisko atbildību, Vispārējā tiesa ir pilnībā tiesīga pārbaudīt līguma saturu, kā viņa to darītu attiecībā uz jebkuru dokumentu, uz ko atsaucas kāds no lietas dalībniekiem, pamatojot savu argumentāciju, lai uzzinātu, vai tas ir tāds, ar ko var atspēkot piekritību pēc būtības, kura tai ir skaidri noteikta EKL 235. pantā. Šāda pārbaude ir atkarīga no faktiem, uz kuriem atsaucas, lai noteiktu Vispārējās tiesas kompetenci, un kuru neesamība ir absolūts šķērslis tiesas procesam saskaņā ar Reglamenta 113. pantu.

63 Salīdzinājumam lietā, kas attiecās uz prasību par līguma atjaunošanu, kur prasītājs norādīja uz līgumisku un ārpuslīgumisku saistību pārkāpumu, Tiesa nosprieda, ka vienkārša juridisko normu pieminēšana, kas neizriet no līguma, bet kas pusēm ir saistošas, nevar mainīt strīda līgumisko būtību un to izslēgt no Tiesas kompetences (iepriekš 58. punktā minētais spriedums lietā *Guigard*/Komisija, 43. punkts). Tādēļ lietā, kas saistīta ar konkursa rezultātiem, kur prasītāji pamatojas vienīgi uz to, ka ir pārkāptas sākotnējās ārpuslīgumiskās saistības, ja līguma dalībnieks vienkārši norāda uz līgumiskas izcelsmes saistībām, kas neparedzēja apstrīdēto rīcību, tas nevar mainīt strīda ārpuslīgumisko raksturu un tādēļ izslēgt to no tiesas kompetences.

64 Turklāt kopumā tas ir tā lietas dalībnieka, kas apgalvo, ka saistības ir pārkāptas, pienākums definēt pārkāpuma būtību un tā piemērošanu lietas apstākļiem. Tādēļ prasītāju iesniegtie argumenti, kas attiecas uz prasību par zaudējumu atlīdzību, ir jāizskata, pirms tiek izskatīti Komisijas iesniegtie argumenti par to, ka pastāv līgumiska atļauja izpaust trešajām personām informāciju, kas būtu jāaizsargā saskaņā ar autortiesībām un zinātību.

Prasītāju celtās prasības par zaudējumu atlīdzību pārbaude

65 Šajā gadījumā prasītāju prasība par zaudējumu atlīdzību ir iesniegta, vienīgi pamatojoties uz EKL 235. pantu un 288. panta otro daļu. Prasītāji ne atsaucas, ne arī pamatojas uz ar Komisiju noslēgto līgumu noteikumiem. Šos līguma noteikumus norāda vienīgi Komisija, pamatojot tēzi, saskaņā ar kuru tai ir tiesības īstenot to, par ko šajā lietā ir izteikti iebildumi.

66 Lai pamatotu savu prasību par zaudējumu atlīdzību, prasītāji norāda uz divām nelikumīgām un zaudējumus radošām ārpuslīgumiskas dabas darbībām. Pirmkārt, Komisija esot nelikumīgi izpaudusi trešajām personām *Systran* zinātību, jo, lai īstenotu konkursā norādītās prasības, bija jāveic neatļauta izpaušana un jāmaina programmatūras *Systran* pirmkods, kurš piederot vienīgi prasītājām. Otrkārt, Komisija esot pārkāpusi autortiesības, ļaujot sabiedrībai *Gosselies* veikt neatļautas izstrādes versijai *EC-Systran Unix*, *Systran* programmatūras versijai, kura ir gandrīz identiska *Systran Unix* versijai un tādēļ ir cieši saistīta ar *Systran* grupu, kas to ir izstrādājusi un tirgojusi, un ir vienīgais attiecīgā intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks.

67 Šajā gadījumā norādīto kaitējumu, kuru atlīdzināšana tiek prasīta, rašanās fakts, tātad iespējami kļūdaina rīcība, kas prasītājām radīja pretenzijas, ir tas, ka Komisija bez atļaujas izpauda trešajai personai, sabiedrībai *Gosselies*, pirmkodu, kuru *Systran* grupa uzskata par savu īpašumu un aizsargā saskaņā ar vispārējiem dalībvalstu tiesību aktiem par autortiesībām un zinātību.

68 It īpaši prasītājas uzstāj, ka, būdamas programmatūras *Systran* un tās versijas *Systran Unix* autores, tās var iebilst pret jebkādu atvasināto produktu, piemēram, *EC-Systran Unix*, izmantošanu, pārveidošanu, pielāgošanu vai uzlabošanu, ja to neatļauj tiesību uz sākotnējo programmatūru īpašnieki. Tādēļ prasītājām esot likumīgs pamats izmantot "iebilduma tiesības", kas paredzētas, lai nodrošinātu attiecīgu tām piederošo datu aizsardzību pret to, lai Komisija tos izmantotu vai nodotu trešajām personām, nesaņemot prasītāju atļauju.

69 Pamatojot šīs tiesības, prasītājas saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, atsaucas uz 1886. gada 9. septembra Bernes konvenciju par literāro un mākslas darbu aizsardzību ar grozījumiem (turpmāk tekstā — "Bernes konvencija"), uz Padomes 1991. gada 14. maija Direktīvu 91/250/EEK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV L 122, 42. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu (labotais variants OV L 195, 16. lpp.). Šie noteikumi, kas vajadzības gadījumā ir uzskatāmi par ārpuslīgumiskām saistībām, kā Komisija to atzina tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu par šo punktu, tiekot pārņemti dalībvalstu tiesību aktos. Būtībā šie noteikumi nostiprina šādus vispārējos principus: izveidojot datorprogrammu, tās autoram pieder ekskluzīvas tiesības uz intelektuālo īpašumu, kas pretnostatāmas jebkurām citām; autorība, ja vien nav pierādīts pretējais, pieder tam vai tiem, kura(-u) vārdā datorprogramma tiek izplatīta; datorprogrammas autoram, izņemot dažus gadījumus, ir ekskluzīvas tiesības veikt vai atļaut tās kopēšanu, pielāgošanu vai izplatīšanu.

70 Šajā gadījumā ir jāuzskata, ka prasītājas ir norādījušas pietiekami daudz faktu, kas šajā analīzes posmā ļauj secināt, ka *Systran* grupai pieder autortiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, kuru tā ir izstrādājusi un tirgo ar savu vārdu.

71 Savukārt, tā kā nav pierādīts fakts, ka prasītājas nav attiecīgo tiesību īpašnieki, Komisijai acīmredzami nav izdevies apšaubīt Vispārējās tiesas kompetenci, apstrīdot autortiesības, uz kurām norādīja *Systran* grupa attiecībā uz programmatūras *Systran* versiju.

72 Pirmkārt, šajā gadījumā nepietiek ar to vien, ka Komisija izsaka šaubas par to, vai prasītājām ir tiesības uz intelektuālo īpašumu attiecībā uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix* (skat. iepriekš 54. punktu). Šāda argumentācija nav uzskatāma par pierādījumu, lai apstrīdētu *Systran* grupas iespēju saskaņā ar iepriekš minētajiem vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, atsaukties uz autortiesībām uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, tādēļ, ka tā pamatojas uz vispārīgiem un nepietiekami precīziem apgalvojumiem par attiecīgās programmatūras raksturlielumiem un juridiskās un tehniskās ekspertīzes ziņojumiem, kurus iesniedza prasītājas.

73 Otrkārt, neskarot tās diskusijas rezultātus, kas izriet no strīda būtības, ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa aicināja Komisiju izskaidrot savas šaubas attiecībā uz īpašumtiesībām, kuras pieprasa prasītājas, un pēdējiem minētajiem paust savu viedokli par to. Prasītāju norādītie eksperti izteica virkni juridisku un tehnisku argumentu, pamatojot *Systran* grupas autortiesības gan uz pārrakstīto programmatūru, gan uz tām programmatūras versijām, kas izmanto pirmkodu (Panteona-Sorbonas Parīzes I universitātes profesora P. Sirinelli [*P. Sirinelli*] atzinums par pārrakstītas programmatūras autortiesību aizsardzību, turpmāk tekstā — "Sirinelli otrais atzinums"; H. Bitana [*H. Bitan*] tehniskā piezīme par programmatūras *Systran Unix* jauno un atšķirīgo raksturu rakstības, kompozīcijas un struktūras ziņā, salīdzinot ar programmatūru *Systran Mainframe* un programmatūru *EC-Systran Mainframe*, turpmāk tekstā — "Bitana otrā tehniskā piezīme"). It īpaši no tā izriet, ka *Systran Unix* versija nav vienkāršs iepriekšējās *Systran Mainframe* versijas pārnesums, kā to mēģina apgalvot Komisija, bet gan C valodā ir pārrakstītas visas programmas, kas sākotnēji rakstītas asamblervalodā, un ka šīs

versijas ir ļoti atšķirīgas. Tāpat nav arī apstrīdēts, ka *Systran Unix* versija ir paredzēta, lai aizstātu versiju *Systran Mainframe*, kura laika gaitā ir novecojusi.

74 Neņemot vērā skaidru Vispārējās tiesas lūgumu, Komisija nevarēja pat sniegt tehniskus pierādījumus, lai apstrīdētu *Systran* grupas autortiesības uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix* vai informātikas elementiem, kas veido programmu vai operatīvo pirmkodu, tostarp attiecībā uz daļām, kas saistītas ar pamata kodolu un programmatūras valodu programmām, prasītājām neapstrīdot Komisijas īpašumtiesības uz vārdnīcām, kuras izveidojuši tās dienesti, lai būtu ievērots šajā iestādē lietotās valodas specifiskums.

75 Treškārt, tiesas procesa laikā Komisijai bija jāpiekrīt, ka *Systran* grupai šajā kontekstā piederēja tiesības uz intelektuālo īpašumu. Tādēļ Komisija, atbildot uz apsvērumiem, atzina, ka tā neapstrīd faktu, ka *Systran* pieder tiesības uz programmatūru *Systran Unix*, kuru tā tirgo, tomēr norādot, ka ir iespējams, ka *Systran* grupa ir izmantojusi izstrādes, kuras Komisija īstenoja versijām *EC-Systran Mainframe* un *EC-Systran Unix*, lai tās integrētu versijā *Systran Unix*. Precīzāk, sēdes laikā Komisija atklāja, ka tā neapstrīd to, ka *Systran* ir tiesības uz pirmprogrammām, neatkarīgi no tā, vai tā būtu *Mainframe* vai *Unix* versija, tomēr izsakot nelielu iebildi par elementiem, kas nelikumīgi integrēti *Systran Unix* sākotnējā versijā, pārkāpjot iepriekš ar viņu noslēgtos līgumus.

76 Tomēr, kā Vispārējā tiesa to norādīja otrā jautājumu kopuma kontekstā un atkārtoja arī tiesas sēdes laikā, var konstatēt, ka *Systran Unix* versija ir parādījusies vairākus gadus pirms *EC-Systran Unix* versijas. Tādēļ ir maz ticams, ka *Systran* grupa būtu varējusi *Systran Unix* versijā, kuru tā ir izstrādājusi un tirgo, integrēt izstrādes, kas

vēlāk īstenotas *EC-Systran Unix* versijas ietvaros, lai apmierinātu Komisijas īpašās vajadzības attiecībā uz valodu un terminoloģiju. Šajā ziņā Komisija nespēja pamatot savus apgalvojumus.

77 Tāpat neviens būtisks fakts neļauj pamatot Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru versijas *EC-Systran Mainframe*, kas izstrādāta pamatojoties uz prasītāju versiju *Systran Mainframe*, elementi varētu būt nelikumīgi integrēti *Systran Unix* sākotnējā versijā. Šos argumentus attiecībā uz programmatūras pirmkodu, jo īpaši attiecībā uz kodolu un valodas programmām, kas ar to saistīti, apstrīd prasītāju tehnisko ekspertu skaidrojumi, saskaņā ar kuriem programma, kas rakstīta asamblervalodā, būtiski atšķiras no tās, kas rakstīta C valodā (skat. Bitana otro tehnisko piezīmi, it īpaši attiecībā uz rakstzīmju virknes apstrādi asamblervalodā un C valodā "Hello world!"). Komisija neapšauba šo tehnisko skaidrojumu.

78 Attiecībā uz zinātības aizsardzību prasītājas norāda, ka zinātība kopumā ir definējama kā "slepenas, būtiskas un atbilstošā veidā precizētas informācijas kopums". Prasītājas uzskata, ka tas, ka Komisija šādu informāciju izpauda trešajām personām, nesaņemot no viņiem nekādu atļauju, ir nelikumīga rīcība, kas var radīt Kopienas ārpuslīgumisko atbildību, piemērojot EKL 288. panta otro daļu.

79 Pamatojot šo argumentu, prasītājas atsaucas uz Tiesas 1985. gada 7. decembra spriedumu lietā 145/83 *Adams*/Komisija (*Recueil*, 3539. lpp., 34. punkts), kurā ir atzīts, ka konfidencialitātes prasības, kuras Komisijai un tās darbiniekiem ir noteiktas EKL 287. pantā, ir vispārējs tiesību princips. Vispārējais princips, saskaņā ar kuru uzņēmumiem ir tiesības uz savu komercnoslēpumu aizsardzību, kas skaidri noteikts EKL

287. pantā, ir apstiprināts arī Tiesas 1994. gada 19. maija spriedumā lietā C-36/92 P *SEP*/Komisija (*Recueil*, I-1911. lpp., 36. punkts). Eiropas Savienības pamattiesību hartas, kas pasludināta 2000. gada 7. decembrī Nicā (OV C 364, 1. lpp.) 41. pantā ir noteikts, ka iestādei ir jāievēro "konfidencialitātes, kā arī profesionālā noslēpuma un komercnoslēpuma likumīgas aizsardzības apsvērumi".

80 Komercnoslēpums ir visa tehniskā informācija, kas saistīta ar zinātību, kuras ne vien publiska izpaušana, bet arī vienkārša nodošana citam tiesību subjektam, kas nav informācijas sniedzējs, var būtiski kaitēt tā interesēm (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 1996. gada 18. septembra spriedumu lietā T-353/94 *Postbank*/Komisija, *Recueil*, II-921. lpp., 87. punkts). Lai tehniskā informācija pēc savas būtības ietilptu EKL 287. panta piemērošanas jomā, vispirms ir nepieciešams, lai to zinātu tikai ierobežots personu skaits. Turklāt tai jābūt informācijai, kuras izpaušana var izraisīt būtisku kaitējumu personai, kas to sniegusi, vai trešajai personai. Visbeidzot ir nepieciešams, lai ieinteresētās personas, kurām var kaitēt informācijas izpaušana, objektīvi būtu cienīgas saņemt aizsardzību (Pirmās instances tiesas 2006. gada 30. maija spriedums lietā T-198/03 *Bank Austria Creditanstalt*/Komisija, Krājums, II-1429. lpp., 71. punkts, un 2007. gada 12. oktobra spriedums lietā T-474/04 *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse*/Komisija, Krājums, II-4225. lpp., 65. punkts).

81 Šajā gadījumā var uzskatīt, ka tehniskā informācija, kas atklāj informāciju par uzņēmuma darījumiem un kuru Komisijai nodeva ar konkrētu mērķi, nav izpaužama trešajām personām citiem mērķiem, ja nav saņemta attiecīgā uzņēmuma atļauja.

82 Jāsecina, ka prasītājas juridiski pietiekami pamatoti, lai lieta saskaņā ar EKL 235. pantu būtu Vispārējās tiesas kompetencē, apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi ārpuslīgumiskās saistības attiecībā uz autortiesībām un zinātību saistībā ar programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*.

83 Komisija nevarēja apstrīdēt šo prasījumu, un tāpēc ir jāpārbauda tās argumentācijas otrā daļa, saskaņā ar kuru tai ir līgumiska atļauja darīt to, kas šajā lietā viņai tiek pārmests.

To faktu pārbaude, kurus Komisija ir pieminējusi, pamatojot līgumisku atļauju izpaust trešajām personām informāciju, kas uzskatāma par aizsargātu autortiesību un zinātības kontekstā

84 Šajā lietā Komisijas veiktā nelikumīgā un kaitējošā rīcība ir iespējamā *Systran* grupas informācijas, kas uzskatāma par aizsargājamu sakarā ar autortiesībām un zinātību, izpaušana trešajai personai, sabiedrībai *Gosselies*, bez prasītāju piekrišanas.

85 Neviens materiālos iekļautais fakts neļauj konstatēt, ka Komisijai ar līgumu bija noteiktas tiesības paziņot sabiedrībai *Gosselies* informāciju, kas attiecas uz *Systran Unix* versiju un attiecīgo zinātību.

86 Pirmkārt, neviens līgums, kas parakstīts starp lietas dalībniecēm, tieši neattiecas uz jautājumu par iespējamu *EC-Systran Unix* versijas izstrāžu piešķiršanu trešajām personām. Kad *Systran* sazinājās ar Komisiju, lai apsvērtu šo jautājumu, Komisija aprobežojās ar to, ka noliedza *Systran* tiesības uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix* un uzskatīja, ka *Systran* grupai nebija tiesību iebilst pret darbiem, ko tā uzticēja sabiedrībai *Gosselies* (skat. iepriekš 31.–37. punktu).

87 Otrkārt, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu par šo punktu, Komisija atsaucas uz trīs līguma noteikumiem, lai pamatotu, ka tā drīkstēja uzaicināt sabiedrību *Gosselies*, lai tā attīstītu programmatūras *Systran* versiju *EC-Systran Unix*, tādējādi novēršot *Systran* grupas iebildumus, tai atsaucoties uz autortiesībām un zinātību, kas attiecas uz šīs programmatūras *Systran Unix* versiju (skat. iepriekš 53. punktu).

88 Pirmkārt, Komisija atsaucas uz vienošanās protokola par sadarbību tehniskos jautājumos, ko 1985. gada 18. janvārī noslēdza Komisija un sabiedrība *Gachot*, pirms šo sabiedrību pārņēma *WTC* grupa un tā kļuva par *Systran*, 4. pantu ar nosaukumu "Lietošanas tiesības", kurā ir noteikts, ka "S*ystran* sistēma, programmatūra un vārdnīcas paliek Komisijas īpašumā".

89 Jāatzīst, ka šis noteikums nav tāds, kas varētu pamatot šā strīda līgumisko būtību. Visupirms, iepriekš minētais noteikums nav attiecināms uz prasītājām, kuru īpašumtiesības uz programmatūru *Systran*, it īpaši tās versiju *Systran Mainframe*, neizriet no protokola, kuru 1985. gada 18. janvārī Komisija parakstīja ar sabiedrību *Gachot* (skat. iepriekš 10. punktu). Patiesībā *Systran* grupas īpašumtiesības uz programmatūru *Systran* un tās versiju *Systran Mainframe* radās tad, kad sabiedrība *Gachot* vēlāk pārņēma *WTC* grupu (skat. iepriekš 11. punktu un dokumentus, kas pievienoti replikas raksta 5.–7. pielikumā). Turklāt, ja neviens neapstrīd, ka sabiedrībai *Gachot* 1985. gada 18. janvārī nepiederēja nekādas īpašumtiesības uz sistēmu *Systran*, tad no iepriekš citētā noteikuma nekādi nevar secināt, ka Komisija, sākot ar šo datumu un saskaņā ar šo protokolu, var pieprasīt pilnīgas īpašuma tiesības uz *Systran* sistēmu un tās programmatūrām, tostarp uz tā pamata kodolu un pirmkodiem. Šāds prasījums pārkāpj īpašumtiesības, kas uz *Systran* sistēmu, un it īpaši tās *Systran Mainframe* versiju, ir *WTC* grupai, kuras Komisija neapstrīd (skat. iepriekš 3. punktu), tiesības, kas vēlāk tika nodotas sabiedrībai *Gachot*, kas kļuva par *Systran*. Visbeidzot, ir svarīgi

norādīt, ka šī lieta jebkurā gadījumā neattiecas uz *Systran* grupas tiesībām uz novecojušo versiju *Systran Mainframe*, bet gan uz grupas *Systran* tiesībām uz versiju *Systran Unix*, kas sekoja šai versijai un kas ir rakstīta citā valodā, lai varētu funkcionēt jaunā informātikas vidē.

90 Otrkārt, Komisija atsaucas uz sadarbības līguma, kas noslēgts starp Komisiju un *Systran* grupu, ievaddaļas 6. punktu (tajā laikā sabiedrība *WTC*, sabiedrība *Latsec*, sabiedrība *Systran Institut* un sabiedrība *Gachot*), kur ir norādīts, ka "*Systran* sistēmas uzlabojumi un izstrāde, ko veikusi Komisija un tās līgumslēdzējas puses, [kas minētas iepriekš 3. punktā], jo īpaši vārdnīcas, ir vienīgi Komisijas īpašums". Šis noteikums ir lasāms kopā ar minētās ievaddaļas 3. punktu, saskaņā ar kuru:

"Sistēmu uzturēšanu un turpmāko izstrādi nodrošināja citi līgumi starp Komisiju un pakalpojumu sniedzējiem. Šajos līgumos ir paredzētas Komisijas vajadzības un galamērķi."

91 Arī šie noteikumi neļauj pamatot šā strīda līgumisko būtību. Patiesībā saskaņā ar šiem diviem ievaddaļas punktiem uzlabojumi un izstrādes, ko Komisija un tās ārējie līgumslēdzēji ir veikuši *Systran* sistēmai pirms sadarbības līguma parakstīšanas 1987. gada 4. augustā, it īpaši vārdnīcas, ir vienīgi Komisijas īpašums. Prasītājas neapstrīd šīs ekskluzīvās īpašumtiesības, jo viņu rakstveida paskaidrojumos nav pieminētas īpašumtiesības uz vārdnīcām, uzlabojumiem un īpašām izstrādēm, ko īstenojusi Komisija vai kas īstenoti Komisijas labā, lai sistēma labāk atbilstu terminoloģijas vajadzībām.

Prasītāju norādītās tiesības attiecas uz pamatsistēmu, tas ir, uz kodolu un parastajiem vārdu krājumiem, kuru autors ir *Systran* grupa un uz kuriem attiecas to zinātība.

92 Turklāt citi tās pašas ievaddaļas punkti ļauj precizēt attiecības starp Komisiju un *Systran* grupas sabiedrībām un spriest par tiesībām, kuras šī grupa varētu pieprasīt uz *Systran* sistēmu brīdī, kad vēl pastāvēja vienīgi versijas, kas saderīgas ar *Mainframe* vidi. Tā saskaņā ar iepriekšējā izklāsta noteikumiem:

"1. *Systran* sistēma, ko izstrādājusi sabiedrība *WTC*, ir automātiskās tulkošanas sistēma, kurā ir iekļauta pamata programmatūra, valodu un perifērās programmatūras un dažādas divvalodu vārdnīcas.

2. 1975. gada 22. septembrī Komisija ar sabiedrību *WTC* noslēdza līgumu par to, ka Komisija lieto *Systran* sistēmu, un to, ka *WTC* veic šīs sistēmas sākotnējo izstrādi.

Vēlāk Komisija un sabiedrība *WTC* noslēdza citus līgumus, lai, pirmkārt, uzlabotu esošo sistēmu un, otrkārt, izstrādātu sistēmas [jauniem] valodu pāriem.

Šie līgumi, kas noslēgti laikā no 1976. līdz 1985. gadam, bija vērsti uz to, lai izstrādātu un uzlabotu tulkošanas programmatūras un attiecīgo valodu pamata vārdnīcas.

[..]

5. Tomēr puses konstatē, ka Komisijas rīcībā ir *WTC* piešķirta pamatsistēmas lietošanas un uzlabojumu licence [..], kuras lietošana ir ierobežota Eiropas Kopienu teritorijā sektoros, kas noteikti iepriekš 4. [punktā].

[..]

7. Puses uzskata, ka gan viņu, gan *Systran* lietotāju interesēs ir, lai šī sistēma nepārtraukti tiktu uzlabota. Tās izlēma noslēgt šo sadarbības līgumu, lai apvienotu savus centienus un veiktu uzlabojumus.

Šajā sakarā puses abpusēji atzīst *Systran* sistēmas lietošanas tiesības, ar iespēju sistēmu nākotnē attīstīt, izstrādājot uzlabojumus, ko veic, pateicoties sistēmas lietošanai kā privātajā, tā valsts sektorā."

93 No šiem noteikumiem, kuri attiecas uz tā laika līgumiskajām attiecībām starp Komisiju un *Systran* grupu, izriet, pirmām kārtām, ka Komisija nepārprotami atzīst *Systran* grupas lomu *Systran* sistēmas radīšanā un sākotnējā un turpmākā izstrādē un, otrām kārtām, ka *Systran* grupa Komisijai attiecībā uz visu sistēmu piešķir vienīgi minētās lietošanas tiesības, nevis īpašumtiesības, vēl jo mazāk ekskluzīvas. Jebkurā gadījumā, šajos noteikumos nav nekādas atsauces uz trešo personu iesaistīšanos, lai veiktu sistēmas izmaiņas, ja to iepriekš nav atļāvusi *Systran* grupa.

94 Visbeidzot, tieši tāpat kā saistībā ar vienošanās protokola par sadarbību tehniskos jautājumos 4. pantu, ir svarīgi norādīt, ka šī lieta neattiecas uz *Systran* grupas tiesībām uz versiju *Systran Mainframe*, versiju, kas ir novecojusi, bet gan uz šīs grupas tiesībām

uz versiju *Systran Unix*, kas sekoja šai versijai un kas ir rakstīta citā valodā, lai varētu funkcionēt jaunā informātikas vidē.

95 Treškārt, Komisija atsaucas uz migrācijas līguma 13. panta ar virsrakstu "Patenti, lietošanas sertifikāti (funkcionālie modeļi), preču zīmes, dizainparaugi un rūpnieciskie paraugi, tiesības uz rūpnieciskām un intelektuālām īpašumtiesībām" 1. un 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma paliek tās īpašumā. Šajā gadījumā ir svarīgi norādīt, ka pirmajā migrācijas līgumā abi šie punkti ir lasāmi šādi:

"1. Komisiju nekavējoties informē par visiem rezultātiem vai visiem patentiem, ko, pildot šo līgumu, saņem līgumslēdzēja puse [t.i., *Systran Luxembourg*]; šis rezultāts vai patents pieder Eiropas Kopienai, kura to var brīvi izmantot, izņemot gadījumus, kad jau pastāv tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu.

2. Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma, ieskaitot tās sastāvdaļas, arī tās, kas mainītas līguma izpildes laikā, paliek Komisijas īpašumā, izņemot gadījumus, kad jau ir bijušas spēkā tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu."

96 Pirmā migrācijas līguma 13. panta 1. un 2. punktā ir skaidra atsauce uz jautājumu par iepriekš spēkā esošām tiesībām uz intelektuālo vai rūpniecisko īpašumu. Komisija nevar atsaukties uz šo noteikumu, lai apgalvotu, ka tas skaidri norāda uz to, ka prasītājas ir atteikušās pieprasīt savas autortiesības un zinātību attiecībā uz *Systran* sistēmu. Šīs tiesības it īpaši attiecībā uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix* pastāvēja

pirms dienas, kad tika parakstīti migrācijas līgumi, kurus parakstīja brīdī, kad Komisijas lietotā versija *EC-Systran Mainframe* bija sākusi novecot.

97 Turklāt, kā tiesas sēdes laikā to norādīja prasītājas, no pirmā migrācijas līguma 13. panta izriet, ka 1. punkts attiecas vienīgi uz uzlabojamās programmatūras versijas *EC-Systran Unix* daļu "*EC*", t.i., uz visiem rezultātiem un patentiem, kurus varētu iegūt attiecīgais līgumslēdzējs *Systran Luxembourg* migrācijas līgumu īstenošanas gaitā. Īpašumtiesības uz visu to, kas pastāvēja pirms šiem iespējamajiem rezultātiem un patentiem, t.i., uz versiju *Systran Unix*, no kuras ir atvasināta versija *EC-Systran Unix*, līgumā nav atrunātas. Tādējādi šie līgumi neapšauba tiesības uz versijas *Systran Unix* nepārstrādātās versijas *EC-Systran Unix* pamata kodola daļu. Kas attiecas uz šā noteikuma 2. punktu, tajā ir skaidri paredzēta "Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma", t.i., *Systran* programmatūras *EC-Systran Mainframe* versija (skat. definīciju, kas sniegta pirmā migrācijas līguma 2. punktā, norādīta iepriekš 27. punktā), atstājot neatbildētu jautājumu par tiesībām uz *Systran Mainframe* versiju, jo, iznākot *Systran Unix* versijai, abas šīs versijas bija novecojušas.

98 Turklāt ir jākonstatē, ka *Systran* nav parakstījusi migrācijas līgumus un tātad nav piešķīrusi Komisijai nekādas tiesības attiecībā uz programmatūras *Systran Unix* versiju, ko tā ir izstrādājusi un tirgo. Piemērojot līgumu relatīvā spēka principu, kuru var uzskatīt par vispārēju principu, kas raksturīgs dalībvalstīm līgumiskos jautājumos, migrācijas līgumi kā tādi *Systran* nav saistoši. Pat pieņemot, ka *Systran Luxembourg* līdz 2002. gada 15. martam nepaziņoja "aktuālo visu tiesību pārbaudi [..], kuras pieprasa *Systran* grupa un kuras ir saistītas ar automātisko tulkošanas sistēmu *Systran*" (skat. iepriekš 30. punktu), tas nevar *Systran* atņemt iespēju atgādināt Komisijai tās tiesības, kas izriet no grupas *WTC* sabiedrību iegādes un it īpaši no *Systran Unix* versijas

radīšanas un tirgošanas, par ko Komisija ir informēta. Tāpat ir svarīgi atzīmēt, kā prasītājas to jau norādīja tiesas sēdes laikā, turklāt nesaņemot Komisijas iebildumus šajā jautājumā, ka sabiedrība *Systran Luxembourg* migrācijas līgumu parakstīšanas laikā nebija pilnībā iekļāvusies *Systran* grupā, bet bija parasta sabiedrība, kas vienlaicīgi apvienoja to uzņēmumu intereses, kas iepriekš strādājuši kopā ar Komisiju, lai nodrošinātu *EC-Systran Mainframe* versijas uzturēšanu, un *Systran* grupas intereses Luksemburgā.

99 Visbeidzot, jebkurā gadījumā intelektuālā īpašuma jomā pastāv princips, ka īpašuma tiesību cesijas klauzulu nevar pieņemt kā pašsaprotamu. Pieņemtā prakse ir, ka šāda klauzula nevar būt netieša, tai ir jābūt nepārprotamai. Šajā gadījumā no dokumentiem, kurus lietas dalībnieces iesniedza Vispārējai tiesai, neizriet neviens līguma noteikums, kas norādītu uz *Systran* vai kādas *Systran* grupas sabiedrības tiesību uz intelektuālo īpašumu cesiju, kas attiektos uz *Systran* programmatūras *Systran Unix* versiju.

100 No iepriekš minētā izriet, ka neviens no Komisijas nosauktajiem līguma noteikumiem nepamato apgalvojumu, saskaņā ar kuru šim strīdam noteikti ir līgumisks raksturs. Šie līguma noteikumi, kas atsaucas uz pagājušo periodu un ir novecojuši, ciktāl tas attiecas uz līgumiem par *Systran Mainframe* versiju, kura līdz ar informātikas vides attīstību bija novecojusi jau 90. gados, neļauj secināt, ka *Systran* grupa ir atļāvusi vai atļauj Komisijai izpaust trešajām personām informāciju, kuru aizsargā autortiesības un zinātība attiecībā uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix*, kuru ir izstrādājusi un tirgo šī grupa.

101 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka no prasītāju prasības par zaudējumu atlīdzību un no dalībvalstīm kopīgiem vispārējiem tiesību principiem, kurus tās norādīja, lai pamatotu savas tiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix* un

nepieciešamību iegūt tās autora atļauju pirms izpaust trešajām personām saturu, kas ir pārņemts atvasinātajā versijā *EC-Systran Unix*, izriet, ka tas veido pietiekamu juridisku pamatojumu un vajadzīgos faktus, lai Vispārējā tiesa varētu īstenot savu kompetenci ārpuslīgumiskajos jautājumos, kā to nosaka Līgums.

102 Turklāt pārbaude sakarā ar Komisijas atsaukšanos uz dažādiem līgumiskiem noteikumiem, lai noteiktu prasības par zaudējumu atlīdzību līgumisko pamatu, ļāva konstatēt, ka nav notikusi autortiesību nodošana un ka nav atļauts izpaust trešajām personām informāciju par *Systran* grupas *Systran Unix* versiju.

103 No šā kopējā vērtējuma izriet, ka attiecīgajam strīdam ir ārpuslīgumisks raksturs. Līdz ar to ir jāvērtē Komisijas izpaustās informācijas, kuru aizsargā īpašumtiesības vai zinātība, izpaušanas trešajām personām bez to īpašnieka nepārprotamas atļaujas, iespējams, kļūdainais un kaitējošais raksturs, ņemot vērā visu dalībvalstu tiesību sistēmām kopīgos vispārējos tiesību principus, nevis noteikumus līgumos, kas noslēgti pagātnē par jautājumiem, kuri neattiecas uz *Systran* autortiesībām un zinātību uz *Systran Unix* versiju.

104 Tādēļ Komisijas apgalvojumi par prasības nepieņemamību tās līgumiskā pamata dēļ ir noraidāmi.

2. Par prasības neskaidro raksturu

a) Lietas dalībnieku argumenti

105 Komisija apgalvo, ka prasība ir nepieņemama tādēļ, ka tā neatbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktam, saskaņā ar kuru prasībā ir jābūt "noteiktam strīda priekšmetam un izvirzīto pamatu kopsavilkumam". Prasībā neesot precizētas tiesību normas, kuras Komisija esot pārkāpusi, turklāt tajā neesot pietiekami precizēti prasītāju norādītā autortiesību pārkāpuma un zinātības izpaušanas fakti.

106 Rezumējot prasītājas norāda, ka prasība ir pietiekami precīza, lai ļautu Komisijai sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai pieņemt lēmumu šajā lietā.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

107 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 21. panta pirmo daļu, kas piemērojama tiesvedībai Vispārējā tiesā saskaņā ar to pašu statūtu 53. panta pirmo daļu, un Vispārējās tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu katrā prasības pieteikumā ir jābūt norādītam strīda priekšmetam un kopsavilkumam par izvirzītajiem pamatiem. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Vispārējā tiesa varētu pieņemt lēmumu par attiecīgo prasību. Lai nodrošinātu tiesisko aizsardzību un pareizu tiesvedību, ir nepieciešams, lai galvenie faktiskie un

tiesiskie apstākļi, ar kuriem spriedumu pamato, izriet, vismaz īsumā, bet loģiski un saprotami, no paša prasības pieteikuma teksta (Pirmās instances tiesas 1993. gada 28. aprīļa rīkojums lietā T-85/92 *De Hoe*/Komisija, *Recueil*, II-523. lpp., 20. punkts, un 2005. gada 11. jūlija rīkojums lietā T-294/04 *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija, Krājums, II-2719. lpp., 23. punkts).

108 Lai izpildītu šīs prasības, prasības pieteikumā par iestādes radīto zaudējumu atlīdzību it īpaši ir jāietver fakti, kas ļauj identificēt rīcību, kuru prasītājs pārmet šai iestādei (iepriekš 107. punktā minētais rīkojums lietā *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija, 24. punkts).

109 Šajā gadījumā prasītājas savā prasībā norāda, ka Komisija ir nelikumīgi izpaudusi *Systran* zinātību trešajām personām pēc uzvaras konkursā un tādā veidā tā ir pārkāpusi autortiesības. Tas attiecas uz divām nelikumīgām un kaitējošām darbībām, kuras veikusi Komisija (skat. iepriekš 66. punktu). Ņemot vērā šīs norādes, Komisija spēja sagatavot savu aizstāvību.

110 Tādēļ Komisijas apgalvojumi par prasības nepieņemamību tāpēc, ka prasība nav pietiekami skaidra, ir noraidāmi.

3. Par to, ka Vispārējās tiesas kompetencē neietilpst pārkāpuma konstatēšana prasības saistībā ārpuslīgumisko atbildību ietvaros

a) Lietas dalībnieku argumenti

111 Komisija apgalvo, ka prasība ir nepieņemama tādēļ, ka Vispārējās tiesas kompetencē nav lēmumu pieņemšana jautājumā par autortiesību pārkāpumu tādas prasības ietvaros, kas saistīta ar ārpuslīgumisko atbildību, kā tas ir atzīts iepriekš 52. punktā minētajā rīkojumā lietā *Document Security Systems*. Komisija norāda, ka, atšķirībā no preču zīmju tiesību vispārējās saskaņošanas Kopienas līmenī, autortiesības ir jāsaskaņo tikai daļēji, proti, saskaņošana tomēr attiecas uz programmatūru aizsardzību (Direktīva 91/250). Taču attiecībā uz autortiesībām, tāpat kā uz patenta tiesībām, sūdzības par tiesību pārkāpumiem nav to prasību vidū, kas ir Kopienu tiesu kompetencē. Tas pats attiecas arī uz zinātību, kur Kopienas līmenī nav veikta nekāda saskaņošana. Komisija noraida šai ziņā jebkādu analoģiju ar risinājumiem, kas izmantoti iepriekš 79. punktā minētajā spriedumā lietā *Adams*/Komisija, tādēļ ka prasītājas nenorāda uz EKL 287. panta pārkāpumu, bet gan tikai norāda, ka ir notikusi kļūdaina zinātības izpaušana, neko neprecizējot un nepierādot. Turklāt, atšķirībā no lietas, kurā pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *Adams*/Komisija, informācija, kas apkopota šajā lietā, ir saistīta ar līgumiskajām attiecībām, nevis ar tādu dokumentu nodošanu, kam uzlikts slepenības zīmogs.

112 Prasītājas norāda, ka, ņemot vērā saskaņošanu Kopienu līmenī, kas pastāv attiecībā uz programmatūru tiesību aizsardzību (Direktīva 91/250), Vispārējā tiesa ir kompetenta vērtēt programmatūras autortiesību pārkāpumu, ko veikusi Komisija. Tādēļ šī prasība nav pakļauta valsts tiesību aizsardzības līdzekļu īstenošanai, kas, atšķirībā no iepriekš 52. punktā minētās lietas, kurā izdots rīkojums *Document Security Systems* par

patentu aizsardzību, varētu neļaut saņemt zaudējumu atlīdzību. Prasītājām ir jānodrošina efektīva aizsardzība tiesā. Attiecībā uz kļūdainu zinātības izpaušanu prasītājas norāda uz to iepriekš 79. punktā minētā sprieduma *Adams*/Komisija daļu, kurā ir atzīts, ka konfidencialitātes saistības, kuras Komisijai un tās darbiniekiem ir noteiktas EKL 287. pantā, ir vispārējs tiesību princips.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

113 Komisija izmanto iepriekš 52. punktā minēto rīkojumu *Document Security Systems*, lai pamatotu to, ka Vispārējā tiesa prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros nav kompetenta lemt par autortiesību pārkāpumu.

114 Tomēr ir jāatzīmē, ka lietā, kurā pieņemts šis rīkojums, Vispārējā tiesa būtībā nošķīra patentu pārkāpuma darbību, uz ko norādīja prasītājs, no prasības par zaudējumu atlīdzību. Savos prasījumos prasītājs prasīja Vispārējai tiesai nolemt, ka Eiropas Centrālā banka (ECB) ir pārkāpusi minētā patenta piešķirtās tiesības, un piespriest tai samaksāt kompensāciju par apstrīdētā patenta piešķirto tiesību pārkāpumu (iepriekš 52. punktā minētais rīkojums lietā *Document Security Systems*, 25. punkts). Savā atbildē Vispārējā tiesa vispirms norādīja, ka tās kompetencē neietilpst patenta pārkāpuma izskatīšana (iepriekš 52. punktā minētais rīkojums lietā *Document Security Systems*, 50.–75. punkts). Attiecībā uz prasību par zaudējumu atlīdzību Vispārējā tiesa skaidri norādīja, ka [minētā prasība] ir tās kompetencē saskaņā ar EKL 235. panta un 288. panta otrās daļas apvienotajiem noteikumiem (iepriekš 52. punktā minētais rīkojums lietā *Document Security Systems*, 76. punkts). Tomēr šī prasība par

zaudējumu atlīdzību tika atzīta par tādu, kam trūkst tiesiskā pamatojuma, tādēļ, ka šajā lietā prasītāji nebija norādījuši nekādus faktus, kas pierādītu atbildētājam pārmestās rīcības nelikumību (iepriekš 52. punktā minētais rīkojums lietā *Document Security Systems*, 80.–82. punkts).

115 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka prasības par ārpuslīgumisko atbildību ietvaros autortiesību pārkāpuma jēdziens ir minēts kopā ar zinātības konfidencialitātes aizsardzību vienīgi tādēļ, lai Komisijas rīcību kvalificētu kā prettiesisku. Šis attiecīgās rīcības prettiesiskā rakstura vērtējums tiek veikts saskaņā ar dalībvalstīm kopīgiem vispārējiem tiesību principiem un tam nav vajadzīgs iepriekšējs kompetentas valsts iestādes lēmums, kā tas bija gadījumā ar dažādiem apstrīdētajiem patentiem lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Document Security Systems*, kas minēts iepriekš 52. punktā. Tā ECB vairākās dalībvalstīs iesniedza prasību par spēkā neesamības atzīšanu un dažas tiesas jau bija pieņēmušas lēmumu pirmajā instancē, un šie lēmumi, kas dažādās tiesās atšķīrās, kļuva par apelāciju priekšmetu (iepriekš 52. punktā minētais rīkojums lietā *Document Security Systems*, 21.–24. punkts), kas uz šo lietu nekādā ziņā neattiecas.

116 Rezultātā, ņemot vērā kompetenci, kas Vispārējai tiesai piešķirta saskaņā ar EKL 235. pantu un 288. panta otro daļu saistībā ar ārpuslīgumisko atbildību, un nepastāvot valsts tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas ļautu no Komisijas piedzīt atlīdzību par kaitējumu, kuru prasītājas, iespējams, ir cietušas autortiesību pārkāpuma dēļ, nekas netraucē ņemt vērā tiesību pārkāpuma jēdzienu, ko izmanto prasītājas, lai Komisijas rīcību prasībā par zaudējumu atlīdzību kvalificētu kā prettiesisku.

117 Tiesību pārkāpuma jēdziens, ko prasītājas izmanto šādas prasības ietvaros, ir interpretējams, ņemot vērā vienīgi tos dalībvalstīm kopīgos vispārējos tiesību principus, kas attiecībā uz datorprogrammām ir pārņemti vai noteikti vairākās saskaņošanas

direktīvās. Tādēļ ir noraidāmi Komisijas apgalvojumi par prasības nepieņemamību tādēļ, ka Vispārējā tiesa neesot kompetenta konstatēt tiesību uz intelektuālo īpašumu pārkāpumu tā, kā to varētu izdarīt kompetenta dalībvalsts iestāde, piemērojot šīs valsts tiesību aktus.

B — *Par citiem prasījumiem*

118 Komisija norāda, ka vairāki prasītāju iesniegtie prasījumi ir nepieņemami. Tas attiecas uz prasību, lai Vispārējā tiesa izdotu rīkojumu Komisijai nekavējoties izbeigt autortiesību pārkāpumus un izpaušanas darbības, konfiscēt vai iznīcināt noteiktus informācijas datus, kas ir Komisijas un sabiedrības *Gosselies* rīcībā, un uz Komisijas rēķina publicēt Vispārējās tiesas spriedumu specializētos laikrakstos, specializētos žurnālos un specializētās interneta vietnēs.

119 Šajā punktā Komisija atsaucas uz judikatūru, saskaņā ar kuru arī strīda par atlīdzības pieprasījumu kontekstā tiesnesis nevar, neskarot administratīvās iestādes prerogatīvas, izdot rīkojumu attiecībā uz kādu iestādi (skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 10. maija spriedumu lietā T-279/03 *Galileo International Technology* u.c./Komisija, Krājums, II-1291. lpp.; turpmāk tekstā — "spriedums *Galileo*", 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu, "ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, atlīdzina jebkādu kaitējumu, ko nodarījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus". Šis noteikums attiecas gan uz

ārpuslīgumisko atbildību, gan uz tiesību uz atlīdzinājumu noteikumiem un apjomu. Savukārt EKL 235. pants piešķir Tiesai kompetenci izskatīt strīdus par kaitējuma atlīdzināšanu, ko paredz EKL 288. panta otrā daļa.

121 No šiem abiem pantiem, kas, pretēji EKL 40. panta pirmajai daļai, kura paredzēja tikai atlīdzību naudā, neizslēdz arī iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, izriet, ka Tiesa ir kompetenta noteikt Kopienai pienākumu atlīdzināt [kaitējumu] jebkādā formā, atbilstoši visām dalībvalstu tiesību sistēmām kopīgiem vispārējiem tiesību principiem ārpuslīgumiskās atbildības jomā, ieskaitot atlīdzību graudā, ja tā šķiet atbilstoša šiem principiem, vajadzības gadījumā izdodot rīkojumu veikt vai neveikt konkrētu darbību (iepriekš 119. punktā minētais spriedums lietā *Galileo*, 63. punkts).

122 Tādējādi Kopiena principā nevar izvairīties no Tiesas atbilstoša procesuāla pasākuma, jo šai Tiesai ir ekskluzīva kompetence lemt par prasībām atlīdzināt Kopienas nodarītus zaudējumus (attiecībā uz rīkojumu par preču zīmi skat. iepriekš 119. punktā minēto spriedumu lietā *Galileo*, 67. punkts).

123 Lai varētu pilnībā atlīdzināt iespējami nodarīto kaitējumu, šo autortiesību īpašniekam ir jāatjauno viņa tiesības neskartā stāvoklī, un šī atjaunošana prasa vismaz nekavējoties pārtraukt viņa tiesību pārkāpšanu neatkarīgi no iespējamo zaudējumu atlīdzības aprēķina. Prasot izdot šo rīkojumu, prasītājas ir vēlējušās panākt, lai Komisija eventuāli nepārkāptu viņu autortiesības (šajā ziņā skat. iepriekš 119. punktā minēto spriedumu lietā *Galileo*, 71. punkts). Pilnīga kaitējuma atlīdzība tāpat var notikt, konfiscējot vai iznīcinot autortiesību pārkāpuma rezultātus vai uz Komisijas rēķina publicējot Vispārējās tiesas lēmumu.

124 Tādēļ Komisijas apgalvojumi par tādu prasījumu nepieņemamību, kas neattiecoties uz prasību par kaitējuma atlīdzību, ir jānoraida.

125 No iepriekš minētā izriet, ka visas pret šo prasību izvirzītās iebildes par nepieņemamību ir jānoraida.

II — *Par lietas būtību*

126 Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās EKL 288. panta otrās daļas izpratnē ir atkarīga no visu nosacījumu kopuma izpildes, proti, iestādei pārmestās rīcības prettiesiskuma, faktiskajiem zaudējumiem un cēloņsakarības starp attiecīgo rīcību un minēto kaitējumu esamības (Tiesas 1982. gada 29. septembra spriedums lietā 26/81 *Oleifici Mediterranei*/EEK, *Recueil*, 3057. lpp., 16. punkts, un 2006. gada 9. novembra spriedums lietā C-243/05 P *Agraz* u.c./Komisija, Krājums, I-10833. lpp., 26. punkts).

A — *Par tiesībām, uz kurām atsaucās prasītāji un par Komisijas rīcības nelikumību*

127 Prettiesiskajai rīcībai, ko pārmet kādai iestādei, ir jābūt pietiekami būtiskam tādas tiesību normas pārkāpumam, kuras mērķis ir tiesību piešķiršana indivīdiem (Tiesas 2000. gada 4. jūlija spriedums lietā C-352/98 P *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 42. punkts). Gadījumā, ja šai iestādei ir ievērojami ierobežota rīcības brīvība vai tādas vispār nav, ar Kopienu tiesību pārkāpumu vien var būt pietiekami, lai konstatētu pietiekami būtiska pārkāpuma esamību (iepriekš minētais spriedums lietā *Begarderm un Goupil*/Komisija, 44. punkts).

128 Īsumā prasītājas apgalvo, ka pastāv būtiska līdzība starp versiju *Systran Unix*, kuru kopš 1993. gada ir izstrādājusi *Systran* grupa, un versiju *EC-Systran Unix*, kuru kopš 1997. gada 22. decembra izstrādāja *Systran Luxembourg* atbilstoši Komisijas vajadzībām. Šī lielā līdzība ļaujot prasītājām iebilst pret versijas *EC-Systran Unix* satura, tātad autortiesību un zinātības, kas saistītas ar versiju *Systran Unix*, izpaušanu trešajām personām bez viņu piekrišanas. Izsludinot apstrīdēto konkursu, tādējādi esot pārkāptas *Systran* grupas autortiesības un nelikumīgi izpausta zinātība, kas var radīt Kopienas ārpuslīgumisko atbildību.

129 Komisija apstrīd *Systran* grupas pieprasītās tiesības uz programmatūru *Systran*. Tā apgalvo, ka tai piederot tiesības uz intelektuālo īpašumu, kas nepieciešamas viņas veiktajām darbībām, un ka tai nevarot pārmest autortiesību pārkāpumu vai zinātības izpaušanu, kas uzskatāma par pārkāpumu EKL 288. panta otrās daļas izpratnē.

1. Par programmatūras *Systran* dažādo versiju salīdzinājumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

130 Prasītājas izšķir trīs programmatūras *Systran* daļas, kuras mijiedarbojas viena ar otru, t.i., kodolu, valodu programmas, ko dēvē arī par "valodu rutīnām", un vārdnīcas. Šajā kontekstā prasītājas apgalvo, ka *Systran Unix* ir pirmdarbs un versija *EC-Systran Unix* ir atvasināta no šā pirmdarba. Šo divu versiju salīdzināšana ļauj konstatēt, ka tās ir gandrīz identiskas vai vismaz ļoti līdzīgas. Citādāk nemaz nevar būt, jo, lai varētu sākt

īstenot versiju *EC-Systran Unix*, no 1997. gada 22. decembra *Systran Luxembourg* pārņēma versiju *Systran Unix*, kuru *Systran* izstrādāja kopš 1993. gada, lai tajā integrētu versijas *EC-Systran Mainframe* vārdnīcas.

131 Komisija aizguva prasītāju *Systran* programmatūras struktūru, pievienojot tai līdzīgas utilītprogrammas, jo īpaši saskarnes un vārdnīcu pārvaldības rīkus. Tā precizē, ka kodolam, valodu programmām un vārdnīcām esot pirmkods, kurš bija jākompilē mašīnvalodā. Tādējādi pēc valodu programmu apstrādes tās, kā arī kodols bija jāpārkompilē, bet kodolu šī darbība nemainīja. Komisija uzskata, ka valodu programmu uzlabošana neprasa nekādas kodola, datu struktūras vai programmu sagatavošanas un noformējuma materiālu izmaiņas. Tā prasot vienīgi pirmkoda valodu daļas pārveidošanu. Tāpat arī vārdnīcu iekodēšana neprasot nekādu kodola vai sistēmas datu struktūras pārveidi, tādēļ pirmkods un programmu sagatavošanas un noformējuma materiāli nebija jāpārveido. Turklāt utilītprogrammas parasti esot skripti, kas izmantojami tādi, kādi ir, bez pārveides.

132 Atbildot uz argumentāciju, ka versijas *Systran Unix* un *EC-Systran Unix* ir gandrīz identiskas, Komisija norāda, ka versija *EC-Systran Unix* ir izstrādāta, nevis izmantojot versiju *Systran Unix*, kā to apgalvo prasītājas, bet gan iepriekšējo versiju *EC-Systran Mainframe*. Termins "migrācija", ko izmantoja migrācijas līgumos, kas noslēgti ar *Systran Luxembourg* tādējādi nozīmējot, ka mainījās vienīgi programmatūras informātikas vide, bet tās loģiskās struktūras palika nemainīgas. *Systran* grupa attiecīgi neesot radījusi "pavisam jaunu *Systran* sistēmu *Unix* videi", kā to apgalvo prasītājas. Šajā kontekstā Komisija uzsver, ka tai joprojām pieder tiesības, ko tā ieguvusi saskaņā ar līgumiem, kas attiecas uz *EC-Systran Mainframe*.

133 Komisija norāda, ka *Systram Mainframe* versijas pārveidojumi, ko *WTC* veica versijā *EC-Systran Mainframe*, kuru tā izmanto, neattiecās vienīgi uz vārdnīcām, kuras regulāri papildina Komisijas darbinieki, bet arī uz kodolu un jo īpaši uz valodu rutīnām. Komisija uzskata, ka versijas *Systran Mainframe* valodu rutīnas, kuras 70. gados izstrādāja *WTC*, bija sākumstadijā un ka tā ir ieguldījusi ļoti daudz laika un ievērojamas summas, lai šīs rutīnas uzlabotu atbilstoši versijas *EC-Systran Mainframe* īpašajām prasībām. Versijā *EC-Systran Mainframe* esot ietvertas arī valodu rutīnas, ko pati Komisija izstrādājusi īpaši savām vajadzībām (skat. Komisijas rakstiskās tulkošanas ģenerāldirektorāta (turpmāk tekstā — "*DGT*") 2008. gada 16. janvāra tehnisko piezīmi par "saikni starp *EC-Systran Unix* un *EC-Systran Mainframe*", turpmāk tekstā — "*DGT* pirmā piezīme").

134 Tāpat Komisija norāda, ka, ja migrācija būtu īstenota, *EC-Systran Unix* versijā izmantojot versijas *Systran Unix* valodu programmas, nekāds rezultāts nebūtu sasniegts tādiem valodu pāriem kā grieķu–franču, angļu–grieķu, spāņu–franču, franču–angļu, spāņu–itāļu–nīderlandiešu, jo versijā *Systran Unix* šādi valodu pāri nepastāvēja (skat. *Atos* 1998. gada 4. maija ziņojumu "*EC-Systran* migrācijas un *EC-Systran* sapludināšanas ar *Systran* sistēmu iespējamība", turpmāk tekstā — "1998. gada 4. maija ziņojums", 32. lpp.). Turklāt, tā kā versijas *EC-Systran Mainframe* vārdnīcu kodi lielā mērā bija nesaderīgi ar versijas *Systran Unix* valodu programmām, arī citi valodu pāri esot bijuši jāpakļauj migrācijai, lai tie atbilstu Komisijas specifikācijām. Tādēļ *Systran Luxembourg* esot konvertējusi visas *EC-Systran Mainframe* valodu programmas versijas, izmantojot konversijas programmu *Eurot*, nevis aizvietojot tās ar atbilstīgiem versijas *Systran Unix* elementiem. Visos gadījumos Komisijas izmantotajām vārdnīcām bijušas vajadzīgas saistītas valodu programmas un tās nevarēja atkārtoti izmantot, vienkārši integrējot versijā *Systran Unix*.

135 Šajā kontekstā Komisija apgalvo, ka versiju *EC-Systran Unix* izstrādāja *Systran Luxembourg*, pamatojoties uz sistēmas *EC-Systran Mainframe*, kuras kodolu radīja *WTC*, migrāciju, bet kuras daudzi elementi pēc Komisijas pieprasījuma tika pārveidoti saskaņā ar dažādiem līgumiem, kuros bija noteikts, ka veiktās izstrādes paliek tās īpašumā. Versijas *EC-Systran Mainframe* migrācija versijā *EC-Systran Unix* paredzēja, ka šī versija būs tikai vienkārša programmatūras *Systran Unix* versija.

136 Turklāt, runājot par vairākām līdzībām starp versijām *Systran Unix* un *EC-Systran Unix*, kas izriet no salīdzinājuma, kurš veikts prasītāju eksperta informātikas jautājumos H. Bitana ziņojumā (turpmāk tekstā — "Bitana ziņojums"), Komisija norāda, ka tās nepierāda, ka tā ir pieļāvusi pārkāpumu vai pārkāpusi autortiesības. Komisija uzskata, ka šis "gandrīz identiskums" starp divām aplūkotajām programmatūras *Systran* versijām ļauj vienīgi secināt, pirmkārt, ka *Systran* grupa ir izmantojusi savas iepriekšējās sistēmas elementus, tādēļ rodas jautājums, kāpēc bija vajadzīgi četri darba gadi un vairāki simti tūkstoši eiro, lai nonāktu pie šādas līdzības, un, otrkārt, ir iespējams, ka *Systran* grupa ir izmantojusi izstrādes, kas veiktas Komisijas vajadzībām, lai tās integrētu savā sistēmā, kuru tā tirgo, lai gan saskaņā ar dažādiem migrācijas līgumiem tai nebija tiesību uz šiem elementiem. Tādēļ veiktais salīdzinājums jau sākotnēji esot bijis nepatiess, jo salīdzināmās versijas nepiederēja *Systran* grupai, bet gan bija tādas, kuras *Systran* grupa izstrādāja Komisijai migrācijas līgumu ietvaros. Komisija attiecīgi patur iespēju aizstāvēt savas tiesības.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

137 Lai pamatotu Komisijas nelikumīgo rīcību, prasītājas norāda, ka versija *Systran Unix* ir pirmdarbs un ka versija *EC-Systran Unix*, attiecībā uz kuru ir notikušas autortiesību pārkāpuma un zinātības izpaušanas darbības, ir šīs *Systran* programmatūras versijas

atvasinātais darbs. Šo apgalvojumu galvenokārt pamato versiju *Systran Unix* un *EC-Systran Unix* salīdzinājums, kuru veica prasītāju informātikas eksperts H. Bitans, tiesību zinātņu doktors, telekomunikāciju un informātikas inženieris, Kasācijas tiesas (Francija) atzīts informātikas eksperts, Parīzes administratīvās tiesas un apelācijas tiesas (Francija) eksperts un *Panthéon-Assas Paris II* universitātes lektors.

138 Pārbaudot prasītāju iesniegtos datus par šo jautājumu, kas ļāva Komisijai iesniegt savus apsvērumus, var izcelt trīs faktu konstatāciju kopumus.

139 Pirmkārt, ir jānorāda, ka puses ir vienojušās, ka programmatūras *Systran* struktūru, kā *Systran Unix*, tā *EC-Systran Unix* versiju, var dalīt vairākās daļās (skat. Bitana ziņojumu, Bitana sagatavoto tehnisko piezīmi — turpmāk tekstā — "Bitana pirmā tehniskā piezīme" — un Bitana otro tehnisko piezīmi):

— kodols, programmatūras galvenā daļa, kas vada tulkošanas procesu ar citu programmatūras sastāvdaļu, kuru darbību tas kontrolē, palīdzību; kodolā ir ietverts tulkošanas procesa vadības mehānisms, datu struktūras, kas saderīgas ar valodu rutīnām un vārdnīcām, kā arī moduļi, kas tiek darbināti tulkošanas procesā; tajā ir iekļauti vārdnīcu vadības algoritmi, vārdnīcās izmantoto tulkošanas "macros" algoritmi, dažādu dokumentu formātu filtri un teikumu segmentācija;

— lingvistiskās programmas (ko dēvē arī par "lingvistiskajām rutīnām"), kuras sastāv no homogrāfisko un leksisko rutīnu analīzes vairākos secīgos posmos, no pārnešanas no avota valodas mērķa valodā un no sintēzes; šīs rutīnas veido tādu valodas likumu kopums, kurus iepriekš noteiktā kārtībā izmanto tulkošanas procesā; to

uzdevums ir tulkošanas procesa laikā pārveidot informāciju, kas atrodas kodola radītajā analīzes zonā;

— vārdnīcas, kas ir datu bāzes, ko izmanto kodols, lingvistiskās programmas un utilītprogrammas, kas tostarp apvieno vārdnīcu saskarnes ar vadības rīkiem; vārdnīcās izmantoto datu struktūras ir definētas tulkošanas likumos, kā arī kodēšanas rokasgrāmatās.

140 Tāpat ir jāuzsver, ka tulkošanas process, kuru vada kodols, notiek trīs lielos posmos, t.i., pirmapstrāde, kas ietver tulkojamā avota dokumenta filtrēšanu, sadalīšanu teikumos, vārdnīcu caurskatīšanu, dažāda veida valodas pirmapstrādes un "sākotnējās analīzes zonas" konstruēšanu; lingvistisko rutīnu piemērošana analīzes zonai, kas organizēta posmos (analīze, pārnešana un sintēze), un pēcapstrāde, kas ļauj no jauna konstruēt teikumus un atjaunot iztulkoto dokumentu, ievērojot tā sākotnējo formu.

141 Šie skaidrojumi par programmatūras *Systran* uzbūvi un darbību attiecas gan uz *Systran Unix*, gan *EC-Systran Unix versiju*. No tā izriet, ka dažādām programmatūras daļām arī tad, ja tās veido daļu no kopuma, joprojām ir īpaša loma visā šajā kopumā. Ir jāuzsver arī tas, cik īpašs un būtisks ir kodols, kas sagatavo avota tekstu, veicot tā filtrēšanu, sadalot teikumos, tad, pamatojoties uz vārdnīcas sniegto informāciju, katram teikumam izveido analīzes zonu. Šajā zonā darbosies lingvistiskās rutīnas.

142 Tieši ņemot vērā šo programmatūras *Systran* struktūru, kuru pārliecinoši ir izklāstījušas prasītājas un ko neapstrīd Komisija, ir jāpārbauda tiesības uz attiecīgajām programmatūras *Systran* versijām, uz kurām atsaucas lietas dalībnieces.

143 Otrkārt, prasītāju apkopotie dati par versijas *Systran Unix* un versijas *EC-Systran Unix* salīdzināšanas rezultātiem, kuras ir vienīgās versijas, kas minētas, apgalvojot, ka Komisijas rīcība esot bijusi nelikumīga, liecina par būtisku līdzību starp šīm divām programmatūras *Systran* versijām.

144 Galvenie Bitana ziņojuma konstatējumi, pamatojot zināmu identiskumu vai vismaz būtisku līdzību starp programmatūras *Systran* versijām *Systran Unix* un *EC-Systran Unix*, ir šādi:

— attiecībā uz datu struktūrām — ne mazāk kā 72 % versijas *Systran Unix* un versijas *EC-Systran Unix* datu struktūru ir identiskas vai atšķiras pavisam nedaudz (skat. 5. punktu "Synthèse" [Sintēze] un 3.1. punktu "Analyse comparative des descriptions des structures de données" [Datu struktūru aprakstu salīdzinošā analīze]);

— attiecībā uz kodēšanas rokasgrāmatām — lielākā daļa versijā *Systran Unix* atrodamo kodu ir aizgūti no versijas *EC-Systran Unix* (skat. 5. punktu "Synthèse" un 3.2. punktu "Analyse comparative des manuels de codage" [Kodēšanas rokasgrāmatu salīdzinošā analīze]);

— attiecībā uz pirmkodiem — līdzība starp abu programmatūras *Systran* versiju kodoliem, kas veido programmatūras galveno daļu, sasniedz 80–95 %; citas līdzības pastāv valodu rutīnu līmenī, liela daļa versijas *Systran Unix* rutīnu ir atrodamas arī versijā *EC-Systran Unix* (skat. 5. punktu "Synthèse" un 4. punktu "Analyse comparative des codes sources" [Pirmkodu salīdzinošā analīze]).

145 Šīs faktu konstatācijas Komisija neapstrīd, apgalvojot, pirmkārt, ka versija *EC-Systran Unix* ir darbs, kas atvasināts no versijas *EC-Systran Mainframe*, un, otrkārt, ka

versija *Systran Unix* ir darbs, kurā esot iekļautas izstrādes, kas tai piederējušas saistībā ar *EC-Systran Mainframe* versiju, kura savukārt ir atvasināta no *Systran Mainframe*, vai saistībā ar *EC-Systran Unix* (skat. iepriekš 132.–136. punktu un nākamos 150.–157. punktu).

146 Tiesas sēdē Komisija norādīja, ka tā nevar apstrīdēt H. Bitana apgalvojumus prasībai pievienotajos dokumentos, kas liecina par līdzību starp versiju *Systran Unix* un versiju *EC-Systran Unix*.

147 Tādēļ, ņemot vērā prasītāju norādītos faktus un apsvērumus, kas attiecībā uz tām sniegti procesa laikā (skat. iepriekš 137.–146. punktu), ir jākonstatē, ka prasītājas pietiekami pārliecinoši pamato, ka šajā gadījumā pastāv būtiska līdzība starp versijām *Systran Unix* un *EC-Systran Unix* un ka tādēļ tās var izmantot grupai *Systran* piederošās tiesības uz versiju *Systran Unix*, kuru *Systran* izstrādā un tirgo kopš 1993. gada, lai nepieļautu, ka trešajām personām bez viņu piekrišanas tiek izpausta atvasinātā versija *EC-Systran Unix*, kuru *Systran Luxembourg* ir pielāgojusi kopš 1997. gada 22. decembra, lai tā atbilstu Komisijas vajadzībām.

148 Šis prasījums neapšauba Komisijas tiesības, kas tai būtu uz atvasināto versiju *EC-Systran Unix* saskaņā ar migrācijas līgumiem vai tādēļ, ka tā ir radījusi un izstrādājusi vārdnīcas, kas atbilst tās valodu vajadzībām. Tas vērsts vienīgi uz to, lai atzītu faktu, ka prasītājām ir pierādījumi, ka vairākus programmatūras *Systran* elementus, it īpaši 80–95 % kodola un lielu daļu valodu rutīnu, ir radījusi *Systran* un tie ir atrodami *Systran Unix* versijā, kuru tirgo uzņēmums, lai gan no lietas materiāliem nekādā veidā neizriet, ka īpašumtiesības uz šiem elementiem ir nodotas Komisijai.

149 Tādēļ var uzskatīt, kā tas ir norādīts Bitana ziņojumā, ka, lai izveidotu versiju *EC-Systran Unix*, *Systran Luxembourg* aizguva ļoti lielu daļu versijas *Systran Unix*, kuru tirgo *Systran*, un integrēja tajā versijas *EC-Systran Mainframe* vārdnīcas.

150 Apstrīdot šo prasījumu, Komisija apgalvoja, ka *EC-Systran Unix* patiesībā ir vienīgi iepriekšējās versijas *EC-Systran Mainframe* migrācijas rezultāts no vienas informātikas vides uz citu. Šo argumentu Komisija ir attīstījusi pirmajā *DGT* piezīmē, kuras secinājumi pamatā ir šādi:

— "darbības ziņojumi pierāda, ka *EC-Systran Unix* ir izstrādāts, pamatojoties uz *EC-Systran Mainframe*, [tā kā] šī programmatūra no paša sākuma ir izstrādāta par Komisijas līdzekļiem";

— "oriģinālā sistēma [*Systran Mainframe* versija], kuru radīja *WTC*, bija samērā elementāra, ņemot vērā to, cik daudz moduļu [un] programmu Komisijai bija jāizstrādā pašai, lai šī sistēma atbilstu Komisijas kvalitātes prasībām";

— "*Systran* bija daudz vienkāršāk [..] piedāvāt Komisijai savu migrēto pamatsistēmu [t.i., versiju *Systran Unix*], jo migrētajā sistēmā jau bija iekļauti daži specifiski *EC-Systran Mainframe* elementi, kas radušies iepriekšējās sadarbības un izstrādes rezultātā pirms 1993.–1994. gada, laika, kad *Systran SI* uzsāka *EC-Systran Mainframe* migrāciju Komisijas vajadzībām".

151 Komisija uzskata, ka, ņemot vērā iespējamo radniecību starp versijām *EC-Systran Mainframe* un *EC-Systran Unix*, tiesības, kas iegūtas saskaņā ar līgumiem attiecībā uz *EC-Systran Mainframe*, paliek tās īpašumā. Turklāt attiecībā uz līdzībām, kuras novērojis H. Bitans saistībā ar versijām *Systran Unix* un *EC-Systran Unix*, Komisija

uzskata, ka tas liecina vienīgi par to, ka ir iespējams, ka *Systran* grupa ir izmantojusi izstrādes, kas veiktas Komisijai versiju *EC-Systran Mainframe* un *EC-Systran Unix* ietvaros, lai tās integrētu versijā *Systran Unix*.

152 Šī Komisijas argumentācija noliedz jebkādas *Systran* grupas tiesības uz programmatūru *Systran*, kā uz tās versiju *Systran Mainframe*, kas iegūta no grupas *WTC* un no tās radītāja, tā uz versiju *Systran Unix*, kuru *Systran* grupa ir izstrādājusi un tirgojusi vairākus gadus, pirms *Systran* grupa izveidoja versiju *EC-Systran Unix* versiju, lai atbildētu Komisijas vajadzībām, tādēļ ka versija *EC-Systran Mainframe* bija novecojusi.

153 Kā izklāstīts iepriekš, pārbaudot Vispārējās tiesas kompetenci izskatīt šo prasību (skat. iepriekš 70.–77. punktu), Komisijas argumentācija ir pamatota ar vispārīgiem un nepietiekami precīziem apgalvojumiem par programmatūras raksturlielumiem un prasītāju sagatavotiem juridiskās un tehniskās ekspertīzes ziņojumiem.

154 Komisija savā argumentācijā atklāj, pirmkārt, lomu, kāda tās dienestiem ir bijusi versijā *EC-Systran Mainframe* un versijā *EC-Systran Unix* izmantoto vārdnīcu uzlabošanā, ko prasītājas neapstrīd, un, mazākā mērā, ietekmi, kas tās dienestiem varētu būt uz noteiktu versijas *EC-Systran Unix* valodu rutīnu uzlabošanu. To, cik būtisku darbu *Systran* ir veikusi saistībā ar kodolu un lielāko daļu valodu rutīnu, Komisija slēpj un nekad nenorāda uz tiesībām, kas varētu piederēt *Systran* grupai. Kā ir norādīts iepriekš 147. punktā, prasītājas pietiekami pārliecinoši paskaidro, kādēļ tām ir tiesības uz versiju *EC-Systran Unix*, kuras iepriekšējo versiju *Systran Unix* tās ir izstrādājušas un tirgojušas.

155 Komisija savukārt, neraugoties uz skaidru Vispārējās tiesas lūgumu, nekad nav varējusi sniegt tehniskus pierādījumus, kas ļautu apšaubīt *Systran* grupas autortiesības uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix* vai informātikas elementiem, kas veido programmu vai operatīvo pirmkodu (it īpaši attiecībā uz daļām, kas saistītas ar pamata kodolu un programmatūras valodu programmām). Tiesas sēdes laikā Komisija atzina, ka tā nespēj norādīt arī faktus, kas ļautu identificēt tos *Systran Unix* elementus, uz kuriem tai varētu būt īpašumtiesības, kas izriet no līgumiem, kuri noslēgti ar *Systran* grupu attiecībā uz versiju *Systran Mainframe*. Tādējādi Vispārējā tiesa nevar ņemt vērā Komisijas argumentāciju šajā sakarā (skat. iepriekš 136. punktu).

156 Turklāt tāpat tiesas sēdes laikā un pēc Sirinelli otrā atzinuma un Bitana otrās tehniskās piezīmes H. Bitans atklāja, ka jebkurā gadījumā versijas *Systran Unix* un *Systran Mainframe* ir pilnīgi atšķirīgas kaut vai tādēļ, ka ir izmantotas dažādas valodas. Neraugoties uz to, ka radniecība, kas norādīta *DGT* pirmajā piezīmē, neļauj noteikt, kādēļ prasītājas nevarētu pieprasīt tiesības uz versiju *EC-Systran Mainframe* atbilstoši tiesībām, kas tām ir uz versiju *Systran Mainframe*, kas nav šīs prasības priekšmets, pretrunā ar šo iespējamo radniecību ir būtiskās atšķirības, kas informātikas jomā pastāv starp programmatūras *Systran* versijām, kuras darbojas *Mainframe* vidē, kas laika gaitā ir novecojusi, un minētās programmatūras versijām, kas ir piemērotas jaunajām informātikas vidēm *Unix* un *Windows*, attiecībā uz kurām nav apstrīdams, ka oriģinālās versijas *Systran Unix* radītāja ir *Systran* grupa. Šī versija ir daudz vecāka par versiju *EC-Systran Unix*, kuru *Systran Luxembourg* kopš 1997. gada 22. decembra ir uzlabojusi Komisijas vajadzībām, pretēji tam, kas ir secināms no *DGT* pirmās piezīmes, kurā kļūdaini ir minēta atsauce uz "1993.–1994. gadu, laiku, kopš kura *Systran* [*Software, Inc.*] uzsāka *EC-Systran Mainframe* migrāciju Komisijas vajadzībām" (skat. iepriekš 150. punktu).

157 Līdz ar to iepriekš 147. punktā izklāstīto secinājumu neapšauba Komisijas argumentācija, kuras pamatā ir versijas *EC-Systran Unix* radniecība ar versiju *EC-Systran Mainframe* vai iespējamais ieguldījums versijā *Systran Unix* pēc tam, kad tikusi uzlabota versija *EC-Systran Mainframe*.

2. Par Komisijas rīcības prettiesiskumu

158 Komisijai pārmestā nelikumīgā darbība ir saistīta ar to, ka tā ir sev piešķīrusi tiesības likt īstenot konkursa paziņojumā minētos darbus, kā dēļ ir notikusi tādu elementu pārveide un izpaušana, kas *Systran* programmatūras versijā *EC-Systran Unix* aizgūti no versijas *Systran Unix*, ko aizsargā autortiesības un *Systran* grupas zinātība, lai gan tā Komisijai nav ne ar līgumu nodevusi īpašumtiesības uz šiem elementiem, ne atļāvusi veikt tādus darbus.

a) Lietas dalībnieku argumenti

Par autortiesību pārkāpumu

159 Attiecībā uz autortiesību pārkāpumu prasītājas apgalvo, ka identiskums vai līdzība, kas aprakstīta Bitana ziņojumā, attiecas uz elementiem, kas ir aizsargāti, t.i., *Systran* programmatūras struktūru un pirmkodiem. Versija *EC-Systran Unix* esot darbs, kas atvasināts no versijas *Systran Unix*, tātad darbs, kas atkarīgs no *Systran* sistēmas. Tas nozīmē, ka pirmdarba autors *Systran* grupa var iebilst pret jebkādām atvasinātā darba izmaiņām, kuras tā nav atļāvusi. Uzticot trešajām personām darbus, kas paredzēti, lai pārveidotu *Systran Luxembourg* izveidoto versiju *EC-Systran Unix*, Komisija esot

pārkāpusi autortiesības tādēļ, ka tai nebija tiesību pārveidot programmatūru, iepriekš nesaņemot *Systran* grupas atļauju. Lai piemērotu vispārējos tiesību principus, kas šajā jautājumā kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, prasītājas uzsver, ka autortiesību pārkāpums ir sodāms saskaņā ar visu dalībvalstu tiesību normām un tas ir atzīts kā delikts, kvazidelikts vai vismaz kā pārkāpums, kura dēļ varētu būt jāatlīdzina iestāžu radītie zaudējumi.

160 Saskaņā ar Direktīvas 91/250, kuru dalībvalstīm bija jātransponē līdz 1993. gada 1. janvārim, 4. pantu programmatūras autoram ir "tiesības uz šādu rīcību vai tiesības atļaut šādu rīcību: a) uz visiem laikiem vai uz laiku pavairot datorprogrammu ar visiem līdzekļiem un visās formās, pa daļai vai kopumā [..]; b) tulkot, piemērot, pārveidot un citādi modificēt datorprogrammu un pavairot šādi iegūtos rezultātus". Kādas no šīm darbībām veikšana bez autora atļaujas ir uzskatāma par programmatūras autortiesību pārkāpumu. Tāpat šajā direktīvā ir uzsvērts, ka datorprogrammas aizsargā ar autortiesībām līdzīgi kā [mākslas] darbus Bernes konvencijas izpratnē. Atsauce uz Bernes konvenciju, kuru Direktīvas 91/250 pieņemšanas laikā bija parakstījušas piecpadsmit dalībvalstis, ļauj definēt autortiesības, atsaucoties uz jau pastāvošiem kopējiem principiem.

161 Francijas tiesību aktos, kas piemērojami *Systran*, kura ir izstrādājusi un tirgo versiju *Systran Unix*, Direktīva 91/250 ir transponēta 1994. gada 10. maija Likumā Nr. 94-361, ar ko īsteno Direktīvu 91/250 un groza Intelektuālā īpašuma kodeksu (1994. gada 11. maija *JORF*, 6863. lpp.), kas ir kodificēts Francijas Intelektuālā īpašuma kodeksā. Programmatūras autoram pieder autortiesības, kas attiecas uz šo programmatūru, ar noteikumu, ka tā ir oriģināla un ka viņš var aizsargāt savu programmatūru pret autortiesību pārkāpšanu. Šā kodeksa L 122 6. pants paredz, ka "lietošanas tiesības, kas pieder programmatūras autoram, ietver tiesības veikt un atļaut[, pirmkārt,] uz visiem laikiem vai uz laiku programmatūras, tās daļu vai kopuma pavairošanu ar visiem līdzekļiem un visās formās[, otrkārt,] tulkot, piemērot, pārveidot un citādi modificēt

programmatūru un pavairot šādi iegūtos rezultātus". Tādēļ darbības, kurām ir vajadzīga programmatūras autora atļauja un kas veiktas bez šādas atļaujas, ir uzskatāmas par programmatūras autortiesību pārkāpumu. Direktīva 91/250 ir transponēta arī citās dalībvalstīs, piemēram, Luksemburgā (2001. gada 18. aprīļa likums par autortiesībām, blakustiesībām un datubāzēm, *Mémorial* A 2001, 1042. lpp.; turpmāk tekstā — "Luksemburgas likums par autortiesībām", it īpaši tā 3. pants) un Beļģijā (1994. gada 30. jūnija likums, ar kuru Beļģijas tiesību aktos transponē 1991. gada 14. maija Eiropas direktīvu par datorprogrammu tiesisko aizsardzību, 1994. gada 27. jūlija *Moniteur belge*, 19315. lpp.; turpmāk tekstā — "Beļģijas likums par datorprogrammām").

162 Atbildot uz argumentu, kas prasīja pierādīt, ka *Systran* grupai pieder minētās tiesības, prasītājas norādīja, ka Komisija pieprasa šādu pierādījumu, neraugoties uz daudzajiem līgumiem, ko tā ir noslēgusi un kuros ir atgādināts, ka *Systran* grupas sabiedrības ir vienīgās šo tiesību īpašnieces, un, neraugoties uz vispārējiem tiesību principiem, kas šajā jautājumā ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, par ko atgādina profesora Sirinelli atzinumi ar nosaukumu "Analyse des conditions relatives à la recevabilité d'une action en contrefaçon d'une personne morale" [Tādu apstākļu analīze, kas attiecas uz juridiskas personas veiktu autortiesību pārkāpumu] (turpmāk tekstā — "Sirinelli pirmais atzinums") un "Accès à la protection par le droit d'auteur d'un logiciel réécrit" [Piekļuve pārrakstītas programmatūras autortiesību aizsardzībai] (Sirinelli otrais atzinums), it īpaši attiecībā uz acīmredzamības teoriju, kas ļauj acīmredzamajam tiesību īpašniekam celt prasību tiesā, neļaujot autortiesību pārkāpējam atsaukties uz nodošanas līgumu ķēdi vai pieprasīt nepieņemamību, apšaubot tiesību īpašnieku. Tādēļ tas, ka Komisija pieprasa pierādīt īpašumtiesības uz programmatūru, lai izvairītos no soda par autortiesību pārkāpumu, ir negodīga rīcība.

163 Turklāt šis ir arguments, kuru bieži vien izmanto autortiesību pārkāpēji, šajā gadījumā Komisija, cenšoties izvairīties no atbildības, apgalvojot, ka *Systran* neesot nekādu pierādījumu par to, ka tai ir *Systran* programmatūras versijas *Systran Unix* un no tās atvasinātās versijas *EC-Systran Unix* īpašnieka statuss. Francijas tiesību aktos, kas piemērojami *Systran*, un Beļģijas tiesību aktos, uz kuriem atsaucas Komisija, autortiesību aizsardzība pamatojas uz īpašnieka statusa prezumpciju, saskaņā ar kuru persona, kas izmanto darbu, esot uzskatāma par darba īpašnieku. Šajā gadījumā Francijas

judikatūrā no šīs prezumpcijas izriet, ka juridiska persona, kas pārkāpusi autortiesības, praktiski ir atbrīvota no pienākuma nodrošināt pilnīgu cesijas līgumu ķēdi, sākot ar autoru, fizisku personu, sākotnējo tiesību īpašnieku, līdz pēdējam īpašniekam, kurpretim autortiesību pārkāpējs aizstāvoties nekādā gadījumā nevar atsaukties uz to, ka, iespējams, nav izveidota nodošanas līgumu ķēde. Līdzīgs risinājums ir Beļģijas tiesību aktos, kuros ir noteikts, ka ieguvumu no prezumpcijas, ko paredz 1994. gada 30. jūnija likuma par autortiesībām un blakustiesībām (1994. gada 27. jūlija *Moniteur belge*, 19297. lpp.; turpmāk tekstā — "Beļģijas likums par autortiesībām") 6. panta otrā daļa, saskaņā ar kuru "par autoru ir uzskatāms tas, ja nav pierādīts pretējais, kurš parādās uz darba, norādot tā vārdu vai abreviatūru, kas ļauj to identificēt", var pieprasīt juridiskā persona, kuras nosaukums ir norādīts uz darba. Arī Kopienu tiesības paredz tādu pašu prezumpciju. Direktīvas 2004/48 5. pantā ar virsrakstu "Autorības vai īpašumtiesību prezumpcija" ir norādīts:

"Šajā direktīvā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanas nolūkā:

a) lai literāra vai mākslas darba autoru, ja vien nav pierādījumu par pretējo, uzskatītu par autoru, kas tādēļ ir arī tiesīgs uzsākt tiesvedību pret iespējamo pārkāpēju, ir pietiekami, ka viņa(-s) vārds ir, kā parasti, minēts darbā vai uz tā;

b) [noteikumu, kas minēts] a) daļā, ar attiecīgajām izmaiņām piemēro blakustiesību īpašniekiem attiecībā uz to aizsargāto īpašuma priekšmetu."

164 Tātad *Systran* varētu celt prasību, izņemot gadījumu, ja Komisija sniegtu pierādījumu, ka tai nav īpašnieka statusa. Taču līdz šim brīdim Komisija vienīgi ir mēģinājusi

panākt, lai pierādīšanas pienākumu uzņemas prasītājas, tādēļ jau tagad ir iespējams apstiprināt, ka Komisijai šādu pierādījumu nav, jo *Systran* ir neapstrīdams attiecīgā darba lietotājs un Komisija to vienmēr ir atzinusi. Juridiskā persona, kas izmanto darbu, ir uzskatāma par tiesību īpašnieci, kas tai ļauj vērsties pret trešajām personām, kas pārkāpj autortiesības. Šāda prezumpcija ir piemērojama neatkarīgi no tā, kāda ir attiecīgā darba būtība vai saistīto radītāju skaits. Svarīgas ir vienīgi prasītāja īstenotās izmantošanas darbības, ja tās nav apstrīdējis autors vai autori. Profesors Sirinelli precizē, ka pastāv "patiess pamatlikums, saskaņā ar kuru tas, kurš izmanto darbu, ir pelnījis aizsardzību saistībā ar šo izmantošanu". Nav šaubu par to, ka *Systran* pieder programmatūras *Systran* versija *Systran Unix*: *Systran* ir piešķīrusi šīs programmatūras *Systran Unix* versijas licences galvenajiem interneta portāliem un tirgo to daudziem daudznacionāliem uzņēmumiem, lieliem žurnāliem un katalogiem pārdošanai pa pastu. *Systran* pieder arī preču zīme "SYSTRAN" un domēna nosaukums "systran", kuru tā izmanto visā pasaulē. Arī daudzi raksti un reklāmas apliecina publiski apstiprinātas un uzskatāmi pierādītas grupas *Systran* īpašumtiesības. Prasītājas it īpaši atsaucas uz to, ka 2005. gadā par informācijas sabiedrību atbildīgās Komisijas loceklis Hāgā (Nīderlande) pasniedza *Systran* balvu "European IST Prize". *Systran* grupa, kas rīkojas gan kā darba, gan tā nosaukuma īpašniece, pamatoti ir ierosinājusi Vispārējā tiesā lietu pret autortiesību pārkāpēju. Turklāt Komisijas izmantotās programmatūras nosaukums ir "EC-Systran Unix", kas ļauj noteikt *Systran* lomu saistībā ar to.

165 Neraugoties uz iepriekšējiem argumentiem un lai izkliedētu jebkuras šaubas, prasītājas vēlas papildus pierādīt, ka *Systran* grupai neapstrīdami pieder tiesības uz intelektuālo īpašumu uz programmatūras *Systran* versijām *Systran Mainframe* un *Systran Unix* un ka Komisija to vēsturiski ir atzinusi.

166 Runājot par versiju *Systran Mainframe*, prasītājas apgalvo, ka *Systran* grupai pieder tiesības uz šo versiju tādēļ, ka tā viņas ieguvusi no sabiedrības *Gachot*, kurai piederēja

P. Tomā, sākotnējās programmatūras izgudrotāja un autora, tiesības, un no sabiedrībām, kas minēto programmatūru izmantoja. Turklāt *Systran* neapstrīdami pieder tiesības uz intelektuālo īpašumu uz visām programmatūras *Systran Mainframe* versijām, tostarp *EC-Systran Mainframe*. Tiesību uz intelektuālo īpašumu cesija un nodošana var notikt vienīgi rakstveidā un šaubu gadījumā vienmēr tiek interpretēta par labu autoram, piemērojot ierobežojošās interpretācijas principu. Lai gan ir pierādīts, ka *Systran* ir ieguvusi tiesības uz programmatūru no paša tās autora P. Tomā, tā nekad nav tās [tiesības] nodevusi Komisijai, neraugoties uz līgumiem, uz kuriem pēdējā minētā atsaucas, lai neizskatītos pēc autortiesību pārkāpējas. Prasītājas nesaprot, kādēļ Komisija atsaucas uz līgumiem par programmatūras lietošanu, kas noslēgti ar trešajām sabiedrībām, kas nav pretstatāmas *Systran* un tādēļ tajos attiecīgi nevar būt iekļauta jelkāda tiesību uz intelektuālo īpašumu cesija par labu Komisijai. Līgumi, kas noslēgti ar *Systran* vai sabiedrībām, kuru tiesības tā pārņēmusi, attiecas vienīgi uz lietošanas licences līgumiem vai pakalpojumu sniegšanu. Nevienā no tiem nav minēta tiesību uz intelektuālo īpašumu cesija vai nodošana par labu Komisijai.

167 Piemēram, sākotnējais līgums Komisijai uzticēja vienīgi lietošanas tiesības (4. pants) gan uz pastāvošo sistēmu, gan iespējamajām jaunajām izstrādēm. Saskaņā ar Luksemburgas tiesību aktiem, kas piemērojami šim līgumam, kas atbilst arī Francijas un Beļģijas tiesību aktiem, īpašumtiesību cesiju un nodošanu attiecībā uz autoru pierāda rakstveidā un interpretē stingri tam par labu. Šajā līgumā nebija neviena panta, kuru varētu tieši vai netieši interpretēt kā tiesību cesiju. Tādēļ tas Komisijai nepiešķir nekādas tiesības uz programmatūras *Systran* intelektuālo īpašumu, tai skaitā uz tās versiju *EC-Systran Mainframe*, izņemot vārdnīcas, kuras ir izstrādājusi Komisija.

168 Tāpat arī sadarbības līgums neparedzēja nekādu tiesību uz intelektuālo īpašumu cesiju par labu Komisijai. Šis līgums tai bija ļoti nozīmīgs, lai gan tā pati to lauza 1991. gadā. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, kas tajā saskata savu intelektuālā īpašuma tiesību

uz programmatūru *Systran Mainframe* izcelsmi, šis līgums nosaka, ka Komisijai tiek piešķirta lietošanas licence un, nenododot jebkādas tiesības, tajā ir precizēts, ka katras puses tiesības, kas tai ir līguma parakstīšanas dienā, tiek saglabātas un aizsargātas. Sadarbības līguma ievaddaļā ir norādīts:

"2. 1975. gada 22. septembrī Komisija ar sabiedrību *WTC* noslēdza līgumu par to, ka Komisija lieto *Systran* sistēmu un to, kā *WTC* veic šīs sistēmas sākotnējo izstrādi.

[..]

5. Puses konstatē, ka Komisijas rīcībā ir pamatsistēmas lietošanas licence [..]."

169 Arī sadarbības līguma 4. pantā ir atgādināts, ka katras puses tiesības, kas tām ir parakstīšanas dienā, tiek aizsargātas. Komisijai uz *Systran Mainframe* tādu [tiesību] nebija. Tādēļ Komisija nevar izmantot nekāda veida intelektuālā īpašuma tiesību uz programmatūru *Systran Mainframe* cesiju sev par labu, arī tad, ja tai ir atzītas tiesības uz tās izstrādātajām vārdnīcām (sadarbības līguma ievaddaļas 6. punkts). Šīs tiesības nekādā veidā neapstrīd ne *Systran* autora statusu, ne tiesības, kas tai ir uz programmatūru *Systran Mainframe* (vai versiju *EC-Systran Mainframe*) un jo īpaši tās kodolu. Sadarbības līguma I pielikumā ir skaidri atzīts *WTC, Gachot* un *Systran* autora statuss. Saskaņā ar šo līgumu, tāpat kā ar lielāko daļu līgumu, Komisija saņēma tiesības lietot un izsniegt apakšlicences vienīgi Kopienas teritorijā programmatūrai tās visattīstītākajā versijā (skat. sadarbības līguma 5. pantu, kurā ir skaidri noteikts, ka Komisijai ir "lietotāja tiesības"). Komisija nepamatoti atsaucas uz sadarbības līguma

laušanas klauzulu. Turklāt, arī piemērojot vispārējos saistību tiesību principus, kas piemērojami visā Kopienā, līgumu klauzulas nevar interpretēt plašāk par to, kas tajās noteikts. Attiecīgās klauzulas noteikumi ir skaidri: trīs gadus lietošanas tiesības tiek nodrošinātas atbilstoši noteiktajam 5. pantā. Šo trīs gadu laikā Komisija var radīt izstrādes un/vai uzlabojumus (sadarbības līguma 4. pants). Pēc šiem trīs gadiem Komisija varēs lietot programmatūru *EC-Systran Mainframe* tādā attīstības pakāpē, kāda tā būs šajā datumā. Arī pēc šā termiņa beigām Komisija varēs izmantot vienīgi lietošanas tiesības. Ierobežojošā īpašumtiesību nodošanas interpretācija, tostarp arī Beļģijas tiesību aktos, ļauj apstiprināt, ka Komisija saskaņā ar sadarbības līgumu nav ieguvusi nekāda veida intelektuālā īpašuma tiesības uz programmatūru *Systran Mainframe*.

170 Tādējādi par labu Komisijai nav veikta nekāda veida tiesību uz intelektuālo īpašumu cesija ne attiecībā uz programmatūru *Systran Mainframe*, ne uz tās oriģinālideju un pierakstiem, ne sākotnējās koncepcijas materiālu, ne datu struktūru un vēl jo mazāk attiecībā uz kodolu. Prasītājas precizē, ka iepriekš izklāstīto argumentu, kas pamato to, ka *Systran* pieder intelektuālā īpašuma tiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Mainframe*, vienīgais mērķis ir atbildēt uz Komisijas argumentāciju, kurai nav nekāda sakara ar strīda būtību tādēļ, ka autortiesību pārkāpums attiecas uz versiju *Systran Unix*, nevis versiju *Systran Mainframe*.

171 Attiecībā uz versiju *Systran Unix*, prasītājas norāda, ka Komisija nevar pieprasīt nekādas intelektuālā īpašuma tiesības uz šo programmatūras *Systran* versiju. Versiju *Systran Unix* pēc *Systran* pieprasījuma izstrādāja tās 100 % filiāle *Systran Software* (*Systran* atbilde uz konkursa paziņojumu). Versija *Systran Unix* ir jauna programmatūras *Systran* versija, kas atšķiras no novecojušās versijas *Systran Mainframe*. *Systran*

grupa ir vienīgā, kam pieder tiesības uz versiju *Systran Mainframe* un tās kodolu un tai versijas *Systran Unix* veicinātājas statusā ir pilnīgas un vispārējas īpašumtiesības uz jauno programmatūru un tās kodolu, kā to pierādīja profesors Sirinelli.

172 *Systran Luxembourg* migrācijas līgumus ar Komisiju noslēdza vienīgi pēc jaunās programmatūras *Systran Unix* radīšanas un tirdzniecības uzsākšanas. Šajos līgumos bija paredzēta versijas *EC-Systran Mainframe* aizstāšana ar versiju *Systran Unix*, kuras oriģinalitāte un inovācija bija pierādīta, un Komisijas vārdnīcu migrācija, lai tās varētu darboties jaunajā versijā. To var secināt no Bitana ziņojuma, jo versijai *EC-Systran Unix* bija tāds pats kodols kā programmatūrai *Systran Unix*, 85 % no abiem kodoliem bija līdzīgi. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, *EC-Systran Unix* versija ir vienīgi programmatūras *Systran Unix* versija, kurā ir iekļautas Komisijas izstrādātās vārdnīcas, kuru migrācija ir veikta saskaņā ar migrācijas līgumiem, un tā nav novecojušās programmatūras *EC-Systran Mainframe* migrācijas rezultāts. Tādēļ, lai arī Komisijai bija tiesības uz tās izstrādātajām vārdnīcām, tai nebija nekādu tiesību uz programmatūru *Systran Unix*, kas pastāvēja pirms migrācijas līgumiem.

173 Turklāt šie līgumi, tieši tāpat kā iepriekšējie, nenorādīja ne uz kādu intelektuālā īpašuma tiesību uz programmatūru *Systran Unix* nodošanu par labu Komisijai. Tie tika slēgti ar *Systran Luxembourg*, kurai nebija nekādu tiesību uz *Systran Unix* programmatūru, nevis ar *Systran*, vienīgo šo tiesību īpašnieci. Turklāt tie skaidri paredzēja iepriekš pastāvējušo tiesību uz intelektuālo īpašumu aizsardzību, tostarp *Systran* autortiesību uz programmatūru *Systran Unix* aizsardzību. Lai gan ir jāatceras Komisijas apgalvojums par versijas *EC-Mainframe* migrāciju, tas tai nekādā gadījumā

nepiešķīra tiesības atļaut pārveidot programmatūru *EC-Systran Unix* bez *Systran* atļaujas. Arī šādā gadījumā Komisija veica autortiesību pārkāpumu, īstenojot vai liekot īstenot darbus, kas iekļauti konkursa paziņojumā.

174 Prasītājas pārsteidz un šokē Komisijas nostāja, pirmkārt, tādēļ, ka iestādes cīņu pret autortiesību pārkāpšanu ir noteikušas par savu jājamzirdziņu un prioritāti, izmantojot dažādas iniciatīvas, pasākumus un tiesību aktus, kas ļauj efektīvi cīnīties pret šo postu, un, otrkārt, šajā gadījumā tādēļ, ka Komisija vienmēr ir labi zinājusi, ka *Systran* grupa nepārprotami ir bijusi tiesību uz programmatūru *Systran* un jo īpaši uz programmatūru *Systran Unix* īpašniece. Tā ir noslēgusi daudzus licenču līgumus, kas pierāda, ka viņa ir pārliecināta par *Systran* kā tiesību īpašnieces statusu. Tā vienmēr ir bijusi informēta par *Systran* intelektuālā īpašuma tiesībām gan uz programmatūru *Systran Mainframe*, gan programmatūru *Systran Unix*, kā arī par to, ka pēdējā minētā bija pastāvējusi jau iepriekš, kā tas izriet:

— no 1987. gada 27. janvāra un 5. februāra sarakstes starp "Telekomunikāciju, informācijas nozares un inovāciju" ģenerāldirektorāta direktoru un D. Gašo;

— no 1998. gada 4. maija ziņojuma, kurā ir uzsvērts *Systran* izstrādātās programmatūras *Systran Unix* inovatīvais raksturs; attiecībā tieši uz kodolu 1998. gada 4. maija ziņojumā ir precizēts, ka "visas sistēmas programmas ir radītas no jauna vai pārrakstītas C valodā";

— no atbildes par dalību konkursā, kuru 1997. gadā uzsāka Komisija, lai noslēgtu migrācijas līgumus, kas liecināja, ka tā bija labi informēta par *Systran* tiesību izcelsmi, ko tajā laikā viņa neapstrīdēja, un par to, ka *Systran Unix* bija pastāvējusi jau iepriekš.

175 Komisija jau vairākkārt ir atzinusi *Systran* tiesības gan uz versiju *Systran Mainframe*, gan versiju *Systran Unix*, kā arī to, ka šī versija ir pastāvējusi pirms versijas *EC-Systran Unix*, kā tas izriet:

— no faksa, kas 1987. gada 5. martā nosūtīts sabiedrībai *Gachot*, kurā Komisija raksta:

— "*Systran* grupa ir pamata programmatūras īpašniece, un Komisijas lietošanas tiesības, kas attiecas uz deviņiem valodu [pāriem], ir attiecināmas vienīgi uz Kopienas iestādēm un dalībvalstu oficiālajām organizācijām. Savukārt Komisijai pieder vārdu krājums, ko tā ir attīstījusi kopš 1975. gada";

— no Karpantjē [*Carpentier*] ziņojuma iepirkumu un tirgus konsultatīvajai komisijai;

— no Ž. Bevēna [*J. Beaven*] ziņojuma, kurā ir pierādīts, ka programmatūra *Systran Unix* ir pastāvējusi pirms versijas *EC-Systran Unix* un ka Komisija vēlējās atjaunot komerciālās attiecības ar *Systran*, lai gūtu labumu no programmatūras *Systran Unix* inovācijām un izvairītos no sistēmas novecošanās, ko tā izjuta;

— no otrā, trešā un ceturtā migrācijas līguma II pielikuma tehniskā pielikuma, kurā ir noteikta vispārējā pieeja migrācijai un kurš apliecina, ka Komisija zināja to, ka programmatūra *Systran Unix* bija pastāvējusi jau iepriekš un ka tieši šī programmatūra bija ļāvusi izstrādāt versiju *EC-Systran Unix*;

— no darījuma ar *Systran*, kuru noslēdza Komisija, attiecībā uz kuru ir jānorāda: pirmkārt, Komisija, pārkāpjot sākotnējo līgumu, nesamaksāja *Systran* nekādu atlīdzību, neraugoties uz savām saistībām, tomēr uzskatīja par nepieciešamu sadarboties ar *Systran* un noslēdza ar to darījumu, uz ko norāda 1997. gada 19. un 22. decembra vēstules, kurās *DGT* ģenerāldirektors precizē, ka ir "jāpiešķir maksimāla vērtība darbam, kuru Komisija ieguldījusi pēdējos 20 gados, izstrādājot vārdnīcas, kas īpaši piemērotas Komisijas dokumentu administratīvajai un tehniskajai valodai"; šis darbs, kas paveikts pēdējos divdesmit gados, ir vienīgais, ko Komisija var pieprasīt, taču tai nepastāv tiesības uz programmatūru *Systran Mainframe*; otrkārt, *DGT* ģenerāldirektors lūdz *Systran* apņemties "nepieprasīt nekādu finanšu atlīdzību, kas izriet no līgumu, kuri noslēgti starp *Systran* un Komisiju, īstenošanas"; precīzāk, *Systran* finanšu prasījumi tajā laikā bija saistību maksa par tās autortiesībām uz *Systran Mainframe* versijām; treškārt, *DGT* ģenerāldirektors pat lūdza atļauju izmantot nosaukumu *Systran*, atzīstot *Systran* autora statusu; *Systran* atļāva Komisijai izmantot nosaukumu *Systran* "automātiskās tulkošanas sistēmai, kas atvasināta no *Systran* sākotnējās sistēmas", apstiprināja savu piekrišanu tam, ka Komisija izmanto tās programmatūru un atteicās no prasības par finanšu atlīdzību par agrāko līgumu pārkāpumiem un precizēja:

— "Principā mēs neiebilstam pret Komisijas lietotās *Systran* versijas atsevišķu vārdnīcu daļu publicēšanu. Tomēr ir jāseko, lai publiski neizplatītu tos elementus, kas ir sistēmas *Systran* īpašums."

176 Prasītājas apgalvo, ka Komisija šobrīd nevar izlikties, ka tā nav zinājusi par viņu tiesību raksturu un vienmēr ir zinājusi, ka tai nav tiesību grozīt programmatūru *Systran Unix* un jo īpaši tās kodolu. Jebkuri pārveidojumi, kas veikti bez atļaujas, ir autortiesību pārkāpums tādēļ, ka tas ir aizliegts ar likumu, nevis otrādi.

177 Komisija uzsver, ka programmatūru aizsardzību nodrošina dalībvalstu tiesību akti par autortiesībām. Tā kā piemēru min situāciju Beļģijā, kur ir gan Beļģijas likums par datorprogrammām, gan Beļģijas likums par autortiesībām, kā arī Luksemburgu, kur darbojas 1995. gada 24. aprīļa likums, ar ko groza 1972. gada 29. marta likumu par autortiesībām attiecībā uz datorprogrammu tiesisko aizsardzību (*Mémorial* A 1995, 944. lpp.; turpmāk tekstā — "Luksemburgas likums par datorprogrammām"), 1997. gada 8. septembra likums, ar ko groza 1972. gada 29. marta grozīto likumu par autortiesībām (*Mémorial* A 1997, 2662. lpp.), un Luksemburgas likums par autortiesībām.

178 Pirmkārt, Komisija norāda, ka neesot nekādu pierādījumu par *Systran* norādītajām tiesībām uz programmatūru *Systran*. Šajā gadījumā prasītājas neesot varējušas paskaidrot, kādā veidā tās ir ieguvuši tiesības, par kuru īpašniecēm tās uzdodas.

179 Attiecībā uz versijām *Systran Mainframe* un *EC-Systran Mainframe* Komisija atgādina, ka prasītājas apgalvo, ka programmatūras *Systran* autors sākotnējā līgumā ir skaidri identificēts kā *WTC*; tās apgalvo, ka 80. gadu beigās, pateicoties daļējam kapitālieguldījumam, *Systran* saņēma aktīvus, kas saistīti ar veselu darbības nozari "Automātiskā tulkošana", no sabiedrības *Gachot*, kura pati bija pārņēmusi sabiedrību *WTC*, *Latsec*, *Systran USA* un *Systran Institut* (Vācija) tiesības, kuras izveidoja *Systran* automātiskās tulkošanas sistēmu, ko dēvē arī par "programmatūru *Systran*" vai "*Systran* sistēmu", un, ka tās atzīst, ka līgumu kopumu, kas noslēgts ar Komisiju laikā no 1975. līdz 1987. gadam, *de jure* pārņēma un tupināja *Systran*. Neraugoties uz šiem apgalvojumiem un Komisijas konkrētajiem prasījumiem (skat. 2005. gada 15. februāra un 28. aprīļa vēstules, kas nosūtītas *Systran*), aicinot to identificēt savu prasību juridisko un līgumisko pamatu, prasītājas, it īpaši *Systran Luxembourg*, nesniedza nekādus pierādījumus (konvenciju par tiesību cesiju utt.) tam, ka tās ir kļuvušas par, viņuprāt, pārkāpto tiesību īpašniekiem, un neprecizēja arī to, kurās teritorijās un cik ilgu laiku

šīs tiesības pastāvēs. Sākotnējā līguma, kas noslēgts ar *WTC*, 5. panta c) punktā bija paredzēts, ka nekāda tiesību vai pienākumu, kas izriet no šā līguma, pārnešana nevar notikt bez iepriekšējas Komisijas piekrišanas. Komisija izmanto šo noteikumu, lai apgalvotu, ka tā nekad nav saņēmusi iepriekšēju paziņojumu par pārnešanu vai cesiju, uz ko norādīja prasītājas, un ka tā nekad nav piekritusi *WTC* cesijai prasītājām.

180 Attiecībā uz prezumpciju, saskaņā ar kuru autora statuss ir tam vai tiem, ja vien nav pierādīts pretējais, ar kura(-u) vārdu darbs ir paziņots atklātībā, Komisija apstrīd Francijas tiesību aktu piemērošanu šajā sakarā. Šī prezumpcija, kuru paredz Francijas Likums Nr. 94-361, šajā gadījumā neesot piemērojama un to apstrīdot Beļģijas un Francijas doktrīnas. Komisija uzsver arī to, ka šī prezumpcija pierāda vienīgi pretējo un ka ir acīmredzams, ka tā atspēko šo prezumpciju attiecībā uz versiju *EC-Systran Unix* tādēļ, ka šī versija netiek tirgota iepakojumā, uz kura būtu attēlots autora vārds, un ka minēto versiju reizēm sauc par "Komisijas *MT* sistēmu" jeb "*ECMT*".

181 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka līgumiskās attiecības, kas pastāv starp lietas dalībniecēm, ir jāanalizē kā tādu "pasūtījuma līgumu" virkne, kas tai piešķir versiju *EC-Systran Mainframe* un *EC-Systran Unix* īpašumtiesības, un *Systran* grupa šajā ziņā nevar atsaukties uz savām tiesībām. Dažādajos līgumos, kas noslēgti starp lietas dalībniecēm kopš 1975. gada, *Systran* grupas sabiedrības kopumā esot apņēmušās Komisijai radīt visus vai daļu programmas *EC-Systran* elementu atbilstoši Komisijas darbības specifiskajām vajadzībām neatkarīgi no tā, vai tā būtu versija *EC-Systran Mainframe* vai versija *EC-Systran Unix*. *Systran* neesot izdevies pierādīt, ka tā ir ieguvusi tiesības uz programmām, kuras ir izstrādātas Komisijai. Šīs programmas pēc būtības radīja un izstrādāja fiziskas personas. Lai *Systran* varētu pretendēt uz tiesību paturēšanu, tai esot jāapliecina, ka tā tās ir ieguvusi no to radītājiem. Komisija norāda, ka no Beļģijas tiesību aktiem, uz ko atsaucas *Systran*, izriet, ka datorprogramma nav iegūta no tās autora, pat ja viņš ir pasūtītājs, ja vien šī cesija nav notikusi rakstveidā. Tāpat ir noteikts arī Luksemburgas tiesību aktos par autortiesībām. Beļģijas likumā par datorprogrammām ir ietverts tikai viens noteikums, kas ļauj atkāpties no vispārējās kārtības, kura noteikta Beļģijas likuma par autortiesībām 3. pantā (kas pieprasa autora rakstisku dokumentu tāpat kā Luksemburgas likums). Šis izņēmums ir paredzēts gadījumam, ja programmu ir radījis darbinieks vai civildienesta darbinieks. Tādā gadījumā būtu paredzēta īpašumtiesību cesijas prezumpcija par labu darba devējam, ja vien nepastāvētu pretēja līgumiska vai likumiska vienošanās. Izņemot šo gadījumu,

kuru prasītājas nenorāda, "pasūtījuma līgums", ar kuru persona uzdod otrai personai, kura tai nav pakļauta, radīt visu vai daļu datorprogrammas, ir pakļauts iepriekš minētajam Beļģijas likumam par autortiesībām. Turklāt Komisija uzstāj, ka saskaņā ar Beļģijas tiesībām prasītājas, juridiskas personas, nevar uzskatīt par autoriem. Patiešām, autortiesību sākotnējais īpašnieks ir fiziska persona, kas radījusi darbu, un Beļģijā autortiesības var attiecināt vienīgi par labu fiziskai personai. Pamatojoties uz Beļģijas judikatūru, Komisija uzsver, ka juridiskām personām ir jāpamato, no kurām personām un kādā veidā tās ir saņēmušas šīs tiesības (Ģentes apelācijas tiesas 1993. gada 27. oktobra spriedums, *Ing. Cons.*, 1993, 366. lpp.). Komisija apgalvo, ka prasītājām kā juridiskām personām nav nekādu pierādījumu, kas ļautu pieprasīt īpašumtiesības uz versiju *Systran Unix* vai no tās atvasināto versiju *EC-Systran Unix*.

182 Pakārtoti, arī tad, ja tiktu atzīts, ka prasītājām ir atsevišķas tiesības uz programmatūru *Systran*, Komisija tomēr apgalvo, ka arī tai ir attiecīgās tiesības uz intelektuālo īpašumu, kas tai ļāva veikt darbības, uzticot trešajām personām noteiktus darbus saistībā ar versiju *EC-Systran Mainframe*. Šajā jautājumā tā atsaucas uz sākotnējā līguma saturu, uz vienošanās protokolu par sadarbību tehniskos jautājumos, uz sadarbības līgumu, kas attiecas uz versiju *EC-Systran Mainframe*, un uz migrācijas līgumiem, kas laikā no 1998. līdz 2002. gadam noslēgti ar *Systran Luxembourg* par versiju *EC-Systran Unix*. Šie līgumi ļaujot Komisijai apstrīdēt prasītāju apgalvojumu, saskaņā ar kuru tai nav cedētas nekādas tiesības uz versijas *Systran Unix* intelektuālo īpašumu.

183 Lai apstrīdētu prasītāju apgalvojumu, saskaņā ar kuru šķietamais identiskums starp programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix* un versiju *EC-Systran Unix* esot ļāvis

uzskatīt, ka fakts, ka Komisija neatļauti ir izmantojusi *Systran* programmatūras, ir uzskatāms par autortiesību pārkāpumu un tādēļ par nelikumīgu rīcību, Komisija atsaucas uz vairākiem tiesību aktiem.

184 Pirmkārt, Komisija uzskata, ka tai pieder īpašumtiesības uz programmatūras *Systran* izstrādēm un uzlabojumiem, kurus ir finansējuši tās dienesti, neatkarīgi no tā, kura sistēmas daļa tā ir (kodols, valodu programmas un vārdnīcas). Turklāt tai piederot ekskluzīvas tiesības uz vārdu krājumiem un vārdnīcām, kuras tā ir izstrādājusi un uzlabojusi savām vajadzībām (skat. sākotnējā līguma 4. panta a) punktu, vienošanās protokola par sadarbību tehniskos jautājumos 4. pantu, sadarbības līguma ievaddaļas 6. punktu un minētā līguma 4. pantu, kā arī tā I pielikumu, kurā ir precizēts, ka, "lai gan Komisija joprojām ir vārdu krājuma un citu sastāvdaļu, kuras tā ir izstrādājusi dažādām *Systran* versijām, īpašniece, pamata programmatūras īpašumtiesības ir sadalītas starp vairākām sabiedrībām"). Komisija uzsver, ka daudzās īpašās izstrādes, kas radītas, lai veiktu sistēmas *Mainframe* migrāciju uz *Unix* sistēmām, ir Komisijas īpašums (skat. migrācijas līgumu 13. panta 2. punktu un pirmā migrācijas līguma 4. papildu vienošanās pielikuma 2. papildinājumu).

185 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka tai pieder lietošanas tiesības. Prasītāju apgalvojums, ka Komisijai, kura nav radījusi sākotnējo programmatūru *Systran*, nevar piederēt nekāda veida tiesības uz šo programmatūru vai jebkurām izstrādēm, kas turklāt neatļauti veiktas programmatūrai *Systran*, esot pretrunā ar migrācijas līgumu 13. pantu. Prasītāju interpretācija par šajā noteikumā ietverto ierobežojumu, t.i., "izņemot gadījumu, kad tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu jau pastāv", esot pretrunā ar vienošanos labticības principa interpretācijai. Komisija uzskata, ka migrācijas līgumi, pirmām kārtām, uzsverot atšķirību starp *Systran* sistēmu, kuru tirgo *Systran* grupa, un versijām *EC-Systran*, kuras izmanto Komisija, un, otrām kārtām, tie skaidri paredzot, ka sistēma ar nosaukumu "Komisijas automātiskā tulkošanas sistēma" paliek

Komisijas īpašumā ar visām tās sastāvdaļām neatkarīgi no tā, vai tās līguma izpildes laikā tiek vai netiek pārveidotas. Ierobežojumu, saskaņā ar kuru šīs tiesības "neskar jau esošās tiesības uz rūpniecisko vai intelektuālo īpašumu", varētu interpretēt vienīgi kā *status quo ante* aizsardzību, kas dominē pirms sistēmas migrācijas beigām un kas izslēgtu jebkādu iespēju, ka prasītājas migrācijas ceļā iegūst tiesības uz *EC-Systran Unix* versiju. Šīs saistības, kas noslēgtas ar *Systran Luxembourg*, kura parakstīja migrācijas līgumus, varētu attiecināt uz *Systran* tādēļ, ka 2001. gada 12. marta saistību vēstulē (skat. ceturtā migrācijas līguma V pielikumu) šī sabiedrība garantēja, ka tās filiāle *Systran Luxembourg* pienācīgi izpildīs visas ceturtā līguma saistības.

186 Tādēļ Komisija apgalvo, ka no iepriekš minētajiem līgumiem un pat no sākotnējā līguma, kas noslēgts 1975. gada 22. septembrī, izriet, ka līgumslēdzēju pušu nolūks bija Kopienas rīcībā nodot tulkošanas sistēmu *Systran*, un ka tai piederēja versijas *EC-Systran* īpašumtiesības vai vismaz lietošanas tiesības. Programmatūras *Systran* versijas esot izstrādātas par Komisijas līdzekļiem (par aptuveni EUR 45 miljoniem, no kuriem aptuveni 14 miljoni par labu *Systran* grupas sabiedrībām) un tādēļ ir uzskatāmas par autonomām. Neesot nekādu šaubu par to, ka Kopiena varēja izmantot programmatūru *Systran* valsts sektorā šā jēdziena plašākā nozīmē — Kopienas teritorijā. Turklāt sākotnējais līgums paredzēja, ka Komisija sistēmu varēs lietot brīvi pēc saviem ieskatiem, tātad arī ārpus Kopienas teritorijas, tostarp privātajā sektorā, maksājot par to papildu atlīdzību *WTC*. Komisija uzskata, ka šā risinājuma "filozofija" bija ņemt vērā to, ka partneris *WTC*, kas izstrādāja sistēmu un arī pats varēja to izmantot, pēc vairāku līgumu izpildes saņēma pietiekamu atlīdzību, lai varētu uzskatīt, ka Kopiena ieguva pilnīgas un brīvas lietošanas tiesības, tātad — īpašumtiesības.

187 Protams, Komisija norāda, ka šis risinājums nav skaidri paredzēts 1987. gada sadarbības līgumā, bet šo līgumu esot iespējams interpretēt vienīgi šādi. Jebkura cita interpretācija nekā šī, kas paredz uzticēt Komisijai īpašumtiesības uz *Systran* programmatūras versiju *EC-Systran Mainframe* tā, lai prasītājas nevarētu atsaukties uz iebilduma tiesībām, neļautu izskaidrot saistību starp šā līguma 4., 4.a, 5. un 8. pantu. Komisija uzskata, ka šis līgums ir kā "pārejas risinājums", kas ļauj izslēgt jebkādas diskusijas starp pusēm par īpašumtiesību jautājumiem attiecībā uz dažādām *Systran* sistēmas sastāvdaļām, ieskaitot vārdnīcas.

188 Treškārt, pat pieņemot, ka Komisija izmanto programmatūras *Systran* versiju *EC-Systran Unix* kā versijas *Systran Unix* pārveidotu formu, kā tas izriet no Bitana ziņojuma, prasītājas nesniedza pierādījumus tam, ka Komisija esot pārkāpusi Beļģijas vai Luksemburgas tiesību aktus. Komisija atsaucas uz dažādām Beļģijas un Luksemburgas tiesību normām, kuras piemērojot būtu iespējams pavairot vai pielāgot datorprogrammu bez tās autora piekrišanas, ja tas ir nepieciešams, lai ļautu lietotājam lietot šo programmu atbilstīgi tās mērķim, tostarp labojot kļūdas (skat. Beļģijas likuma par datorprogrammām 6. pantu, Luksemburgas likuma par datorprogrammām 28. panta 4. punktu un Luksemburgas likuma par autortiesībām 34. pantu).

189 Visbeidzot, Komisija kategoriski apstrīd to, ka tā esot izpaudusi versijas *EC-Systran Unix* pirmkodus sabiedrībai *Gosselies*, kura veica darbus apstrīdētā līguma sakarā. Pretēji apgalvojumiem, kas iekļauti Bitana ziņojumā, lai veiktu darbus, kas uzticēti šai sabiedrībai, nav nepieciešama iejaukšanās programmatūras kodola līmenī. Pēc apstrīdētā līguma piešķiršanas, *Gosselies* bija pieeja vienīgi versijas *EC-Systran Unix* valodas daļu pirmkodiem, uz kuriem Komisijai piederot ekskluzīvas īpašumtiesības

saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti starp lietas dalībniecēm, un tās dienestu ieguldījumu šo daļu izstrādē.

190 Tādēļ, ja arī pastāv līdzība starp programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix* un versiju *EC-Systran Unix*, tas nepierāda, ka Komisija ir veikusi autortiesību pārkāpumu. Juridiskie prasījumi, ko prasītājas izsecina no šīs līdzības, neesot pamatoti. Komisijai esot pilnīgas tiesības pārveidot vai pielāgot programmatūru un uzticēt trešajai sabiedrībai veikt pielāgošanu vai pārveidi bez prasītāju iepriekšējas piekrišanas.

Par tiesībām, kas minētas saistībā ar zinātību

191 Prasītājas norāda, ka zinātība ir definējama kā "ir slepenas, būtiskas un atbilstīgā veidā identificējamas informācijas kopums". Prasītājas atsaucas uz definīciju, kas norādīta Komisijas 1996. gada 31. janvāra Regulas (EK) Nr. 240/96 par [EKL] [81]. panta 3. punkta piemērošanu dažām tehnoloģijas nodošanas līgumu kategorijām (OV L 31, 2. lpp.) 10. pantā. Tās arī precizē, ka no šā teksta un vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, izriet, ka zinātība ir aktīvs, ko aizsargā gan līgumi par zinātības nodošanu un vienošanās par konfidencialitāti, gan noteiktā atbildība gadījumā, ja ir izpausta zinātība, nesaņemot tās īpašnieka atļauju. Šajā gadījumā prasītājas izmanto zinātību, kas tām pieder saistībā ar programmatūru *Systran*, gan tās versiju *Systran Unix*, kuru izstrādājusi un tirgo *Systran* grupa, gan tās atvasināto un šķietami identisko versiju *EC-Systran Unix*, kuru izstrādājusi *Systran Luxembourg*, lai to lietotu Komisija. Šī zinātība, kuru prasītājas aizsargā un glabā noslēpumā, izriet no tehnisku, informātikas un valodniecības zināšanu kopuma, kas

materializējas kā kodols, valodu rutīnas un vārdnīcas, kā arī saistītā dokumentācija (skat. Bitana ziņojumu un Bitana pirmo tehnisko piezīmi). Lai īstenotu prasības, kas bija aprakstītas Komisijas publicētajā konkursa paziņojumā, būtu jāpārveido *Systran* programmatūras pirmkods, tātad šis pirmkods būtu jāizpauž darījuma labuma guvējam. Uzticot šāda darījuma īstenošanu trešajai personai, Komisija bez *Systran* atļaujas izpauda tās zinātību. Šī izpaušana bija pārkāpums, kas rada Kopienas atbildību.

192 Atbildot uz argumentu, saskaņā ar kuru zinātības jēdziens nav definēts un zinātība kā tāda nav uzskatāma par aizsargājamu, prasītājas atzīmē, ka Komisija pati ir definējusi zinātības jēdzienu savās regulās un ka no šiem tekstiem izriet, ka zinātības vērtība slēpjas ievērojamajās priekšrocībās, ko var radīt tās atklāšana, tas nozīmē, ka tai ir jāpaliek slepenai, neatklātai un neiegūstamai. Nav apstrīdams, ka programmatūras *Systran* versija *Systran Unix* ir nozīmīga inovācija, kuru īstenoja *Systran* grupa, kas pierāda patiesas tehniskas prasmes un zinātību, kas radusies pētījumu un pieredzes uzkrāšanas ceļā, kā par to liecina sistēmas *Systran*, kas iepriekš bija rakstīta asamblervalodā, pārrakstīšana C++ valodā. Piekļuve šiem elementiem ļautu it īpaši atklāt programmatūras ražošanas noslēpumus, ļaujot ikvienai sabiedrībai, kam būtu šī piekļuve, radīt konkurējošu programmatūru.

193 Atbildot uz argumentiem, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, Komisijai nevar pieprasīt atlīdzināt kaitējumu, kas radies, nelikumīgi izpaužot zinātību, jo atlīdzību par zinātības aizskaršanu var pieprasīt vienīgi negodīgas konkurences gadījumā, un, otrkārt, Komisija nav komersants un prasītāju konkurents, bet gan Kopienas iestāde, prasītājas apgalvo, ka šī negodīgās konkurences rīcība visupirms ir ārpuslīgumiska atbildība, kuras pamatā ir trīssavienība — pārkāpums, kaitējums un cēloņsakarība, kas pastāv šajā gadījumā. Katrā ziņā prasītājas uzsver, ka Francijas judikatūrā, līdzīgi kā daudzu citu Eiropas valstu judikatūrā, ir precizēts, ka "jau zinātības izpaušana vien ārpus uzņēmuma ir kaitējoša, neraugoties uz to, kā tā varētu būt izmantota", un ka "pasūtītājs,

kas apakšuzņēmējam nodod plānus, kurus izstrādājis kāds cits, pieļauj pārkāpumu, kas rada civiltiesisko atbildību" (Parīzes apelācijas tiesas 1995. gada 31. maija spriedums; Kasācijas tiesas Tirdzniecības palātas 1982. gada 28. janvāra un 1994. gada 8. novembra spriedumi).

194 Atbildot uz argumentu, saskaņā ar kuru Komisija esot tā, kurai pieder zinātība un *Systran* par to esot saņēmusi atlīdzību, prasītājas norāda, ka tas atklāj Komisijas attieksmi, vēloties nelikumīgi piesavināties programmatūras *Systran* versijas, kas paredzētas darbībai *Unix* vidē. Komisija vairākkārt ir nepārprotami atzinusi *Systran* zinātību šajā jautājumā.

195 Attiecībā uz argumentu, kas pamatots ar konfidencialitātes klauzulu, kas paredzēta, piešķirot darījumu sabiedrībai *Gosselies*, prasītājas apgalvo, ka Komisija nevarēja apliecināt, ka tā varētu noklusēt grupas *Systran* zinātību, ja šis pārkāpums paliktu konfidenciāls. Šis Komisijas pamatojums, kas nozīmētu to, ka licences saņēmējs, kuram nav nepārprotami aizliegts pārkāpt autortiesības, varētu to darīt brīvi un netraucēti un, nesaņemot tiesību īpašnieka atļauju, nodot trešajām personām aizsargātos darbus tādēļ, ka pastāv konfidencialitātes klauzula, ir absurds.

196 Komisija atklāj, ka, lai arī prasītājas atsaucas uz zinātības definīciju, kas aizgūta no Regulas Nr. 240/96, tās nenorāda pārkāpuma, kuru tai piedēvē, tiesisko pamatojumu. Tā norāda, ka šai ziņā zinātība kā tāda nav aizsargāta. Neviens tiesību aktu noteikums nav paredzējis minētās zinātības definīciju vai aizsardzību. Komisija uzskata, ka zinātības

aizsardzība tradicionāli tiek piešķirta, vienīgi pamatojoties uz tiesību aktiem par negodīgu konkurenci. Šajā jautājumā attiecībā uz Beļģiju tā norāda 1991. gada 14. jūlija likumu par komercpraksi un par patērētāju informēšanu un aizsardzību (1991. gada 29. augusta *Moniteur belge*, 18712. lpp.) un attiecībā uz Luksemburgu — 1986. gada 27. novembra likumu, ar ko reglamentē noteiktas komercprakses, sankcionējot negodīgu konkurenci (*Mémorial* A 1986, 2214. lpp.), un 2002. gada 30. jūlija likumu, ar ko reglamentē atsevišķas komercprakses, sankcionējot negodīgu konkurenci, un transponē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/55/EK, ar ko groza Direktīvu 84/450/EK par maldinošu reklāmu, ietverot salīdzinošo reklāmu (*Mémorial* A 2002, 1630. lpp.). Piemērojot šos likumu noteikumus, nav iespējams izpildīt nosacījumus, kas nepieciešami iespējamās prasītāju zinātības aizsardzībai sakarā ar negodīgu konkurenci, jo Komisija un prasītājas nav konkurenti, Komisija nav ne komersants, ne ražotājs, ne amatnieks un tās galvenā mītne atrodas Beļģijā, nevis Francijā, līdz ar to Francijas likumi tai nav piemērojami.

197 Komisija apgalvo, ka tās rīcībā nekad nav bijuši versijas *Systran Unix* pirmkodi, bet gan vienīgi tie, kas attiecas uz versiju *EC-Systran Unix*, uz kuru tai ir noteiktas īpašumtiesības un lietošanas tiesības, ko nosaka dažādi līgumi, kas noslēgti ar *Systran* grupu par versiju *EC-Systran Mainframe* un šīs versijas migrāciju *Unix* vidē. Tāpat Komisija norāda, ka līgumos, kurus tā noslēdza ar *Systran* grupu, nebija iekļauta konfidencialitātes klauzula attiecībā uz to. Turklāt nevienā līgumā neesot atsauces ne uz *Systran* grupas zinātības ieguldījumu, ne tās aizsardzību. Komisija uzsver, ka gan tās dienesti, gan sabiedrības, kas iesaistītas *Systran* grupā, izstrādāja programmatūru *Systran* un tās lietojumprogrammas, cieši sadarbojoties. Tādēļ prasītājas varēja gūt labumu no Komisijas vai trešo personu zinātības un varēja tirgot Komisijas vai tās trešo personu produktus, gūstot no tā labumu. Komisija norāda, ka atsevišķas personas, kas strādāja pie versijas *EC-Systran Unix* sabiedrības *Gosselies* labā, iespējams, strādāja arī sabiedrības *Telindus* un arī *Systran Luxembourg* labā. Sabiedrība *Telindus*, ar kuru apvienojās *Systran*, lai izveidotu *Systran Luxembourg*, kopš 1990. gada esot noslēgusi ar Komisiju tulkošanas līgumus, kas pierāda, ka *Systran* nevarot pieprasīt tiesības, kā arī zinātību, kas attiecas uz versiju *EC-Systran Unix*.

198 Turklāt, ņemot vērā sākotnējā līguma 4. panta a) punktu, sadarbības līguma ievaddaļas 6. punktu un tā 4. pantu, kā arī otrā migrācijas līguma II pielikuma 1. papildinājuma 1. pantu, darījuma piešķiršana sabiedrībai *Gosselies* nav bijusi Komisijas pārkāpums.

199 Komisija arī precizē, ka konkursa paziņojumā bija ietverta konfidencialitātes klauzula, saskaņā ar kuru līguma saņēmējs nevarēja izmantot vai izpaust trešajām personām informāciju, ko tam nodevusi Komisija (skat. 2003. gada 4. oktobra konkursa paziņojuma II.9. pantu). Piemērojot šo konfidencialitātes klauzulu un jebkurā gadījumā sabiedrība *Gosselies* nevarēja izpaust konfidenciālo informāciju, kuru Komisija tai būtu paziņojusi. Tādēļ šādas informācijas izpaušana minētajam uzņēmumam nevarēja radīt kaitējumu prasītājām. Visbeidzot Komisija norāda, ka versijas *EC-Systran Unix* programmas un vārdnīcas tiek uzturētas vienīgi uz tās datoriem.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

200 Šajā lietā Komisijai pārmestā nelikumīgā darbība ir saistīta ar to, ka tā ir atļāvusies, nesaņemot prasītāju atļauju, veikt konkursa paziņojumā minētos darbus, ar kuru starpniecību modificē un izpauž trešajām pusēm elementus, kurus versija *EC-Systran Unix* aizguvusi no versijas *Systran Unix*, ko aizsargā autortiesības, vai kas izriet no *Systran* grupas zinātības.

201 Lai varētu noteikt, vai šāda rīcība ir nelikumīga, vispirms ir jānosaka, vai prasītājām ir tiesības, ņemot vērā vispārējos tiesību principus, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, iebilst pret to, ka Komisija bez viņu piekrišanas uztic trešajām personām

darbus, kas saistīti ar dažiem versijas *EC-Systran Unix* aspektiem. Komisija apstrīd šīs tiesības, kuras prasītājas pamato ar autortiesībām un zinātību, kas saistīta ar oriģinālo un senāko versiju *Systran Unix*, apgalvojot, ka prasītājas nav sniegušas pierādījumus tiesībām, kuras tās pieprasa uz šo programmatūras versiju (skat. iepriekš 178. un 179. punktu).

202 Ja izrādās, ka prasītājas var pieprasīt šādas tiesības, tad ir jāpārbauda Komisijas apgalvojums, ka *Systran* grupa tai ir atļāvusi uzticēt trešajai personai darbus, kas definēti apstrīdētajā līgumā. Īsumā, Komisija uzskata, ka dažādie līgumi, kas noslēgti ar *Systran* grupu kopš 1975. gada un tās piešķirtais finansējums tai piešķir pietiekamas lietošanas tiesības un īpašumtiesības attiecībā uz dažādiem versijas *EC-Systran Unix* elementiem, lai tai nebūtu jāņem vērā iebilduma tiesības, kuras pieprasa prasītājas sakarā ar tiesībām, kas tām ir uz versiju *Systran Unix* (skat. iepriekš 181.–187. punktu).

203 Ja izrādās, ka Komisija nevar ignorēt prasītāju pieprasītās iebilduma tiesības, ir jāizanalizē konkursa paziņojumā minētie darbi, ko veica versijai *EC-Systran Unix*, lai noskaidrotu, vai tie ir radījuši elementu vai informācijas, kuru aizsargā autortiesības un zinātība, pārveidošanu vai izpaušanu, kā to norāda prasītājas un ko apstrīd Komisija (skat. iepriekš 189. punktu).

Par prasītāju norādītajām tiesībām attiecībā uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*

204 Lai definētu vispārējos tiesību principus, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām attiecībā uz autortiesībām, prasītājas atsaucas uz Bernes konvenciju, Direktīvu 91/250 un Direktīvu 2004/48. Tās piemin arī dalībvalstu tiesību aktus un ir

sagatavojušas divus profesora Sirinelli atzinumus, kas paredz jautājumu par autortiesību pārkāpuma darbību, kuru veic juridiska persona, pieņemamību un pārrakstītas programmatūras piekļuvi autortiesību aizsardzībai, kā arī Bitana otro tehnisko piezīmi.

205 Kā jau tika norādīts, izvērtējot Vispārējās tiesas kompetenci (skat. iepriekš 68.–73. punktu), grupai *Systran* ir tiesības izmantot autortiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, kuru tā ir izstrādājusi un tirgo ar savu vārdu, un tai nav jāsniedz nekādi citi pierādījumi.

206 Protams, saskaņā ar vispārējām normām, kā to ir norādījusi Komisija, ja pastāv konflikts par tiesību esamību, tas ir jāpierāda tam, kurš norāda uz tiesību esamību vai neesamību (*actori incumbit probatio*). Tomēr jautājumā par autortiesībām pastāv tiesību prezumpcija, kas ļauj atteikties no pierādīšanas pienākuma. Kopienas tiesību aktos šāda prezumpcija ir ietverta Direktīvas 2004/48 5. pantā ar virsrakstu "Autorības vai īpašumtiesību prezumpcija", kurā ir noteikts, ka "šajā direktīvā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanas nolūkā: [..] lai literāra vai mākslas darba autoru, ja vien nav pierādījumu par pretējo, uzskatītu par autoru, kas tādēļ ir arī tiesīgs uzsākt tiesvedību pret iespējamo pārkāpēju, ir pietiekami, ka viņa(-as) vārds ir, kā parasti, minēts darbā vai uz tā". Prasītājas atsaucās arī uz šādas prezumpcijas attēlojumu dalībvalstu tiesību aktos, savukārt Komisija nevarēja uzrādīt pretējus piemērus, kas aizgūti no citu dalībvalstu tiesību aktiem. Francijas, valsts, kurā dibināta *Systran*, kas atsaucas uz autortiesībām uz tās tirgoto programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, tiesību aktos Francijas Intelektuālā īpašuma kodeksa L 113-1. pantā ir noteikts, ka "autorība, ja vien nav pierādīts pretējais, pieder tam vai tiem, ar kura(-u) vārdu datorprogramma ir paziņota atklātībā". Beļģijas, valsts, kurā atrodas Komisijas galvenā mītne, tiesību aktos šāda prezumpcija ir noteikta Beļģijas likuma par autortiesībām 6. panta otrajā daļā, saskaņā ar kuru "par autoru ir uzskatāms tas, ja nav pierādīts pretējais, kurš parādās uz darba, norādot tā vārdu vai marku, kas ļauj to

identificēt". Šie dažādie noteikumi ir norādīti kā tādi, kas ilustrē vispārējos tiesību principus, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām.

207 Kā piemēru noteikumiem, kas pēc būtības ir izmantoti visās dalībvalstīs, prasītājas apgalvo, ka Francijas tiesībās darbs tiek aizsargāts jau tādēļ vien, ka tas ir radīts. Francijas Intelektuālā īpašuma kodeksa L 111-1. pantā ir noteikts, ka "intelektuālā darba autoram sakarā ar tā radīšanu pieder ekskluzīvas nemateriālas īpašumtiesības, kas pretstatāmas jebkurām citām". Attiecībā uz jēdziena "intelektuālais darbs" definīciju Francijas Intelektuālā īpašuma kodeksa L 112-2. pantā ir noteikts, ka "šā kodeksa izpratnē par intelektuālo darbu ir uzskatāmas: programmatūras, tostarp sākotnējās koncepcijas materiāli". Neviens no Komisijas norādītajiem faktiem nav pretrunā šim prasītāju piemēram.

208 Tiklīdz darbs ir radīts, tas tiek uzskatīts par oriģinālu. Pierādīšanas problēmas visbiežāk ir saistītas ar to, ka viens darbs ir pastāvējis agrāk par citu. Šajā gadījumā to, ka versija *Systran Unix* ir pastāvējusi agrāk nekā versija *EC-Systran Unix*, nosaka fakts, ka otrā versija ir izstrādāta pēc pirmās versijas un ka, lai to izstrādātu, Komisija vērsās pie *Systran* grupas, atsaucoties uz tās versiju *Systran Unix*. Attiecībā uz to ir svarīgi norādīt, ka Komisija, kā tā apstiprina savā atbildes rakstā, neapstrīd to, ka *Systran* pieder tiesības uz programmatūru *Systran Unix*, ko tā pārdod.

209 Turklāt ir jānorāda, ka saskaņā ar prasītāju iesniegtajiem datiem attiecībā uz Francijas un Beļģijas tiesību aktiem šo dalībvalstu judikatūrā ir atrunāta uzņēmuma autorība. Attiecībā uz Franciju tas ir Kasācijas tiesas Civillietu pirmās palātas 1993. gada 24. marta spriedums, saskaņā ar kuru juridiskai personai vienkārši ir jāpierāda, ka tā izmanto darbu, lai tās prasība par autortiesību pārkāpumu būtu pieņemama, nenosakot tiesību izcelsmi, un attiecībā uz Beļģiju tas ir Kasācijas tiesas 1998. gada 12. jūnija spriedums (skat. Sirinelli pirmo atzinumu, 18. un 26. lpp.). Lai atspēkotu šo detalizēto juridisko atzinumu, Komisija aprobežojas ar neskaidriem un īsiem apgalvojumiem,

kas pamatojas uz iepriekš izklāstītā risinājuma kritiku daļā doktrīnas un uz Ģentes apelācijas tiesas 1993. gada spriedumu, kurš ir senāks par iepriekš minēto Beļģijas Kasācijas tiesas spriedumu. Jautājumu par citu dalībvalstu tiesībām, izņemot tās, kuras profesors Sirinelli citē kā piemērus, lietas dalībnieces nepieminēja un par to nediskutēja.

210 Iepriekšminētais judikatūras risinājums ļauj ierobežot autortiesību pārkāpēju iespējas tiesāties par darbības nepieņemamību un ļauj juridiskai personai neuzrādīt pilnīgu cesijas līgumu ķēdi, sākot ar fizisko personu, tiesību sākotnējo īpašnieku. Tādējādi attiecībā uz pierādījumiem reālā īpašumtiesību piederība laikā, kad darbība ir īstenota, ir svarīgāka par vēsturisko piederību.

211 Atbildot uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru autortiesību prezumpcija attiecībā uz versiju *EC-Systran Unix* tiek apstrīdēta tādēļ, ka šo versiju netirgo iepakojumā ar autora vārdu, un tādēļ, ka to reizēm dēvē par "Komisijas *MT* sistēmu" jeb "*ECMT*", ir jānorāda, ka, lai pamatotu savas prasības par ārpuslīgumisku atbildību, prasītājas atsaucās uz versiju *Systran Unix* un veica šīs versijas salīdzināšanu ar versiju *EC-Systran Unix*, lai konstatētu, ka viena šīs atvasinātās versijas daļa ir cēlusies no iepriekšējās un oriģinālās versijas. No iepriekš minētā izriet, ka versijā *EC-Systran Unix* pastāv tā dēvētā "*Systran*" daļa (t.i., it īpaši pats kodols), kā arī nevar apstrīdēt, ka šajā versijā pastāv "*EC*" daļa (t.i., it īpaši vārdnīcas, kuras ir radījusi Komisija). Debates nav par versiju *EC-Systran Unix*, bet gan par tiesībām, uz kurām prasītājas varētu atsaukties gadījumā, ja tiktu veikti darbi saistībā ar versiju *EC-Systran Unix* tādēļ, ka tiem pieder tiesības uz oriģinālo un agrāko versiju *Systran Unix*. Papildus ir jānorāda, ka no definīcijām, kas norādītas līguma paraugā, kurš pievienots konkursa paziņojumam, izriet, ka nosaukums "Komisijas automātiskās tulkošanas serviss (vai sistēma)", uz kuru atsaucas Komisija, ir definēts šādi: "Komisijas automātiskās tulkošanas sistēma,

kas būvēta, izmantojot *EC Systran*, ir īpaša *Systran* automātiskās tulkošanas sistēma, kuru sākotnēji izstrādāja *World Translation Center*, Lajola, ASV, un kuru turpmāk, kopš 1976. gada izstrādāja Komisija." (*The Commission's machine translation service is built around EC Systran, a specific version of the Systran machine translation system originally developed by the World Translation Center, La Jolla, USA, which since 1976 has been further developed by the European Commission.*) Tātad saskaņā ar pašas Komisijas lietotajiem terminiem attiecībā uz trešajām personām Komisijas automātiskās tulkošanas servisa jeb sistēmas izcelsme ir meklējama automātiskās tulkošanas sistēmā, kuru ir radījusi un izstrādājusi *WTC/Systran* grupa.

212 Secinājums ir tāds, ka prasītājas kā *Systran* grupa var izmantot autortiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, kuru *Systran* tirgo jau vairākus gadus, arī pirms *Systran Luxembourg* uzlaboja *EC-Systran Unix*, lai tā atbilstu Komisijas īpašajām vajadzībām.

213 Jebkurā gadījumā Komisijas norādītie līgumu noteikumi neļauj pamatot iespējamās kontroles tiesības pār *WTC* grupas iegādi, ko veica *Systran* grupa (skat. iepriekš 179. punktu). Komisija atsaucas uz ar *WTC* 1975. gada 22. decembrī noslēgtā sākotnējā līguma 5. panta c) punktu, lai pamatotu, ka nekāda tiesību vai pienākumu, kas izriet no šā līguma, nodošana nevar notikt bez tās iepriekšējas piekrišanas. Taču šis noteikums vienīgi precizē: "Līgumslēdzēja puse bez Komisijas iepriekšējas un skaidras piekrišanas nevar ne nodot, ne cedēt visas vai daļu tiesību un pienākumu, kas izriet no līguma, ne arī nodot apakšuzņēmējam daļu uzdevumu, kas tai uzticēti, ne nodot tos trešajām personām ar tādu pašu mērķi." Tas attiecas vienīgi uz līguma termiņu, tie ir pāris mēneši, un saistības, kuru nodošana un cesija bija minētas, attiecas vienīgi uz sistēmas *Systran* lietošanu, nevis uz attiecīgajām īpašumtiesībām. Tādēļ ar šo noteikumu nevar *WTC* atņemt tiesības izmantot savu īpašumu, 1985. gadā pārdodot to sabiedrībai *Gachot*, kas kļuva par *Systran*, kā tas izriet no līgumiem, kurus prasītājas ir pievienojušas savas atbildes pielikumā. Tāpat ir noraidāms Komisijas arguments, saskaņā ar kuru būtu identificējams prasītāju autortiesību tiesiskais un līgumiskais

pamats. Iepriekš norādītie likumu noteikumi nenosaka autoru pienākumu reģistrēt vai deponēt savus darbus, kā tas var būt patentu gadījumā.

214 Ir jākonstatē, ka Komisija bija ļoti labi informēta par to, ka *Systran* grupa un tās pārņemtās sabiedrības, tostarp *WTC*, ir intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieces attiecībā uz dažādām programmatūras *Systran* versijām, kuras komerciāli ir izmantotas kopš 70. gadiem, it īpaši saistībā ar Komisiju. Prasītājas norāda vairākus faktus, kas šajā gadījumā ļauj konstatēt intelektuālo darbu un to, ka šo intelektuālo darbu radījis P. Tomā un vēlāk pārņēmušas *WTC* grupas un *Systran* grupas sabiedrības (skat. iepriekš 174. un 175. punktu).

215 Attiecībā uz minēto zinātības aizsardzību prasītājas apgalvo, ka fakts, ka Komisija trešajām personām izpauda tehnisko informāciju un noslēpumus, kas saistīti ar versijas *Systran Unix* elementiem, kuri atrodami versijā *EC-Systran Unix*, ir uzskatāms par nelikumīgu darbību, kas varētu radīt Kopienas ārpuslīgumisko atbildību, piemērojot EKL 288. panta otro daļu. Kā tas norādīts, vērtējot Vispārējās tiesas kompetenci (skat. iepriekš 78.–81. punktu), ir pamats uzskatīt, ka *Systran* grupai ir tiesības izmantot tehniskās informācijas un noslēpumu, kas saistīti ar *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix*, aizsardzību.

Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru Komisijas tiesības ļauj tai ignorēt prasītāju iebilduma tiesības

216 Lai pamatotu, ka tai nav jāņem vērā prasītāju tiesības iebilst pret to, ka noteiktus darbus saistībā ar versiju *EC-Systran Unix* uztic trešajām personām, jo tiem pieder tiesības uz versiju *Systran Unix*, Komisija apgalvo, ka tai ir nepieciešamās atļaujas sakarā ar tiesībām, kas tai nodotas saskaņā ar iepriekšējiem līgumiem, kas ar *Systran* noslēgti kopš 1975. gada un sakarā ar tās piešķirto finansējumu.

217 Šie argumenti ir jānoraida. Kā to pamatoti apgalvo prasītājas, tiesību cesija nav prezumējama. Tas, ka tiek finansēta informātikas izstrāde, nenozīmē, ka tiek iegūtas īpašumtiesības. Šādas juridiskās sekas ir skaidri jānorāda attiecīgajā līgumā. Tiesību cesijas tiek interpretētas ierobežojoši un par labu autoram.

218 Attiecībā uz šo punktu, prasītājas kategoriski noliedz, ka būtu nodevušas Komisijai kaut vismazākās tiesības uz intelektuālo īpašumu, — ne uz versiju *Systran Mainframe*, ne uz versiju *Systran Unix*, ne uz oriģinālo ideju un pierakstiem, kas ir to pamatā, ne sākotnējās koncepcijas materiālu, ne datu struktūru un vēl jo mazāk uz kodolu. Vienīgās tiesības, kuras prasītājas atzīst, Komisijai ir uz vārdnīcām, kuras ir izstrādājuši Komisijas dienesti bez *Systran* iejaukšanās.

219 Turklāt Komisijas norādītajos līgumu noteikumos, gan attiecībā uz versiju *EC-Systran Mainframe*, gan versiju *EC-Systran Unix*, ir eventuāli atrunātas iepriekš pastāvējušās tiesības uz intelektuālo īpašumu — kā attiecībā uz tiesībām uz versiju *Systran Mainframe*, tā versiju *Systran Unix*. Ir jākonstatē, ka Komisijas norādītie noteikumi neļauj pamatot līguma parakstītāja (*WTC* vai *Systran* grupas sabiedrību) īpašumā esošo autortiesību uz dažādām programmatūras *Systran* versijām, uz kurām attiecas šie līgumi, nodošanu. It īpaši ir jāatgādina, ka vienīgais līguma noteikums, kas attiecas uz versiju *EC-Systran Unix*, kuru Komisija norāda, lai attaisnotu savas darbības, ir migrācijas līgumu 13. panta 1. un 2. punkts, kas nosaka Komisijas pieprasītās īpašumtiesības gadījumā, ja nepastāv iepriekšējas tiesības uz intelektuālo īpašumu (skat. iepriekš 95.–97. punktu). Attiecībā uz Komisijas citēto izvilkumu no otrā migrācijas līguma II pielikuma 1. papildinājuma 1. panta, tajā ir noteikts: "Migrācijas darbi, kas aprakstīti šajā tehniskajā pielikumā, kā arī sistēmas, cilvēkresursu un [*Systran Software*] un

[*Systran*] zinātības nodošana pušu rīcībā nerada iemeslu nekādiem papildu maksājumiem, ne arī finanšu prasījumiem sakarā ar jebkādām īpašumtiesībām". Papildus tam, ka šajā noteikumā ir skaidri atzīta *Systran* zinātība, tāpat ir jākonstatē, ka tas ir spēkā vienīgi attiecībā uz finanšu prasījumiem saistībā ar migrācijas darbiem, ko *Systran Luxembourg* veic Komisijas labā. Šie pasākumi attiecas uz darbiem, kurus Komisija konkursa paziņojuma rezultātā uztic trešajām personām.

220 Turklāt ir jānorāda, ka pati Komisija ir norādījusi, ka no viņas minētajiem līgumiem skaidri neizriet "pasūtījuma līgumu" tēze, kas tai ļautu interpretēt līgumus, kas noslēgti starp *WTC* grupas sabiedrībām, vēlāk *Systran* grupas sabiedrībām, kā tādus, ar kuriem šīs sabiedrības būtu vēlējušās tai nodot savas autortiesības. Patiesībā neviens Komisijas citētais līguma noteikums nav interpretējams šādā veidā, jo šie dažādie noteikumi paredz lietošanas tiesības, nevis īpašumtiesības, un nepārprotami saglabā iepriekš pastāvējušās tiesības uz intelektuālo īpašumu.

221 Visbeidzot ir jānoraida Komisijas arguments, kas aizgūts no šo līgumu "filozofijas" tādēļ, ka līgumu filozofija attiecībā uz informātikas programmatūras nodošanu kāda rīcībā skaidri nozīmē lietotāja tiesību aprobežošanos ar lietošanas licenci, neļaujot tam iegūt programmatūru savā īpašumā.

222 Jāsecina, ka Komisija nebija tiesīga secināt, ka prasītājas saskaņā ar līgumiem tai ir atļāvušas lietošanu un izpaušanu, kas notika pēc apstrīdētā publiskā darījuma piešķiršanas saskaņā ar īpašumtiesībām, kas tai varētu būt uz programmatūras *Systran* versiju *EC-Systran Unix*.

223 Pakārtoti Komisija apgalvo, ka tā drīkst veikt versijas *EC-Systran Unix* pārveidošanu, tādā veidā nepārkāpjot *Systran* grupas iespējamās autortiesības uz versiju *Systran Unix*, jo pārveidošana ir likumīgi atļauta visām personām, kuras gūst labumu no lietošanas licences.

224 Komisija te atsaucas uz Beļģijas likuma par datorprogrammām 6. pantu, kurā ir norādīts, ka datorprogrammu pavairošanas un pielāgošanas darbībām, kas paredzētas šā likuma 5. panta a) un b) punktā, nav vajadzīga īpašnieka atļauja, ja tās ir nepieciešamas, lai persona, kurai pieder programmas lietošanas tiesības, varētu to lietot saskaņā ar mērķi, kam tā domāta, ieskaitot kļūdu labošanu. Tā atsaucas arī uz Luksemburgas likuma par datorprogrammām 28. panta 4. punktu ar virsrakstu "Atkāpes rīcības ierobežojumu gadījumā", kurā ir paredzēts, ka, "izņemot specifiskus līguma noteikumus, darbības, kas minētas 28. panta [3. punkta] a) un b) apakšpunktā, neprasa tiesību īpašnieka atļauju, ja tās jāveic, lai likumīgais ieguvējs lietotu datorprogrammu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta, ieskaitot kļūdu labošanu". Tāpat Luksemburgas likuma par autortiesībām 34. pantā ar virsrakstu "Atkāpes rīcības ierobežojumu gadījumā" noteikts, ka: "izņemot specifiskus līguma noteikumus, darbības, kas minētas 33. pantā, neprasa tiesību īpašnieka atļauju, ja tās jāveic, lai likumīgais ieguvējs lietotu datorprogrammu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta, ieskaitot kļūdu labošanu un tās iekļaušanu datubāzē, kuras funkcionēšanai tā paredzēta".

225 Tomēr jāatzīmē, ka šī likumīgā atkāpe rīcības ierobežojumu, tas ir, rīcības, kam vajadzīga autora piekrišana, gadījumā tiek interpretēta stingri. Šī atkāpe, kas paredzēta Direktīvas 91/250 5. pantā attiecībā uz darbībām, kas izriet no programmas autora

ekskluzīvām tiesībām, kuras definētas šīs direktīvas 4. pantā, ir piemērojama vienīgi darbiem, ko īsteno datorprogrammas likumīgais ieguvējs, nevis darbiem, kurus šis ieguvējs uztic trešajām personām (skat. profesora Sirinelli atzinumu par datorprogrammas likumīgā ieguvēja tiesībām pārveidot šo programmu un Bitana trešo tehnisko piezīmi par sabiedrībai *Gosselies* uzticēto darbu raksturu; skat. arī lietas dalībnieču atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem par lietotāja tiesībām). Šī atkāpe ir ierobežota arī attiecībā uz darbībām, kas nepieciešamas, lai ļautu likumīgajam ieguvējam lietot datorprogrammu atbilstoši tās mērķim, ieskaitot kļūdu labošanu. Šajā lietā Komisija nav norādījusi, kādēļ nepieciešamo pārveidi bija jāuztic trešajām personām un kādā ziņā tā bija nepieciešama kļūdu labošanai vai ļāva programmu izmantot atbilstoši tās mērķim. Neviens dokumentācijā norādītais fakts neļauj saprast, kādā veidā šī atkāpe ļautu veikt Komisijas lietotās datorprogrammas uzlabojumus, pielāgojumus vai papildinājumus (par to darbu raksturu, kurus Komisija uzticējusi trešajām personām, skat. turpmāk 227.–250. punktu). Patiesībā šie darbi ir darbības, kas pakļautas ierobežojumam attiecībā uz datorprogrammas piemērošanu, pārveidošanu un cita veida modificēšanu Direktīvas 91/250 4. panta izpratnē. Tiesas sēdes laikā prasītājas norādīja, ka pretēji tam, ko apgalvo Komisija, citi viņu klienti lūdz viņu atļauju, lai veiktu tāda veida pārveidošanu, kāda bija jāveic sabiedrībai *Gosselies*.

226 Jāsecina, ka Komisija šajā lietā nav spējusi pamatot, kādu iemeslu dēļ tā varētu izmantot likumīgo atkāpi rīcības ierobežojumu gadījumā, lai apstrīdētā līguma ietvaros uzticētu trešajām personām veikt šos darbus. Ir jāatzīmē, ka Komisija apgalvo, ka darbības, kuras viņai tiek pārmestas, t.i., viņasprāt, vārdnīcu labošana un uzlabošana, vairāk vai mazāk vismaz daļēji attiecas uz atkāpi, kas paredzēta Direktīvas 91/250 5. pantā (skat. Komisijas atbildi uz trešo jautājumu kopumu, apsvērumus par programmatūras *Systran* lietošanas licences cenu, 23. punkts), kas netieši nozīmē,

ka tā atzīst, ka daži darbi, kas paredzēti apstrīdētajā konkursa paziņojumā, varētu neattiekties uz šo atkāpi un tādēļ varētu būt darbības, kas pakļautas ierobežojumam saskaņā ar Direktīvas 91/250 4. pantu.

227 Tādēļ var uzskatīt, pirmkārt, ka prasītājas var atsaukties uz autortiesībām un aizsardzību, kas saistīta ar zinātību attiecībā uz informāciju un elementiem saistībā ar oriģinālo un agrāk pastāvējušo versiju *Systran Unix*, kas atrodami atvasinātajā versijā *EC-Systran Unix*; otrkārt, ka Komisija nevar pierādīt, ka prasītājām nepieder minētās tiesības uz versiju *Systran Unix*, ka šīs tiesības tai tieši vai netieši būtu cedētas atbilstoši iepriekšējiem līgumiem ar *Systran* grupu vai sakarā ar finansējumu, kas piešķirts versijām *EC-Systran Mainframe* un *EC-Systran Unix*; un, treškārt, ka Komisijai nav izdevies pierādīt arī to, ka tā varēja likt trešajām personām izpildīt pieprasītos darbus, nesaņemot no grupas *Systran* iepriekšēju atļauju.

Par to darbu raksturu, kurus Komisija uzticējusi trešajām personām

228 Lai noteiktu prasītāju minēto iebilduma tiesību pārkāpumu, tām ir uzskatāmi jāpierāda, ka darbi, kas minēti konkursa paziņojumā un attiecībā uz kuriem *Systran* grupa nevarēja sniegt savu piekrišanu, varēja radīt tādas informācijas vai elementu pārveidojumus vai nodošanu, kas saistīti ar *Systran Unix* un ir atrodami versijā *EC-Systran Unix*.

229 Šajā gadījumā, lai noteiktu šādus pārveidojumus vai nelikumīgu izpaušanu, vispirms ir jāatklāj, ka Komisijas konkursa paziņojums attiecās uz Komisijas automātiskās tulkošanas sistēmas uzturēšanu un lingvistisko uzlabošanu. Šajā konkursa paziņojumā bija norādīti šādi pakalpojumi:

"3.1. Vārdnīcu kodēšana: vārdnīcu kodēšana, pamatojoties uz atgriezenisko informāciju, glosārijiem un tekstiem, kurus lietotāji automātiski tulko, ieskaitot vārdnīcu saskaņošanu starp valodu pāriem. Lai atvieglotu kodēšanu, tiks nodrošināta utilītprogramma [..]. Šis uzdevums ietver arī:

automātiskās tulkošanas vārdnīcu datņu, kuras Komisijas automātiskās tulkošanas dienestiem sagatavojuši citi avoti, kodējuma pārskatīšanu;

lietotāju vārdnīcu datņu apkopošanu — pēc pieprasījuma līgumslēdzējs pārbauda lietotāju ierakstus un, ja termini ir bieži lietoti, iekļauj tos galvenajās vārdnīcās, pārliecinoties, ka tie nekonfliktē ar jau esošajiem terminiem.

3.2. Lingvistisko rutīnu uzlabošana, pielāgošana un papildināšana: analīžu programmu, pārnešanas un sintēzes, kas pamatojas uz atgriezenisko informāciju, specifiski uzlabojumi, glosāriji un teksti, kurus lietotāji tulko automātiski. Piemēram, rindiņu beigās aprauto vārdu apstrāde avota un mērķa izejas datos, rakstība ar lielo burtu, angļu valodas ģenitīvs ar burtu "s", homogrāfi un Komisijas nosacījumu ievērošana (it īpaši skaitļu rakstība).

3.3. Sistēmas atjaunināšana: esošo vārdnīcu un programmu atjaunināšana pēc Komisijas pieprasījuma. Līgumslēdzējs cieši sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu atjauninājumu saskaņotu integrēšanu.

3.4. Dokumentācijas atjaunināšana: līgumslēdzējs īsteno nepieciešamo dokumentācijas (piemēram, kodēšanas rokasgrāmatas) atjaunināšanu attiecībā uz tām sistēmas daļām, par kurām tas ir atbildīgs, un saglabā pārskatītos dokumentus datu centrā. Atjauninātajās versijās ir iekļauts saskaņā ar līgumu veikto uzlabojumu un pārveidojumu apraksts un skaidrojums [..]."

(3.1 Dictionary coding: Dictionary coding based on feedback, glossaries and texts submitted to MT by users, including the «levelling-up» of dictionaries between language pairs. A utility will be provided to help with coding. […] This task also includes:

The revision and encoding of MT dictionary files which have been prepared for the Commission's MT service by other sources.

The harvesting of users' custom dictionary files — if requested, the contractor will review user entries, and where terms are of general use, include them in the main dictionaries, ensuring that there is no conflict with existing terms.

3.2 Enhancements, Adaptations and Additions to Linguistic Routines: Specific improvements to Analysis, Transfert and Synthesis programs based on feedback, glossaries and texts submitted to MT by users. For example: the treatment of hyphenated words in source and target output, capitalisation, the English genitives, homographs, and respect of Commission conventions (amongst others, for the writing of numbers).

3.3 System updates: Updates to dictionaries and programs will take place as required by the Commission. The contractor will work closely with the Commission to ensure the smooth integration of updates.

3.4 Documentation updates: The contractor shall update as required any documentation (e.g. coding manuals) on parts of the system for which he is responsible and shall store revised documents at the Data Centre. The updated versions shall include a description of, and explanation for, improvements and changes made under contract […].)

230 Prasītājas uzskata, ka, lai veiktu šos uzdevumus, būtu jāpārveido un jāpielāgo programmatūras *Systran* (versijas *EC-Systran Unix*) sistēmas kodols, valodu programmas

un datu struktūra, kas nozīmē pārveidot programmatūras pirmkodu un sākotnējās koncepcijas materiālu. Nepieciešamība piekļūt pirmkodiem un tos pārveidot, lai izpildītu konkursa paziņojuma uzdevumus, ir nostiprināta konkursa paziņojuma 3.7.5. punktā, saskaņā ar kuru viens no līgumslēdzēja pienākumiem ir pārliecināties, lai pēdējās pirmkodu, vārdnīcu un programmu versijas būtu pareizi instalētas un kompilētas uz Komisijas serveriem.

231 Turklāt Bitana pirmajā piezīmē ir norādīts, un Komisija to neapstrīd, ka, īstenojot darbus, kas saskaņā ar darījumu ir uzticēti *Gosselies*, pārveide attieksies arī uz tām versijas *EC-Systran Unix* daļām, kas aizgūtas no versijas *Systran Unix*.

232 Bitana pirmajā tehniskajā piezīmē programmatūras *Systran* elementu funkcionālajā aprakstā ir norādīts šādi:

— funkcija "vārdu sadalīšana ar defisēm", kas minēta konkursa paziņojumā (konkursa paziņojuma 3.2. punkts, skat. iepriekš 229. punktu), tiek īstenota kodolā dokumentu iepriekšējās apstrādes modulī;

— funkcija "lielais burts", t.i., vienas valodas lielo burtu apstrāde otrā valodā, kas minēta konkursa paziņojumā (konkursa paziņojuma 3.2. punkts, skat. iepriekš 229. punktu), tiek īstenota kodolā teksta iepriekšējās apstrādes modulī;

— tipogrāfiskās formatēšanas likumi (piem., skaitļu vai atstarpju pārvaldīšana), kas minēti konkursa paziņojumā (konkursa paziņojuma 3.2. punkts, skat. iepriekš 229. punktu), tiek īstenoti kodolā teksta pēcapstrādes modulī;

— vārdnīcu izmantošanas noteikumi (piem., angļu valodas ģenitīva atjaunošana), kas minēti konkursa paziņojumā (konkursa paziņojuma 3.2. punkts, skat. iepriekš 229. punktu), tiek īstenoti kodolā, kurā ietvertas katras valodas specifiskās iezīmes.

233 Kā jau iepriekš ir norādīts, lietas dalībnieces neapstrīd, ka kodols ir "valodas izstrādes" centrā. To neveido statiskas bibliotēkas, kas būtu neatkarīgas no "valodas izstrādes" procesa, bet, gluži pretēji, tas ir neatņemama un ļoti būtiska procesa sastāvdaļa. Attiecībā uz šo punktu Bitana pirmajā tehniskajā piezīmē ir precizēts, ka "normālas valodniecības izstrādes kontekstā" kodols ir pārveidojams vairākos gadījumos, tostarp veicot tādus darbus, kas paredzēti konkursa paziņojumā "Valodu rutīnu uzlabojumi, pielāgojumi un papildinājumi" (konkursa paziņojuma 3.2. punkts, skat. iepriekš 229. punktu un Bitana pirmo tehnisko piezīmi).

234 No iepriekš minētā izriet, ka, lai varētu īstenot uzticētos uzdevumus, konkursa uzvarētājam ir jābūt piekļuvei versijas *EC-Systran Unix* pirmkodiem, lai viņš varētu tos pielāgot un pārveidot, īstenojot specifiskus analīzes, pārnešanas un sintēzes programmu uzlabojumus, kas ir definēti uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā 3.2. punktā, un lai viņš varētu veikt atjauninājumus, kas definēti uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā 3.3., 3.4. un 3.7.5. punktā.

235 Komisijas izvirzītie argumenti neļauj apšaubīt šo vērtējumu. Ir jāatgādina, ka Komisija kategoriski apstrīd to, ka ir izpaudusi versijas *EC-Systran Unix* pirmkodus sabiedrībai *Gosselies*, lai tā veiktu līgumā paredzētos darbus. Tā norāda, ka, lai izpildītu sabiedrībai uzticētos darbus, nav vajadzīga iejaukšanās programmatūras kodolā.

236 Šis apgalvojums pamatojas uz *DGT* 2008. gada 16. janvāra tehnisko piezīmi, kurai bija jāsniedz atbildes fakti uz Bitana pirmo tehnisko piezīmi, turpmāk tekstā — "otrā piezīme" jeb "*DGT* otrā piezīme". Otrās piezīmes ievadā *DGT* uzsver, ka Bitana pirmajā tehniskajā piezīmē lielākoties ir norādīts, ka visi valodas pārveidojumi ir saistīti ar "analīzes zonu" un ka tie neizbēgami ir saistīti ar kodola apstrādi, līdz ar to arī

paša kodola pārveidi. Tomēr *DGT* otrajā piezīmē ir uzsvērts, ka darbi, kas paredzēti konkursa paziņojumā un ir saistīti ar valodu rutīnām, neprasa kodola pārveidošanu.

237 Pamatojoties uz šo tēzi, *DGT* norāda, ka nevajadzētu jaukt "analīzes zonas" ietvaru (struktūru, kas definēta kodola līmenī) ar saturu (valodu programmu piešķirti kodi, kam ir valodas konotācija). Tulkošanas sistēmas sastāvdaļu modularitātes princips prasa skaidru nošķirtību ne tikai starp dažādiem valodu moduļiem, bet arī starp valodu moduļiem un kodolu. *DGT* uzskata, ka kodola saistība ar valodām ir otršķirīga. *DGT* secina, ka pat tad, ja kodols patiešām kontrolē tulkošanas procesu, mijiedarbojas ar visām sastāvdaļām un tam ir atsevišķas funkcijas, kuras, iespējams, varētu definēt kā saistītas ar valodu (teikumu segmenti, vārdu ar defisēm vai neatrasto vārdu apstrāde), tāpat ir taisnība arī tas, ka kodola moduļiem ir vispārējs raksturs, savukārt valodu rutīnas ir specifiskas avota valodai, valodu pārim vai mērķa valodai.

238 Pārbaudot piemērus, kas sniegti 2003. gada 4. oktobra konkursa paziņojumā un apkopoti kā elementi, kuriem obligāti ir nepieciešama iejaukšanās kodola līmenī, *DGT* izsaka šādus divus apsvērumus:

— "pretēji *Systran* apgalvojumiem atsauce uz [valodu rutīnām] konkursa paziņojumā [..] precīzi raksturo sniedzamos pakalpojumus, t.i., specifiskus analīzes, pārnešanas un sintēzes programmu uzlabojumus, pamatojoties uz lietotāju atsauksmēm. Konkursa paziņojumā norādītie problēmu piemēri ir vienīgi orientējoši un acīmredzami saistīti ar valodu";

— "ir skaidrs, ka visas valodu problēmas ir jārisina [valodu rutīnās], kuru uzdevums tas ir, kā to norāda nosaukums. Arī tad, ja dažas no minētajām programmām tika risinātas kodola līmenī, tās tāpat var un arī tiek risinātas [valodu rutīnu] un vārdnīcu līmenī. Tāpat kā visās kompleksās sistēmās, valodu parādību apstrādes iespējas ir dažādas un kompleksas".

239 No iepriekš minētā izriet, ka *DGT* būtībā neapstrīd H. Bitana apgalvojumus, saskaņā ar kuriem noteiktiem uzdevumiem, kas uzticēti līguma ietvaros, ir nepieciešama iejaukšanās kodola līmenī. Tāpat *DGT* skaidri atzīst, ka programmatūras *Systran* kodolam, kura struktūra *Systran Unix* un *EC-Systran Unix* versijās ir vienāda, ir noteiktas funkcijas, piemēram, tā, kas apstrādā vārdus ar defisēm, kā ir minēts konkursa paziņojumā. Tāpat *DGT* netieši atzīst H. Bitana apgalvojumus, vienīgi atzīmējot, ka "arī tad, ja dažas problēmas, kas norādītas [konkursa paziņojumā], tika risinātas kodola līmenī, tāpat tās varētu risināt arī [valodu rutīnu] un vārdnīcu līmenī". Patiesi, var vai nu iekodēt visus vārdus ar defisēm tieši vārdnīcās, vai arī pieprasīt, lai tiktu izveidota vai uzlabota programma, kas ļauj sistemātiski apstrādāt vārdus ar defisēm pa vienam tieši vārdnīcās, neizmantojot kodēšanu. H. Bitans, nenonākot pretrunā *DGT*, atzīst, ka funkcija "vārdu ar defisēm sadalīšana", t.i., informātikas programma, kas sistemātiski apstrādā šo jautājumu, norisinās kodolā, dokumentu iepriekšējas apstrādes modulī. Turklāt *DGT* nevar pārliecinoši apgalvot, ka konkursa paziņojumā nosauktie un H. Bitana apkopotie piemēri, kam nepieciešama iejaukšanās kodola līmenī, ir vienīgi orientējoši. Saskaņā ar konkursa paziņojuma noteikumiem tie ir *EC-Systran Unix* lietotāju sniegtie piemēri, kam nepieciešami īpaši uzlabojumi, kas jāīsteno līguma ietvaros.

240 Kas attiecas it īpaši uz vārdu ar defisēm apstrādi (piemēram, termins "hospital-based"), *DGT* norāda, ka kodola lomu būtu grūti definēt kā tīri lingvistisku, jo vispirms vārdnīcā tiek meklēts vārds, kas atbilst uzrakstītajam, taču, ja rezultāts ir negatīvs, meklēšana tiek atkārtota, noņemot defisi (termins "hospitalbased"). Ja meklēšana joprojām nav sekmīga, abi vārdi ("hospital" un "based") tiek meklēti atsevišķi. Šāda veida vārdus varētu viegli apstrādāt, iekodējot tos tieši vārdnīcās, kā to izdarīja ar vārdu "medium-sized", kas bieži parādās Kopienas dokumentos. Ja tas ir iekodēts, vārdam vairs nav vajadzīga nekāda apstrāde un tas vairs nerada problēmas. Būtiskākā apstrādes daļa notiek valodu programmās un vispirms analīzes līmenī programmā *Ehmrt000.c*. Pēc tam apstrāde notiek pārnešanas līmenī. Leksikas rutīnas, kas apstrādā vārdus ar defisēm, ir izveidotas lielākajai daļai valodu pāru no angļu valodas.

241 Šie fakti tomēr neapšauba nepieciešamību iejaukties kodolā, lai izpildītu līgumu. Nav svarīgi zināt, ka ir iespējama arī cita pieeja, tāpat kā nav svarīgi zināt, vai pieprasītās funkcijas saturam ir valodas raksturs. Svarīgi ir zināt, ka pieeja, ko izmanto versijā *EC-Systran Unix*, ir tāda pati kā tā, ko izmanto versijā *Systran Unix*. Tādēļ netiek apstrīdēts prasītāju informātikas eksperta apgalvojums, saskaņā ar kuru vārdu ar defisi apstrāde, pateicoties ar šo funkciju saistītai informātikas programmai, notiek kodola līmenī. Gluži pretēji, šo apgalvojumu apstiprina *DGT* otrā piezīme (skat. iepriekš 239. punktu). Turklāt konkursa uzvarētājam netiek prasīts kodēt visus esošos vārdus ar defisi, bet gan uzlabot informātikas programmu, kas saistīta ar šo funkciju.

242 Attiecībā uz lielo burtu apstrādi *DGT* atklāj, ka kodola uzdevums nav lingvistisks, bet gan drīzāk mehānisks. Piemēram, kodola programmas *Rtrprint.c*, kas minēta Bitana pirmajā tehniskajā piezīmē, uzdevums ir vienīgi mērķa valodā piemērot lēmumus, kurus pieņēmušas valodu programmas, tostarp leksikas rutīna *Lefweekd.c*, kas veido valodu rutīnu programmu, rutīnu, kas apstrādā nedēļas dienas. Tāpat arī lēmumu piemērot funkciju "lielais burts" atkarībā no gramatikas likumiem un valodas konteksta pieņem valodu programmas, un tas visupirms notiek pēc analīzes, kuru veic programma *Epropnou.c*, kas apstrādā īpašvārdus, abreviatūras, akronīmus utt. Apstrāde var turpināties pārnešanas līmenī leksikas rutīnās, piemēram, angļu–itāļu valodas pārī. Tāpat *DGT* norāda, ka lēmumu par lielā burta lietošanu var pieņemt arī vārdnīcu līmenī. Piemēram, ar lielo sākuma burtu tiek kodēti visi īpašvārdi (*Panama*, *Palestine*, *Parkinson*) vai visi lietvārdi vācu valodā.

243 Šie fakti tomēr neapšauba nepieciešamību iejaukties kodolā, lai izpildītu līgumu. Šajā gadījumā nav svarīgi, kāds ir veiktās iejaukšanās valodas vai mehāniskais raksturs, jo būtisks ir vienīgi fakts, ka tiek veikta neatļauta pārveide elementiem, kurus aizsargā autortiesības un zinātība. Tāpat nav būtiski zināt, ka ir iespējama cita pieeja; būtiska ir vienīgi versijā *EC-Systran Unix* izmantotā pieeja, jo tā ir tāda pati, kāda ir izmantota versijā *Systran Unix*. Šajā gadījumā konkursa uzvarētājam bija jāuzlabo informātikas programma, kas saistīta ar šo funkciju, un nekas neapstrīd prasītāju informātikas eksperta apgalvojumu, saskaņā ar kuru lielo burtu informātikas apstrāde no vienas

valodas otrā notiek kodolā, teksta pēcapstrādes modulī. Gluži pretēji, *DGT* skaidri atzīst, ka kodols jebkurā gadījumā ir iesaistīts šajā procesā, jo tajā tiek īstenoti lēmumi, kurus pieņem atsevišķās rutīnās. Galu galā attiecībā uz versiju *Systran Unix* un *EC-Systran Unix* pirmkodiem ir jānorāda, ka H. Bitans uzskatāmi pierādīja ne tikai to, ka 80 līdz 95 % pirmkodu abu versiju kodolos ir līdzīgi, bet arī to, ka pastāv citas līdzības valodu rutīnu līmenī, tātad liela daļa versijas *Systran Unix* rutīnu ir atrodamas versijā *EC-Systran Unix*. Tāpat kā versijā *EC-Systran Unix*, arī versijā *Systran Unix* ir programma, kas ļauj apstrādāt lielos burtus. Turklāt konkursa paziņojuma saņēmējam nav prasīts kodēt visus esošos vārdus ar lielo burtu, bet gan uzlabot informātikas programmu, kas saistīta ar šo funkciju.

244 *DGT* neparedz jautājumu par Komisijas vienošanos ievērošanu, kurš, pēc H. Bitana uzskatiem, prasa iejaukšanos kodola līmenī.

245 Attiecībā uz angļu valodas ģenitīva ar "s" apstrādi (piemēram, termins "operator's") *DGT* uzsver, ka kodola loma šāda veida vārdu apstrādē ir ļoti ierobežota, tas tikai noņem "s", lai vārdnīcā varētu meklēt vienkāršu vārdu (tātad, vārdu "operator"). Turklāt, tā kā šī apstrāde darbojas nevainojami, nebija nekāda iemesla to pārveidot.

246 Šie fakti nekādā veidā nepārliecina par to, ka nav nepieciešams piekļūt kodolam, lai īstenotu piešķirto darījumu. Gluži pretēji, *DGT* skaidri apstiprina kodola lomu angļu valodas ģenitīva apstrādē un norāda vienīgi to, ka informātikas programma, kas paredzēta šīs funkcijas nodrošināšanai, darbojas nevainojami, lai gan no konkursa

paziņojuma teksta ir skaidrs, ka ir minēti īpaši uzlabojumi, kas būs jāveic, lai līgumu izpildītu.

247 Sabiedrībai *Gosselies* pieprasīto iejaukšanās pasākumu raksturs izsauca vairākus jautājumus Vispārējās tiesas otrā jautājumu kopuma ietvaros un tiesas sēdes laikā. Jo īpaši Vispārējā tiesa lūdza Komisiju norādīt, vai tā jau ir atļāvusi piekļuvi programmatūras *Systran* kodola pirmkodiem, lai dotu iespēju veikt sabiedrībai *Gosselies* uzticētos darbus, neatkarīgi no tā, vai tie attiecas vai neattiecas, galvenokārt vai papildus, uz citām programmatūras *Systran* daļām. Pieņemot, ka Komisijai jāuztur apgalvojumi, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, attiecīgajiem darbiem nav vajadzīga iejaukšanās pamata kodola līmenī un, otrkārt, tā nav izpaudusi *Gosselies* sistēmas *EC-Systran Unix* pirmkodus, lietas dalībniecēm lūdza norādīt, vai un kā šos apgalvojumus var pārbaudīt tehniski.

248 Atbildot uz šiem jautājumiem, Komisija uzturēja savus apgalvojumus, saskaņā ar kuriem "sabiedrībai *Gosselies* nav vajadzīga iejaukšanās pamata kodola līmenī", un norādīja, ka "tā nav atļāvusi piekļuvi programmatūras *Systran* kodola pirmkodiem vai izpaudusi *Gosselies* sistēmas *EC-Systran Unix* pirmkodus". Tā arī atsaucās uz konfidencialitātes vienošanos atbilstoši 2003. gada 4. oktobra konkursa paziņojumam, kuram gan nav lielas nozīmes jautājumā par Komisijas atbildību šajā lietā. Attiecībā uz apgalvojumu, kuri ir pretrunā ar konkursa paziņojuma tekstu un Bitana pirmo tehnisko piezīmi, tehnisko pārbaudi Komisija, atbildot uz otro jautājumu kopumu, norāda šādi:

"Ņemot vērā zināšanu kopumu, kas nepieciešams, lai izpildītu iepriekš minētās darbības, un *Gosselies* darbinieku, kuriem jāpilda līgums ar Komisiju, valodnieku (nevis datorspeciālistu) kvalifikācijas, mēs varam apliecināt, ka pēdējie minētie nekādā veidā nevarētu iejaukties pamata kodolā. Šajā sakarā mēs varam precizēt, ka darbus, ko tajā laikā veica sabiedrība *Gosselies*, šobrīd dara Komisijas lingvisti."

249 Šī atbilde ir jāsalīdzina ar prasītāju atbildi, kuru eksperts H. Bitans savā trešajā tehniskajā piezīmē par Komisijas tehnisko apgalvojumu pārbaudes metodi norāda, ka būtu jāsalīdzina divas programmatūras *EC-Systran Unix* versijas, tā, kas bija pirms konkursa paziņojuma, un tā, kas bija pēc konkursa paziņojuma un apmierināja Komisijas vajadzības. Par šo punktu diskutēja tiesas sēdē, kuras laikā Komisija norādīja, ka šādas pārbaudes veikšana nemaz nebija tik sarežģīta, kā tai likās.

250 Ņemot vērā lietas dalībnieču argumentus un atbildes, kas sniegtas uz Vispārējās tiesas jautājumiem, var uzskatīt, ka Komisijai nav izdevies apstrīdēt prasītāju iesniegtos datus, kas pamato viņu tēzi, saskaņā ar kuru, lai īstenotu darbus, kas bija uzdoti *Gosselies*, bija vajadzīga piekļuve versijas *EC-Systran Unix* pirmkodam un tā pārveide. Komisijas pozīcija ir pretrunā gan prasītāju sagatavotajiem datiem šajā jautājumā, gan viņas pašas konkursa paziņojumam. Prasītājas norāda, ka "sabiedrībai *Gosselies*, kas konkursa paziņojuma brīdī tikai uzsāka savu darbību un bija gandrīz bez darbiniekiem, pateicoties *Systran Luxembourg* bijušo darbinieku pieņemšanai darbā, izdevās iegūt vajadzīgās cilvēku zināšanas un prasmes, lai atsauktos konkursa paziņojumam un saņemtu līgumu". No *Systran Luxembourg* darbības pārskatiem, kas pievienoti Komisijas atbildes uz pēdējo jautājumu kopumu 4. un 5. pielikumā, izriet, ka tā drīzāk pildīja informātikas, nevis valodniecības uzdevumus. Tiesas sēdes laikā Komisija sagatavoja *Gosselies* darbinieku dzīves gājuma aprakstus, kuri ļāva konstatēt, ka viņi bija ne tikai valodnieki, bet arī informātikas speciālisti, kuri varētu sekmīgi piekļūt programmatūras *Systran* pirmkodiem un strādāt ar minētajiem kodiem, tostarp ar kodola un valodu rutīnu pirmkodiem.

251 Visbeidzot ir jānorāda, ka, atbildot uz trešo jautājumu kopumu par faktiem, kas jāņem vērā, vērtējot kaitējumu, Komisija pielikumā iesniedza 2010. gada 3. maija ekspertīzes ziņojumu, kuru sagatavojis civilinženieris, Beļģijas tiesu informātikas eksperts L. Golverss [*L. Golvers*] par iespējamiem pārkāpumiem, ko tā varētu būt pieļāvusi saistībā ar versijas *EC-Systran Unix* kodola pārveidošanu un *Systran* zinātības izpaušanu,

turpmāk tekstā — "Golversa ziņojums"; skat. arī H. Bitana sagatavoto atzinumu par Golversa ziņojumu, neskarot Vispārējās tiesas lēmumu par Golversa ziņojuma pieņemamību, kas sagatavots prasītāju atbilžu uz ceturto jautājumu kopumu pielikumā; kā arī 2010. gada 23. aprīlī iesniegto apliecinājumu, ko sagatavoja sabiedrības *Gosselies* administrators A. Seks [*A. Seck*], kurā apkopots šīs sabiedrības Komisijas labā paveikto darbu saraksts, turpmāk tekstā — "*Gosselies* apliecinājums".

252 Tomēr ir jākonstatē, ka Golversa ziņojums, tāpat kā *Gosselies* apliecinājums, tika iesniegti ārkārtīgi novēloti, tātad šo dokumentu sagatavošanas laikā to iesniegšana neradīja nekādu motivāciju. Šis motivācijas trūkums ir vēl jo mazāk saprotams tādēļ, ka dažādie Komisijas rīcības nelikumības aspekti un jo īpaši aspekti, kas saistīti ar informātikas ekspertīzi, kuru gaidīja no Komisijas, lai atspēkotu prasītāju informātikas eksperta argumentus un informāciju, kas varētu būt iesniegta, lai labāk saprastu līguma saņēmēja izpildītos darbus, bija pamatā pirmajiem diviem jautājumu kopumiem un tika plaši pārrunāti tiesas sēdes laikā.

253 Tādēļ atbilstoši Reglamenta 48. panta 1. punktam ir uzskatāms, ka Golversa ziņojums, kā arī *Gosselies* apliecinājums nav pieņemami un ka tie nav jāņem vērā, izvērtējot lietas dalībnieču argumentus.

254 Jebkurā gadījumā attiecībā uz Golversa ziņojumu ir jāuzsver, ka šis ziņojums, lai gan to ir sagatavojis civilinženieris, Beļģijas tiesu informātikas eksperts, neapstrīd prasītāju iesniegtās informātikas ekspertīzes rezultātus šajā ziņā. Patiešām, L. Golverss nepamato savu ziņojumu ar atšķirīgām programmatūras *Systran* versijām, vienalga, vai tā būtu *Systran Unix*, vai dažādās *EC-Systran Unix* versijas pirms un pēc apstrīdētajā konkursa paziņojumā norādīto darbu veikšanas, un viņš Komisijas vajadzībām nav pārbaudījis sabiedrības *Gosselies* veikto darbu rezultātu. Šajā sakarā ir jāatgādina,

ka, gan atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, gan tiesas sēdē prasītāju informātikas eksperts skaidri norādīja, kā Komisijai būtu iespējams salīdzināt dažādās *EC-Systran Unix* versijas, lai apstiprinātu vai noliegtu norādījumus, saskaņā ar kuriem dažādo darbu, kas bija norādīti konkursa paziņojumā, veikšanai būtu vajadzīga piekļuve kodolam un ar to saistītām valodu rutīnām, kuru dēļ būtu nepieciešama to pārveide. Tā vietā Komisija vairākkārt izmantoja iespēju izvairīties no atbildības, sniedzot lietisku pierādījumu tam, ka pēc darbu, kas paredzēti konkursa paziņojumā, īstenošanas nebija pārveidoti nekādi dati, ko aizsargā *Systran* autortiesības un zinātība. Golversa ziņojumā šis lietiskais pierādījums nav iekļauts.

255 Golversa ziņojums pamatojas vienīgi uz šīs lietas procesuālajiem rakstiem, pielikumiem un procesuālajiem dokumentiem, tostarp prasītāju informātikas eksperta vairākām tehniskajām piezīmēm, un sarunām ar *DGT* ierēdņiem, kā arī sabiedrības *Gosselies* administratoru un *Systran Luxembourg* bijušo programmētāju D. Buizonī [*D. Buisoni*]. Tehniskā plānā L. Golverss atgādina to, cik lielu nozīmi Komisija piešķir vārdnīcām, kuras tā ir izstrādājusi, par ko netiek diskutēts un kas nekādā veidā netraucē *Systran* grupai pieprasīt tiesības uz intelektuālo īpašumu uz programmatūras *Systran* kodolu, neatkarīgi no tā, vai tā būtu sākotnējā versija *Systran Mainframe* vai it īpaši versija *Systran Unix*, uz kuru vienīgo attiecas šī lieta.

256 L. Golverss uzsver arī to, ka teorētiski sabiedrības *Gosselies* personālam nebija vajadzīgo tehnisko zināšanu, lai varētu īstenot iejaukšanos kompleksās programmās, kas rakstītas C valodā, lai gan viņš norāda, ka sabiedrības *Gosselies* personālu veidoja *Systran Luxembourg* darbinieki, kuri pat bija strādājuši pie dažādām programmatūras *Systran* versijām.

257 Turklāt to darbu aprakstā, kurus saskaņā ar konkursa paziņojumu īstenoja *Gosselies*, L. Golverss īpaši akcentē darbus, kas paredzēti konkursa paziņojuma 3.1. punktā, jeb vārdnīcu kodēšanu un teju vai nemaz neaplūko darbus, kas saistīti ar 3.2. punkta īstenošanu, t.i., lingvistisko rutīnu uzlabošana, pielāgošana un papildināšana.

258 Kodēšanu īstenoja, izmantojot ārējo programmatūru jeb "DMP", kas konkursa paziņojumā nebija minēta un kas pirmo reizi minēta šajā procesa posmā, t.i., 2010. gada 5. maijā. Saskaņā ar Golversa ziņojumu vārdnīcu kodēšanas laikā notika 10 577 ierakstu pievienošana un labošana. *Gosselies* apliecinājumā par to ir norādīts, ka sabiedrības *Gosselies* "uzdevums bija attīrīt elektroniskās vārdnīcas, kuras laika gaitā bija uzkrājušas tūkstošiem apstrādājamu pielāgojumu", un, lai to izdarītu, tā "izmantoja programmatūru *DMP*, kas ļauj vieglāk saskatīt neatbilstības, izlabot tās un [..] saglabāt vārdnīcas atvērtā datubāzu formātā". Ņemot vērā apsvērumus, kurus iesniedza prasītāju eksperts, ir jākonstatē, ka šķiet maz ticams, ka Komisija varēja samaksāt aptuveni EUR 2 miljonus, lai lūgtu ārējam pakalpojumu sniedzējam izlabot 10 577 programmas ierakstus, kas saskaņā ar H. Bitana veiktajiem aprēķiniem, ņemot vērā līguma darbības laiku, ir līdzvērtīgs 2,5 ierakstiem dienā uz vienu *Gosselies* darbinieku, lai gan viens *Systran* leksikogrāfs veic vidēji 400 ierakstus dienā.

259 Attiecībā uz citiem darbiem Golversa ziņojumā kopsavilkuma veidā ir norādīts, ka sabiedrība *Gosselies* "pārsvarā veica vārdnīcu atjaunināšanas darbus un dažus valodu rutīnu atjauninājumus nevis "kodolā", bet gan datnēs, kas automātiski iegūtas no *Mainframe Amdhal*". *Gosselies* apliecinājumā pat nav minēts šis īstenoto darbu aspekts, vienīgi varbūt neskaidri norādot, ka "pielāgojumu vārdnīcas līmenī galīgais mērķis bija tulkojumu uzlabošana". Saskaņā ar L. Golversa izvirzīto tēzi pat tad, ja izrādās, ka "dažiem" valodu rutīnu pielāgojumiem, kurus īstenoja sabiedrība *Gosselies*, bija nepieciešams izmantot versijas *EC-Systran Unix* pirmkodu, *Systran* grupai šai

ziņā neesot nekādu autortiesību vai zinātības, jo tā izmantoja *Unix* pirmkoda versiju, kas iepriekš pastāvēja vienīgi *EC-Systran Mainframe* versijā, uz kuru grupai *Systran* nevar būt nekādu tiesību un kas nekādā veidā nav saistāma ar versiju *Systran Unix*. Šai sakarā ir jāatgādina, ka no izmeklēšanas materiāliem izriet, ka versija *Systran Unix* ir versija, kas kvalificējama kā pirmdarbs, oriģināls, kas ir aizsargājams, un versija *EC-Systran Unix* ir versija, kas atvasināta no *Systran Unix* un kura ietver vairākas būtiskas līdzības kodola un valodu rutīnu līmenī, un ka Komisija nekad nav spējusi pierādīt, uz kādiem *Systran Unix* kodola vai valodu rutīnu elementiem tai ir īpašumtiesības tā iemesla dēļ, ka tai ir piederējušas vārdnīcas un valodu rutīnas, kas saistītas ar *EC-Systran Mainframe*, neņemot vērā, ka prasītājas attiecībā uz to var pierādīt savas tiesības uz oriģinālo versiju *Systran Mainframe*.

260 Savukārt prasītājas apgalvo un pietiekami uzskatāmi pierāda, ka pārveidojumiem, kas prasīti konkursa paziņojuma 3.2. punktā, ir nepieciešama piekļuve versijas *EC-Systran Unix* elementiem, kas aizgūti no versijas *Systran Unix*, un tie ir jāmaina. Komisijai nav izdevies pierādīt pretējo, veicot salīdzinājumu starp dažādām programmatūras *Systran* versijām, lai pierādītu, ka, veicot darbus, kas norādīti konkursa paziņojumā, nekādi dati, kas atrodas versijas *Systran Unix* kodolā, nav pārveidoti.

261 No iepriekš minētā izriet, ka, piešķirot sev tiesības veikt darbus, kas varētu pārveidot elementus, kuri saistīti ar programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix* un ir atrodami versijā *EC-Systran Unix*, iepriekš nesaņemot *Systran* grupas atļauju, Komisija saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas šajā jautājumā kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, rīkojās nelikumīgi. Šī prettiesiskā rīcība, kas ir pietiekami būtisks pārkāpums, *Systran* grupas autortiesību un zinātības pārkāpums attiecībā uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, ir tāds, kas rada Kopienas ārpuslīgumisko atbildību.

B — *Par ciesto zaudējumu un cēloņsakarību*

1. Par *Systran Luxembourg* nodarīto kaitējumu un cēloņsakarību

a) Lietas dalībnieku argumenti

262 Prasītājas apgalvo, ka *Systran Luxembourg* ciestais zaudējums ir vismaz EUR 1 170 328. Šajā zaudējumā ietilpst vispirms jau EUR 571 000 zaudējums, ko šī sabiedrība piedzīvoja 2003. gadā. Proti, pirms Komisijas 2003. gada konkursa paziņojuma izsludināšanas Komisija pārtrauca darījumu attiecības ar *Systran Luxembourg*, kā dēļ tika atlaisti šīs sabiedrības darbinieki. Šie zaudējumi ir jāņem vērā, jo lēmums par darbinieku atlaišanu tika pieņemts vienīgi pēc tam, kad pārtrauca darījumu attiecības ar Komisiju. Tāpat *Systran Luxembourg* zaudējumus veido ienākumu zaudējums par līgumu, kas konkursa rezultātā, pārkāpjot *Systran* grupas tiesības, piešķirts sabiedrībai *Gosselies*. Prasītājas lēš, ka ienākumu zudumu veido 30 % no neto peļņas. Līgumā ar sabiedrību *Gosselies* paredzētā darījuma summa bija EUR 800 000 gadā uz četriem gadiem, tātad zaudējums sasniegtu 30 % no EUR 3 200 000 jeb EUR 960 000. Replikas stadijā prasītājas precizē, ka šī summa būtu EUR 599 328, ņemot vērā Komisijas iesniegto aprēķinu, saskaņā ar kuru 30 % ir jārēķina no EUR 1 997 760. Sabiedrības *Systran Luxembourg* ciestais zaudējums tieši izriet no Komisijas rīcības, jo tās dēļ notika sabiedrības darbinieku atlaišana. Tāpat arī *Systran Luxembourg* piedzīvotais ienākumu zudums ir tieši saistīts ar Komisijas lēmumu darījumu piešķirt sabiedrībai *Gosselies*, pārkāpjot *Systran* grupas tiesības.

263 Komisija uzskata, ka prasītājas nenorāda reālo kaitējumu, kas radīts *Systran Luxembourg*. Turklāt viņai piedēvētā rīcība neradīja šīs sabiedrības zaudējumus 2003. gadā un ienākumu zudumus laikā no 2003. līdz 2007. gadam. *Systran Luxembourg* un *Systran* nemaz neatsaucās uz 2003. gada 4. oktobra konkursa paziņojumu. Pat pieņemot, ka šāds zaudējums pastāv, tā aprēķināšanai esot jāņem vērā kopējā darījumu summa, kas izriet no līgumiem, kas pēc 2003. gada 4. oktobra konkursa paziņojuma parakstīti ar sabiedrību *Gosselies*, kas ir EUR 1 997 760 četros gados, nevis EUR 3 200 000, kā to norāda prasītājas. Turklāt *Systran Luxembourg* darbības virziens bija mainījies un paredzēja "informātikas izstrādi, it īpaši dabisko valodu jomā, informātikas pakalpojumu un programmatūru pārdošanu, apstrādi, teksta uztveršanu un tulkošanu jebkādā formā". Tādēļ Komisiju nevar vainot *Systran Luxembourg* darbības pārtraukšanā.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

264 Prasītājas prasa tām atlīdzināt EUR 1 170 328 sakarā ar zaudējumiem, ko ir cietusi *Systran Luxembourg*, tie ir EUR 571 000, kas zaudēti, pārtraucot darbību 2003. gadā, un EUR 599 328 sakarā ar ienākumu zudumu, kas radies tādēļ, ka konkursa rezultātā līgums ir piešķirts sabiedrībai *Gosselies*.

265 Tomēr ir jānorāda, ka zaudējumu radījušais fakts, ko izsauca darbības pārtraukšana, kā to tiesas sēdē precizēja prasītājas, bija Komisijas rīcība, kuras dēļ *Systran Luxembourg* nācās atlaist darbiniekus. Šāda rīcība, ja arī tā bija saistīta ar darījuma attiecību pārtraukšanu, pat ja tā būtu pierādāma, nav saistīta ar *Systran* autortiesībām vai zinātību attiecībā uz *Systran Unix*, kuru neievērošanu prasītājas ir norādījušas kā nelikumīgu un kas ir apstiprināta šajā lietā. Turklāt zaudējumu, kuru rada ienākumu zudums, nevar tiešā veidā attiecināt uz Komisiju tādēļ, ka *Systran Luxembourg* neizvirzīja savu kandidatūru apstrīdētajā konkursā, kura rezultātā līgums tika piešķirts sabiedrībai *Gosselies*.

266 Tā kā trūkst cēloņsakarības starp Komisijai pārmesto rīcību un zaudējumiem, kas esot radušies *Systran Luxembourg*, tai nevar pieprasīt norādītā zaudējuma atlīdzību.

267 Tādēļ ir jānoraida Systran *Luxembourg* prasība atlīdzināt zaudējumus, kas tai radušies sakarā ar darbības pārtraukšanu 2003. gadā un ienākumu zudumu sakarā ar līguma piešķiršanu sabiedrībai *Gosselies*.

2. Par *Systran* ciesto zaudējumu un cēloņsakarību

268 Attiecībā uz to ir svarīgi atgādināt, ka Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības saistības EKL 288. panta otrās daļas izpratnē nosaka, ka kaitējumam, kura atlīdzināšana tiek pieprasīta, ir jābūt reālam un droši zināmam (skat. iepriekš 126. punktā minēto spriedumu lietā *Agraz* u.c./Komisija, 27. punkts un tajā minētā judikatūra) un ir jāpastāv pietiekami tiešai cēloņsakarībai starp iestādes rīcību un zaudējumiem (šajā ziņā skat. Tiesas 1979. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79 *Dumortier* u.c./Padome, *Recueil*, 3091. lpp., 21. punkts).

a) Lietas dalībnieku argumenti

Par zaudējuma dažādajām formām, tā reālumu un cēloņsakarību

269 Pirmkārt, prasītājas apgalvo, ka *Systran* ciestais materiālais zaudējums kopumā ir EUR 46 804 000. Šis zaudējums tieši izriet no Komisijas rīcības. Vispirms to radīja *Systran Luxembourg* vērtspapīru, kuri pieder *Systran*, vērtības kritums. Šo

vērtspapīru, kam izveidots 100 % uzkrājums *Systran* grāmatvedības uzskaitē, vērtība būtu EUR 1 950 000, kam vēl būtu jāpievieno cits uzkrājums EUR 64 000 apmērā, jeb kopumā EUR 2 014 000. *Systran* materiālo zaudējumu veido arī nemateriālo aktīvu ekonomiskās vērtības zudums. Piešķirot darījumu sabiedrībai *Gosselies* un tādā veidā izpaužot *Systran* zinātību, nesaņemot tās piekrišanu, Komisija esot iznīcinājusi aktīvu ekonomisko vērtību, kas ir to slepenība. Zaudējums, kas Komisijai būtu pilnībā jāatlīdzina, atbilstu izpaustās zinātības vērtībai. Prasītājas uzstāj arī uz faktu, ka iespējamais autortiesību pārkāpums un zinātības izpaušana radīja tai arī reālu kaitējumu. Tās ir sagatavojušas arī vairākus izplatītāju, finansistu un revidentu apliecinājumus, kas parāda, cik lielā mērā Komisijas attieksme pret to autortiesībām tām ir nodarījusi smagus zaudējumus.

270 Komisija kritizē šo materiālā zaudējuma aprēķinu tādēļ, ka minētā kaitējuma reālais apmērs nav nosakāms, un arī tad, ja tā būtu nodarījusi tai pārmesto iespējamo ļaunumu, šie pārkāpumi neradītu pilnīgu *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos un kaitējumu, kas atbilst pilnīgam *Systran* nemateriālo aktīvu vērtības zudumam. Tāpat prasītājām nav izdevies pierādīt nekādu cēloņsakarību starp varbūtējām nelikumībām un iespējamo materiālo kaitējumu. Turklāt no *Systran* 2005. gada pārskata, kurā ir aplūkoti 2001.–2005. gada pārskati, izriet, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem (2001. un 2002. gadu) un nākamajiem gadiem (2004. un 2005. gadu), 2003. gads ir bijis īpaši sekmīgs. Šajā gada pārskatā nebija redzams apgrozījuma kritums tādēļ, ka būtu zaudēts tāds klients kā Komisija, vai tādēļ, ka, iespējams, Komisija ir pārkāpusi autortiesības. Attiecībā uz to gada pārskatā ir norādīts:

"Saskaņā ar vispārējām normām informātikas programmas nav patentējami izgudrojumi. Grupa patur sev visas autortiesības, kas saistītas ar tās tehnoloģijām un produktiem. Šobrīd Grupa nav iesaistīta strīdus situācijās tiesību uz intelektuālo īpašumu

jomā [..]. Nepastāv prāva vai šķīrējtiesas tiesvedība saistībā ar esošu vai nesenā pagātnē notikušu ietekmi uz Grupas finanšu stāvokli, darbību vai rādītājiem."

271 Attiecībā uz dažādajiem apliecinājumiem, kas sagatavoti, lai pierādītu zaudējuma reālumu, Komisija vispirms apstrīd revidentu apliecinājumu, jo tajā ir norādīts, ka tai pārmestā izpaušana daļēji pamato *Systran* veikto uzkrājumu. Būtībā tā apstiprina, ka tas ir "iespējamību ziņojums", kas sagatavots par vienu, 2008. gadu, kad visi uzņēmumi bija piesardzīgi. Tāpat Komisija norāda, ka nav pamata uzskatīt, ka tās rīcība ir traucējusi *Systran* grupas komercattiecībām, jo tieši viņa bija tā, kas par strīdu ziņoja plašsaziņas līdzekļos, un ka ne Komisija, ne *Gosselies* nav grupas *Systran* konkurentes. Ir skaidrs, ka dokumenti, kurus iesniedza *Systran* izplatītāji, ir sagatavoti *a posteriori*, un ir absurdi apgalvot, ka iespējamais autortiesību pārkāpums varēja ietekmēt izplatītājus. Drīzāk komerciālās grūtības radās tādēļ, ka sāka parādīties konkurējoši risinājumi, atsevišķas programmatūras versijas bija novecojušas vai arī 2008./2009. gada ekonomiskās krīzes dēļ. Turklāt Komisija uzskata, ka apgalvojums par to, ka tās rīcība varēja radīt būtisku šķērsli, lai piesaistītu *Systran* ieinteresētos investorus, ir nepareizs. Viņu rīcību varētu skaidrot ar faktu, ka *Systran* bija zaudējusi tādu klientu kā Komisija. Attiecībā uz to nav novērojam nekāda cēloņsakarība.

272 Otrkārt, prasītājas *Systran* ciesto morālo kaitējumu vērtē vismaz EUR 2 miljonu apmērā. Šo morālo kaitējumu var noteikt vienīgi aptuveni, pat ja tas nav apšaubāms, jo *Systran* grupa cieta lielus zaudējumus tāpēc, ka Komisija bija izpaudusi tās zinātību. Apdraudēta ir arī *Systran* grupas reputācija tādēļ, ka prasītājas bija spiestas ierosināt tiesvedību pret institucionālu klientu, kas varētu būtiski bojāt tās tēlu un darījumu attiecības. Turklāt Komisijas rīcība varētu iedrošināt arī citus *Systran* grupas klientus vai potenciālos klientus censties iegūt tās sistēmu citādākā veidā, nevis to iegādājoties.

273 Attiecībā uz to Komisija norāda, ka *Systran* ir vienīgā, kas atbildīga par paziņošanu par strīdu plašsaziņas līdzekļos, un tādēļ nav pamata par to pieprasīt atlīdzināt morālo kaitējumu. Komisija arī uzsver, ka, ja autortiesību pārkāpuma upuris nespēj pierādīt sev nodarīto kaitējumu vai tā apmēru, prasība to atlīdzināt ir noraidāma vai ierobežojama līdz simboliskai samaksai. Nav nekādu pierādījumu, kas apliecinātu morālo kaitējumu EUR 2 miljonu apmērā vai cēloņsakarības starp tai pārmesto rīcību un iespējamiem zaudējumiem.

Par nemateriālo aktīvu vērtības zuduma sākotnējo novērtējumu

274 Atbildot uz Komisijas apsvērumiem par nemateriālo aktīvu vērtības zudumu, prasītājas iesniedza finanšu eksperta sagatavotu piezīmi (Francijas grāmatvedības eksperta un revidenta, kas akreditēts dažādās Francijas tiesās, tostarp Kasācijas tiesā, A. Martēna [*A. Martin*] piezīme par *Systran* nemateriālo aktīvu novērtējumu, turpmāk tekstā — "prasītāju pirmā finanšu piezīme"). Attiecībā uz *Systran*, sabiedrību, kas ražo tikai vienu produktu, vienīgie "vērtīgie" nemateriālie aktīvi varētu būt programmatūra un zinātība, kuru tā ir daļēji ietvērusi savos pārskatos. Šī grāmatvedības vērtība tomēr neveido reālo aktīvu vērtību, kuru varētu aprēķināt no sabiedrības biržas vērtības. Šajā gadījumā *Systran* akciju cenas novērtēšana ļautu noteikt tiešu saistību starp Komisijas pieļautajiem pārkāpumiem un šīs sabiedrības biržas vērtības zudumu un arī nemateriālo aktīvu vērtības zudumu. Prasītāju pirmajā finanšu piezīmē A. Martēns secina: "*Systran* nemateriālos aktīvus var vērtēt, sākot ar biržas kapitalizāciju 2004. gada sākumā EUR 43 [līdz] 45 miljonu apmērā. Šie nemateriālie aktīvi būtībā ir automātiskās tulkošanas programmatūra, *Systran* vienīgais produkts, un ar to saistītā

zinātība. 2004. gada beigās nemateriālo aktīvu vērtība bija vairs tikai EUR 23 [līdz] 24 miljoni, vērtības samazinājumam par EUR 20 [līdz] 21 miljonu nav cita izskaidrojuma, kā vien Komisijas rīcība [..], kas veicināja šo elementu izpaušanu un apstrīdamu izmantošanu". Tādēļ prasītājas šajā posmā apgalvo, ka Komisijai par nemateriālo aktīvu vērtības zudumu būtu jāpiespriež atlīdzināt EUR 44 790 000 tādēļ, ka izpaušanas dēļ tās nemateriālie aktīvi zaudēja ekonomisko vērtību. Komisijai būtu jāpiespriež atlīdzināt droši zināmo un jau pastāvošo kaitējumu, kuru veido līgumā noteiktās vērtības zudums, t.i., EUR 21 miljons, kas radies izpaušanas dēļ.

275 Atbildot uz prasītāju pirmo finanšu piezīmi, Komisija iesniedza savas finanšu ekspertes sagatavotu piezīmi (Beļģijas uzņēmuma revidentes P. Titgā [*P. Tytgat*] piezīme). Tādējādi, atbildot uz apgalvojumu, saskaņā ar kuru "pēc krituma 2004. gadā, lielākoties zaudējot Komisiju [kā klienti], 2005. gadā [*Systran*] apgrozījums bija stabils pirms jauna krituma 2006. gadā", Komisijas eksperte norāda, ka Komisija bija *Systran Luxembourg*, nevis *Systran* kliente un tādēļ šis apgalvojums uzskatāmi pierāda, ka *Systran* apgrozījuma kritums nav radies iespējamā autortiesību pārkāpuma dēļ. Lai atspēkotu apgalvojumus, saskaņā ar kuriem "biržas kapitalizācijas samazinājumam 2004. gada laikā [..] nav nekāda cita izskaidrojuma kā vien Komisijas rīcība" un "*Systran* [akciju] cenas pastāvīgais kritums 2004. gadā bija saistīts ar to, ka jaunumi par programmatūras un ar to saistītās zinātības izpaušanu, ko veica Komisija, izplatījās, lai gan biržas vērtība pieauga, Parīzes biržas indekss *CAC 40* pieauga vidēji no 3 636 [punktiem] 2004. gada janvārī līdz 3 796 [punktiem] decembrī", Komisijas eksperte norāda, ka *Systran* vērtspapīru vērtējuma salīdzinājums nebūtu veicams attiecībā pret *CAC 40* indeksu, bet gan attiecībā pret Parīzes biržas Programmatūru un informātikas pakalpojumu sektora indeksu. Šāds vērtējums liecina, ka *Systran* vērtspapīri esot sekojuši sektora indeksam, kas pierādot, ka iespējamais autortiesību pārkāpums nebija minēto zaudējumu pamatā. Turklāt nemateriāla aktīva vērtība ir atkarīga no finanšu vērtējuma konkrētā brīdī, nevis no akciju kursa, kas atkarīgs no dažādiem faktoriem. Prasītājas nepamatoti apgalvojot, ka sabiedrības nemateriālo aktīvu vērtība esot automātiski un bez izņēmumiem atkarīga no biržas kapitalizācijas. Komisijas eksperte uzsver arī to, ka *Systran* aktīvus neveido vienīgi programmatūra *Systran*. Šī sabiedrība tirgo arī citas programmatūras un tai pieder preču zīme, kas, ņemot vērā tās pozīciju tulkošanas programmatūru tirgū, ir vēl viens būtisks nemateriālo aktīvu

elements. Tādēļ *Systran* nav tikai viena produkta sabiedrība un nebūtu jāatbalsta apgalvojums, ka būtu cietusi *Systran* uzņēmējdarbība kopumā.

Par citiem kaitējuma novērtējumiem

276 Pēc tiesas sēdes un pēc atbilžu sniegšanas uz trešo un ceturto jautājumu kopumu par zaudējuma novērtēšanu prasītājas pieminēja divas novērtēšanas metodes, kas paredzētas Direktīvas 2004/48 13. pantā; tās ir "negatīvo ekonomisko seku" metode, kad ņem vērā "visus attiecīgos aspektus", tostarp zaudēto peļņu un nemateriālo aktīvu vērtības zudumu, un "vienā reizē izmaksājamas kompensācijas" metode, kas nosaka konkrētu kompensācijas summu, pamatojoties uz tādiem faktiem kā autoratlīdzība, kas būtu jāmaksā, ja autortiesību pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās tiesības uz intelektuālo īpašumu. Prasītāju atbildes ir pamatotas ar divām viņu finanšu eksperta piezīmēm (A. Martēna 2010. gada 23. aprīļa piezīme un A. Martēna 2010. gada 2. jūnija piezīme, turpmāk tekstā attiecīgi — "prasītāju otrā finanšu piezīme" un "prasītāju trešā finanšu piezīme").

277 Vispirms prasītājas atgriežas pie ciestā zaudējuma reāluma, zaudējot nemateriālo aktīvu vērtību. Tās uzsver, ka 2004. gada laikā, gandrīz divpadsmit mēnešus pēc darījuma piešķiršanas, viņu aktīvu vērtība kritās par 46 %, t.i., par EUR 20 līdz 21 miljonu, lai gan tajā pašā periodā saskaņā ar Parīzes biržas Programmatūru un informātikas pakalpojumu indeksa datiem sektora biržas kapitalizācijas vērtība pieauga par 1,5 %. Šādu viņu akciju cenas kritumu var izskaidrot vienīgi ar to, ka Komisija

izpauda *Systran* zinātību. Šis vērtības zudums vēl palielinājās, līdz 2010. gadā sasniedza EUR 43 līdz 45 miljonus.

278 Prasītājas uzskata, ka nemateriālo aktīvu vērtības zudums ir ņemams vērā, izmantojot gan negatīvo ekonomisko seku metodi, gan vienreizējā maksājuma metodi. Vērtības zudumu ļauj novērtēt divas pieejas: vērtējums, nosakot nākotnes naudas plūsmu zudumu, ko tiesas sēdes laikā ierosināja Komisijas finanšu eksperte P. Titgā, vai vērtējums, salīdzinot ar biržas kapitalizāciju, ko sākotnēji ierosināja A. Martēns. Prasītājas apgalvo, ka pirmā pieeja ir mazāk atbilstīga nekā otrā tādēļ, ka tā ir pamatota ar provizoriskiem un hipotētiskiem faktiem. Tomēr A. Martēns šo pieeju izmantoja prasītāju otrajā finanšu piezīmē, kurā bija secināts, ka tādā gadījumā *Systran* ciestais zaudējums būtu EUR 33,5 miljoni (jeb EUR 18,5 miljoni laikā no 2004. līdz 2010. gadam un EUR 15 miljoni turpmākajā periodā saskaņā ar aktualizētajiem datiem, lai ņemtu vērā 2010. gada pirmo pusgadu). Attiecībā uz otro pieeju prasītājas secina, ka norāde par to, ka biržas kapitalizācijas zudumu var skaidrot ar kādu citu faktoru, nevis Komisijas nelikumīgo rīcību, ir tikai teorētiska un uz šo gadījumu neattiecas tādēļ, ka nekādi citi faktori neizskaidro biržas kapitalizācijas samazinājumu par 46 % 2004. gadā, salīdzinot ar atsauces indeksa pieaugumu par 1,5 %. Katrā ziņā, lai arī kāda būtu izmantotā pieeja, zaudējums, kas radies nemateriālo aktīvu vērtības zuduma dēļ, ir ne mazāk kā EUR 20 miljonu apmērā.

279 Atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu par nemateriālo aktīvu zuduma novērtējumu, piemērojot 5 % likmi no apgrozījuma kopš 2004. gada, prasītājas apgalvo, ka šādu pieeju varētu izmantot, vienīgi pielietojot vienreizējā maksājuma metodi, nevis negatīvo ekonomisko seku metodi. Tomēr, piemērojot vienreizējā maksājuma metodi, būtu jāņem vērā šādi fakti: autoratlīdzības summa, kas Komisijai būtu jāmaksā, lai tā varētu pārveidot *Systran* pirmkodu (t.i., EUR 10,9 miljoni laika periodā no 2004. gada

līdz 2010. gada pirmajam pusgadam) palielinājās, pirmkārt, par "papildu summu", ņemot vērā citus faktus, piemēram, *Systran* konkurētspējas pasliktināšanos, klientu zaudēšanu un izstrādes kapacitātes pasliktināšanos, kuru iepriekš paredzētās autoratlīdzības piešķiršana nevarētu atlīdzināt, — attiecībā uz to A. Martēns norādīja, ka šo papildu summu var noteikt, piemērojot apgrozījuma procentuālo koeficientu, ar noteikumu, ka vērā tiek ņemts pasaules, nevis Eiropas apgrozījums un par pamatu izmanto 2003. gada apgrozījumu, piemērojot nevis 5, bet gan 10 % — un, otrkārt, par A. Martēna aprēķināto nākotnes zaudējumu EUR 15 miljonu apmērā.

280 No savas puses, Komisija, pirmkārt, apstrīd *Systran* grupas ciestā materiālā zaudējuma reālumu tādēļ, ka tas skaidri neizriet no tai pārmestās rīcības. Norādot uz savām tiesībām uz vārdnīcām, Komisija apgalvo, ka tā drīkstēja veikt sabiedrībai *Gosselies* uzticētos darbus, nesaņemot atļauju no *Systran* grupas. Tāpat Komisija norāda, ka *Gosselies* darbinieki bija arī *Systran Luxembourg* darbinieki, tātad viņiem bija zināšanas par zinātību, kuras izpaušana tai tiek pārmesta. Komisijas atbildes ir pamatotas ar tās finanšu ekspertes piezīmi (P. Titgā 2010. gada 3. maija piezīme un P. Titgā 2010. gada 10. jūnija piezīme, turpmāk tekstā attiecīgi — "Komisijas otrā finanšu piezīme" un "Komisijas trešā finanšu piezīme").

281 Atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu par zaudējuma daļas vērtējumu, piemērojot 5 % likmi no apgrozījuma kopš 2004. gada, Komisija atkārto P. Titgā analīzi, saskaņā ar kuru "atsauce uz 5 % no *Systran* apgrozījuma kopš 2004. gada nav atbilstīga". P. Titgā uzsver, ka neviens fakts neļauj secināt, ka *Systran* uzņēmuma vērtība kopš 2004. gada būtu mainījusies. Tas, ka tā 2004. gadā nepieteicās Komisijas konkursam, radīja *Systran* "sliktu pozīciju vienā no tās darbības virzieniem noteiktā brīdī". Sarežģītajā

Systran darbību, izmaksu, peļņas un apgrozījuma matricā nav iespējams precīzi, nepārprotami un skaidri noteikt minētās rīcības finanšu ietekmi, tāpat kā nav iespējams novērtēt kaitējumu biržas kapitalizācijas zaudējuma dēļ. Turklāt kopš 2005. gada *Systran* grupas vērtību varēja ietekmēt dažādi faktori. Vienīgais veids, kā novērtēt iespējamu zaudējumu, ir atsaukties uz "nākotnes naudas plūsmas zudumu zaudēta aktīva dēļ", pateicoties lejupējai pieejai, "tas ir, uz līgumiem, izmaksu pozīcijām un kādu naudu radošu vienību", nevis augšupējai pieejai — "apkopotu apgrozījumu par visiem produktiem, visiem līgumiem, visām valstīm, kur nav norādīti konkrēti koeficienti". Turklāt *Systran* darbība ir saistīta ar "daudziem produktiem, daudziem segmentiem, daudzām teritorijām, daudziem portāliem un tātad daudziem klientiem". Saskaņā ar *Systran* 2008. gada pārskatu programmatūras izlaišana, kurai ir ciklisks raksturs, bija samazinājusies tādēļ, ka *Systran* programmatūras 6. versija jau bija novecojusi un visi gaidīja 7. versiju. P. Titgā norādītā daudzdimensionālā matrica un dažu produktu, kurus tirgo *Systran*, īsais dzīves cikls liecina, ka noteiktas apgrozījumu veidojošās daļas ir svārstīgas, tādēļ atsauce uz to ir riskanta. Visbeidzot, *Systran* apgrozījuma būtiskākā daļa bija no lielākajiem interneta operatoriem, kas pierāda kaitējuma neesamību, jo šie klienti tai joprojām ir.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

282 Šajā gadījumā prasītājas pieprasa atlīdzināt tām materiālo zaudējumu EUR 46 804 000 apmērā, ko *Systran* radīja Komisija, t.i., EUR 2 014 000 sakarā ar *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos un EUR 44 790 000 sakarā ar nemateriālo aktīvu vērtības zudumu, ieskaitot jau konstatētos zaudējumus EUR 21 miljona apmērā.

Par *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos

283 Attiecībā uz kaitējumu, kas saistīts ar *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos sakarā ar šīs sabiedrības darbības pārtraukšanu, ir jāatzīmē, ka *Systran* nevar pieprasīt šādu atlīdzību, ņemot vērā, ka *Systran Luxembourg* darbības pārtraukšanas pamatā, pēc prasītāju domām, ir Komisijas rīcība, liekot tai atlaist savus darbiniekus (skat. iepriekš 265. punktu). Šāda rīcība, pat pieņemot, ka tāda ir bijusi, nav saistīta ar *Systran* autortiesībām un zinātību attiecībā uz *Systran Unix*, kuru pārkāpums šajā gadījumā ir uzskatāms par nelikumīgu darbību. Turklāt, ja attiecīgais manevrs bija saistīts ar apstrīdētā līguma piešķiršanu citai sabiedrībai, ar to saistīto kaitējumu nevar tieši piedēvēt Komisijai, jo *Systran Luxembourg* nebija pieteikusi savu kandidatūru uz apstrīdēto konkursu, kura rezultātā darījumu piešķīra sabiedrībai *Gosselies*.

284 Tā kā trūkst cēloņsakarības starp Komisijai pārmesto rīcību un iespējamiem zaudējumiem, *Systran* prasība par to, lai tiktu atlīdzināti zaudējumi, kas saistīti ar *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos, ir jānoraida.

Par nemateriālo aktīvu vērtības zudumu

285 Attiecībā uz zaudējumu, kas saistīts ar *Systran* nemateriālo aktīvu vērtības zudumu, prasītājām ir jāsaņem atlīdzība, ja izrādās, ka zaudējums, kura atlīdzību tās pieprasa, ir reāls un droši zināms un ka pastāv pietiekami tieša cēloņsakarība starp Komisijas rīcību un zaudējumiem.

— Par prasītāju sākotnēji piedāvāto novērtējumu

286 Vispirms ir jānorāda, ka prasītāju sākotnēji piedāvātais novērtējums, lai aprēķinātu *Systran* nemateriālo aktīvu vērtību, nav pieņemams. Šis novērtējums patiesībā pamatojas uz *Systran* biržas vērtības salīdzinājumu attiecībā pret indeksu, kas apvieno 40 galvenās Parīzes biržā kotētās sabiedrības (*CAC 40* indekss) (skat. iepriekš 274. punktu un prasītāju pirmo finanšu piezīmi). Šajā gadījumā šāds salīdzinājums nav pārliecinošs tādēļ, ka tas ir pārāk vispārīgs, lai ļautu pietiekami apzināt Komisijai pārmestās rīcības radītos zaudējumus.

287 Kā to jau norādīja Komisijas finanšu eksperts, biržas kapitalizācijas zudumu var izskaidrot ar ļoti daudziem faktoriem, nevis vienīgi ar Komisijas rīcību.

288 Prasītāju finanšu eksperts šajā sakarā norādīja, ka, viņaprāt, neviens cits fakts kā vien kļūdaina *Systran* zinātības izpaušana nevar izskaidrot akciju cenu kritumu, kas notika 2004. gadā, kas būtu būtisks arī tad, ja tiktu salīdzināts ar atbilstīgā sektora, tas ir Parīzes biržas Programmatūru un informātikas, pakalpojumu indeksu, nevis *CAC 40* indeksu.

289 Tomēr pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, nav izdevies pierādīt, ka *Systran* akciju cenas pastāvīgais kritums 2004. gadā notika vienlaikus ar ziņu izplatīšanos, ka Komisija ir izpaudusi programmatūru un ar to saistīto zinātību. Lasot dažādos lietas materiālus, atklājas, ka šis jaunums drīzāk izplatījās 2005. gadā un publiski kļuva zināms 2006. gadā. Tā 2005. gada 28. jūlijā Eiropas ombudam tika iesniegta sūdzība par Komisiju, un 2006. gada 28. septembrī tas paziņoja savas izmeklēšanas rezultātus. Tāpat

Komisijas otrajā finanšu piezīmē P. Titgā pēc tam, kad ir norādījusi, ka "neviens fakts nav ļāvis secināt, ka *Systran* uzņēmuma [..] vērtība kopš 2004. gada būtu mainījusies (skat. vietni un citus paziņojumus)", atklāj, ka "toties ir zināms, ka grupas vērtību negatīvi ietekmēja, piemēram, *Systran* paziņojums par strīda esamību viņu paziņojumā presei 2006. gada 18. oktobrī, plkst. 6.48 un viņu 2006. gada pārskats". *Systran* 2005. gada pārskatā nav nekādu norāžu par šo strīdu (skat. iepriekš 270. punktu). Turklāt dažādie preses raksti, kas pievienoti prasības pielikumā, lai ilustrētu šīs lietas atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos, visi ir no 2005. gada beigām vai 2006. gada.

290 Tādējādi, ņemot vērā lietas dalībnieču sagatavotos datus, nav noraidāms pieņēmums, ka attiecīgajā periodā *Systran* akciju cena bija atkarīga no ļoti daudziem faktoriem, kas varēja to ietekmēt, tādēļ prasītājas nevar pilnībā atsaukties uz *Systran* nemateriālo aktīvu zudumu, ko tās pašas ir novērtējušas EUR 43 līdz 45 miljonu apmērā kopš 2004. gada.

— Par *Systran* ciestā zaudējuma reālumu un cēloņsakarību starp zaudējumu un Komisijas rīcību

291 Šis nepietiekami precīzais sākotnējais novērtējums tomēr neļauj Vispārējai tiesai neņemt vērā faktu, ka *Systran* grupa šajā gadījumā ir piedzīvojusi reālu un droši zināmu zaudējumu, kas pietiekami tieši ir saistāms ar Komisijai pārmesto rīcību.

292 Atbildot uz otro jautājumu kopumu, lai novērtētu Komisijas rīcības ietekmi uz *Systran* grupas darbību citādāk, nevis tikai salīdzinot ar *Systran* biržas vērtību, prasītājas iesniedza veselu virkni faktu, lai ilustrētu *Systran* zinātības vērtības zudumu realitāti pēc tam, kad Komisija to bija izpaudusi.

293 Pirmkārt, prasītājas iesniedza divus savu izplatītāju apliecinājumus, kuros ir norādīts, cik lielā mērā Komisijas attieksme apstrīdētā līguma pieškiršanas laikā un pēc tā ir radījusi kaitējumu *Systran* grupai tās komercdarbībā. Šis kaitējums materializējas kā potenciālo klientu zaudēšana un grūtības sarunās ar jau esošajiem klientiem, kuri nesaprot, kādēļ tiem būtu jāmaksā par kaut ko, kas Komisijai nav bijusi nekāda vērtība (skat. divus apliecinājumus, kas iesniegti izplatītāju vārdā, prasītāju atbilžu uz otro jautājumu kopumu pielikumā).

294 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija (skat. iepriekš 271. punktu), šie apliecinājumi ticami atspoguļo faktu, ka tiesvedība pret uzņēmumu, kurš tirgo informātikas programmatūru, kuras autors tas ir, vienam no saviem institucionālajiem klientiem, kurš uzskata, ka tam ir tiesības uzticēt informātikas darbus pie programmatūras, kas atvasināta no iepriekšējās minētās, trešajām personām, pirms tam nesaņemot oriģināldarba autora piekrišanu, padara sarežģītākas šā uzņēmuma attiecības ar saviem esošajiem un potenciālajiem klientiem. Komisija nevar pārmest *Systran*, sabiedrībai, kas kotējas biržā, ka tā atbilstoši savām saistībām ir publiski paziņojusi, ka strīds attiecas uz tiesībām uz intelektuālo īpašumu, kas tai ir uz informātikas programmatūru, kuru tā tirgo. Tāpat fakts, ka Komisija netirgo informātikas programmatūru, nekādā veidā nav saistīts ar faktu, ka Komisijas rīcības dēļ *Systran* grupas klienti var šaubīties, cik lielā mērā *Systran* pieder tiesības uz tās tirgoto informātikas programmatūru. Nekas neliecina par to, ka prasītāju sagatavotie apliecinājumi būtu noraidāmi tādēļ, ka tie, iespējams,

kādam ir izdevīgi. Gluži pretēji, šie apliecinājumi skaidri atklāj Komisijas rīcības īpašo ietekmi uz *Systran* komercdarbību.

295 Otrkārt, prasītājas ir sagādājušas vairākus apliecinājumus vai liecības, kuras sagatavojušas finanšu sabiedrības, kurās ir uzskatāmi parādīts, ka Komisijas rīcība ir samazinājusi *Systran* pievilcību akcionāru, esošo vai potenciālo investoru vai uzņēmumu pircēju acīs (skat. dokumentus, kas iesniegti vairāku investīciju sabiedrību un bankas vārdā, kas pievienoti pielikumos prasītāju atbildei uz otro jautājumu kopumu).

296 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija (skat. iepriekš 271. punktu), šīs dažādās liecības un apliecinājumi pietiekami pārliecinoši atspoguļo vairāku investoru reakciju, pieņemot lēmumu saglabāt investīcijas, investēt vai iegādāties tādu sabiedrību, kura tirgo informātikas programmatūru un kuras tiesības ir apstrīdējusi Komisija. Tādēļ daži investori atteicās investēt *Systran*. Citi nolēma pārdot būtisku daļu ar zaudējumiem, skaidri norādot, ka "*Systran* strīds ar Komisiju un jo īpaši tas, ka tā [..] ir apstrīdējusi *Systran* tiesības un zinātību, traucē sabiedrībai komerciāli attīstīties un tādējādi atņem investoriem skaidrību par tās vērtību". Ir svarīgi norādīt, ka Komisija nav vienkārši kaut kāds klients, bet gan institucionāls klients, kuram ir īpaši labi attīstīts juridiskais dienests un būtiskas zināšanas jautājumos par intelektuālo īpašumu. Ir jāņem vērā arī strīda raksturs, tādēļ ka šis strīds nav tikai komerciāls, bet gan attiecas uz *Systran* autortiesībām un zinātību saistībā ar informātikas programmatūru, kurai ir tās nosaukums un kura ir nozīmīgs šīs sabiedrības aktīvs, jo visa tās darbība ir saistīta ar automātiskās tulkošanas programmatūras *Systran* izstrādi un tirdzniecību.

297 Šajā sakarā nav pieņemams Komisijas arguments, ka *Systran* grūtību pamatā ir tas, ka vairākas *Systran* programmatūras versijas ir novecojušas. Kā prasītājas to norāda atbildē uz ceturto jautājumu kopumu, jaunas programmatūras versijas tirdzniecība

neietekmē tās autora intelektuālā īpašuma tiesības uz iepriekšējo versiju, kura saglabā savu ekonomisko vērtību. *Systran* grupa turpina gūt labumu no iepriekšējām versijām, kuras izmanto klienti, veicot to apkopi, pārdodot papildu licences, lai iekļautu jaunus valodu pārus, vai citus serverus, pārdodot saistītos servisa pakalpojumus vai piekrītot tās integrēt citās programmatūrās. Turklāt prasītājas pārliecinoši uzsver, ka versijai *EC-Systran Unix*, kas atbilst versijai *Systran Unix 4*, ir tāda pati struktūra kā nākamajām versijām (t.i., 5.–7. versijai). Visām šīm versijām ir kopīgs pirmkods, un tās pamatojas uz vienu un to pašu programmatūru, tas ir, *Systran* programmatūru tās *Unix* versijā. Šīs dažādās versijas atšķiras nevis ar to struktūru, bet gan ar pievienotajām funkcijām, uzlabotajiem tulkošanas algoritmiem un bagātinātajiem valodu resursiem.

298 Treškārt, prasītājas uzsvēra, ka *Systran* tiesību uz intelektuālo īpašumu vērtības zudums Komisijas rīcības dēļ laika gaitā aizvien palielinājās. Tās norādīja, ka 2008. gada 31. decembrī *Systran* bija jāveido ievērojams uzkrājums par savu nemateriālo aktīvu vērtības samazināšanu, "ņemot vērā būtisko kaitējumu, kas radās sakarā ar to, ka Komisija bija pārkāpusi tās tiesības uz intelektuālo īpašumu un izpaudusi tās zinātību, grūtību dēļ, ar kurām nācās sastapties 2008. gadā un sakarā ar ārkārtējo tā laika ekonomiskās vides nestabilitāti" (skat. *Systran* revidentu 2009. gada 13. oktobra apliecinājumu). Tātad Komisijas rīcība vismaz daļēji ir radījusi nepieciešamību veidot šo uzkrājumu.

299 Šis apliecinājums ļauj nepārprotami konstatēt, ka uzkrājums EUR 11,6 miljonu apmērā, lai samazinātu 2008. gadā iegrāmatoto nemateriālo aktīvu vērtību, ir saistīts ar trīs minētajiem iemesliem, no kuriem pirmais ir strīds ar Komisiju. Neraugoties uz Komisijas sniegtajiem apsvērumiem (skat. iepriekš 271. punktu), kas ir vērsti uz to, lai uzsvērtu citu iemeslu, kas minēts šajā apliecinājumā, t.i., ārkārtējo finanšu krīzi,

kas aizsākās 2008. gadā, tomēr nevar izslēgt to, ka strīds par tiesību uz intelektuālo īpašumu pārkāpumu un kļūdainu *Systran* zinātības izpaušanu ietekmē šīs sabiedrības nemateriālo aktīvu novērtējumu.

300 Tādēļ Komisijas rīcībai šajā lietā ir pietiekami tieša cēloņsakarība ar *Systran* ciesto zaudējumu, pirmkārt, komerciālā ziņā tādēļ, ka tā zaudēja potenciālos klientus, otrkārt, arī finanšu ziņā tādēļ, ka samazinājās tās pievilcība no akcionāru, investoru vai iespējamo uzņēmuma pircēju viedokļa, un, visbeidzot, tādēļ, ka 2008. gada beigās *Systran* bija jāpārrēķina daļa uzkrājuma vērtības EUR 11,6 miljonu apmērā, lai Komisijai pārmestās rīcības dēļ samazinātu savu nemateriālo aktīvu vērtību. Šis kaitējums, kuru radījusi Komisijas rīcība, ir reāls un droši zināms, kā tas izriet no prasītāju iesniegtajiem dokumentiem, pat ja nebija iespējams veikt precīzu skaitlisku aprēķinu. Jautājums par morālo kaitējumu ir izskatīts turpmāk 324. un 325. punktā.

— Noteiktas zaudējuma summas novērtējums

301 Šajā kontekstā lietas dalībnieces iztaujāja par metodi, kuru varētu izmantot, lai aprēķinātu reālā un droši zināmā zaudējuma summu, kas pietiekami tieši ir saistāma ar Komisijas rīcību šajā lietā.

302 Atbildot uz trešo jautājumu kopumu, prasītājas atsaucās uz Direktīvas 2004/48 13. pantu, saskaņā ar kuru:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, piespriež pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas atbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram.

Nosakot kompensācijas apjomu, tiesu iestādes:

a) ņem vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, cietušajai pusei radītās negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp zaudēto peļņu, pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgos gadījumos arī citus faktorus, kas nav ekonomiskie faktori, piemēram, tiesību īpašniekam pārkāpuma dēļ nodarīto morālo kaitējumu;

vai

b) kā alternatīvu a) apakšpunktā minētajam attiecīgos gadījumos kaitējuma atlīdzinājumu nosaka kā vienreizēju maksājumu, pamatojoties uz noteiktiem faktoriem un noteikti ņemot vērā honorāru vai maksājumu summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības.

[..]"

303 Šajā lietā ir ievērojamas grūtības piemērot negatīvo ekonomisko seku metodi tādēļ, ka Komisijas finanšu eksperts sistemātiski iebilst pret visiem prasītāju finanšu eksperta novērtēšanas mēģinājumiem. Būtībā P. Titgā aprobežojas ar to, ka kritizē A. Martēna izmantotos novērtējumus un kritērijus, lai novērtētu *Systran* piedzīvotās negatīvās ekonomiskās sekas un it īpaši zaudēto peļņu, neveicot paralēlu novērtējumu.

304 Piemēram, kad A. Martēns cenšas novērtēt kaitējumu, kas saistīts ar nemateriālo aktīvu vērtības zudumu, atsaucoties uz metodi, kuru tiesas sēdē ierosināja P. Titgā, t.i., ņemot vērā nākotnes naudas plūsmas zudumu, kas saistīts tieši ar attiecīgajiem aktīviem, viņam tiek pārmests, ka viņš izmanto datus, kas iegūti analītiskā biroja veiktā finanšu analīzē, kur "savstarpējās atbilstības precizitāte" nav pierādīta (Komisijas trešā finanšu piezīme, 4. lpp.). Tomēr netiek piedāvāts neviens konkrēts aizvietošanas kritērijs, lai gan A. Martēns ir norādījis, ka minētā finanšu analīze, kuru īstenojis neatkarīgs analītiskais birojs, tika veikta sakarā ar plānu emitēt 7 miljonus vērtas obligācijas ar parakstīšanos uz tām, ko *Systran* bez panākumiem centās īstenot 2004. gada sākumā, laikā, kas atbilst aplūkotajam laika periodam (prasītāju otrā finanšu piezīme, piezīme 2. lapas apakšā un pielikums šai piezīmei).

305 Lai arī prasītājas, nesaņemot būtiskus Komisijas iebildumus, norāda, ka, pirmkārt, *Systran* autortiesības uz *Systran* programmatūras versiju *Systran Unix* ir šīs sabiedrības darbības pamatā un, otrkārt, ka Komisijas atteikšanās atzīt šīs tiesības ir ietekmējusi šīs sabiedrības apgrozījumu un attīstību, P. Titgā joprojām uzstāj uz detalizētu un augšupēju novērtējumu, "tas ir, no līgumiem, izmaksu pozīcijām un naudu radošajām vienībām", lai ņemtu vērā šķietami daudzos produktus, kurus pārdod *Systran*, vai tās veiktās darbības, kuras tomēr visas ir saistītas ar programmatūras *Systran* izstrādi un tirdzniecību (Komisijas otrā finanšu piezīme, 8. lpp.). Kad A. Martēns tomēr mēģina

vērtēt kaitējumu, ņemot vērā darījuma, kuru Komisija piešķīra *Gosselies*, ekonomisko vērtību, kas atbilstu neto peļņai, kura aprēķināta 30 % apmērā no konkrētā līguma summas, kas saskaņā ar prasītāju iesniegtajiem datiem ir mazāka par *Systran* grupas gūto neto peļņu šāda veida darījumos (prasītāju atbilde uz ceturto jautājumu kopumu, 12. punkts), P. Titgā šo novērtējumu kritizē ar pamatojumu, ka "ierosinājums aprēķināt neto peļņu, pamatojoties uz iepriekšēju apgrozījuma pieņēmumu no viena darbības veida nav precīzs [..], jo noteiktu likmi [var] apstiprināt, vienīgi pamatojoties uz pārliecinošiem datiem laika gaitā" (Komisijas otrā finanšu piezīme, 3. lpp., un Komisijas trešā finanšu piezīme, 5. lpp.). Ņemot vērā Komisijas finanšu eksperta apsvērumus, praktiski nav iespējams konkrēti aprēķināt *Systran* ciesto zaudējumu Komisijas rīcības dēļ, tāpēc ka attiecībā uz to trūkst izsmeļošu vai pietiekami precīzu datu, neatkarīgi no tā, kāds kritērijs būtu izvēlēts šā novērtējuma veikšanai.

306 Tādēļ, ņemot vērā grūtības noteikt kritērijus, kas piemērojami, lai novērtētu *Systran* piedzīvotās negatīvās ekonomiskās sekas, šajā gadījumā zaudējuma atlīdzība jānosaka kā vienreizējs maksājums, pamatojoties uz noteiktiem faktoriem un noteikti ņemot vērā honorāru vai maksājumu summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības. Piemērojot šo metodi, ir jāņem vērā turpmāk izklāstītie fakti.

307 Pirmais fakts, kas jāņem vērā, ir autoratlīdzības summa, kas būtu jāmaksā, ja autortiesību pārkāpējs būtu lūdzis *Systran* atļauju izmantot attiecīgās tiesības uz intelektuālo īpašumu, lai īstenotu konkursa paziņojumā minētos darbus saistībā ar uzlabošanu, pielāgošanu un lingvistisko rutīnu pievienošanu, kam nepieciešama piekļuve *Systran Unix* versijas elementiem, kas pārņemti versijā *EC-Systran Unix*, lai tos pārveidotu.

308 Ņemot vērā šo darbu raksturu un iemeslus, kurus prasītājas pārliecinoši izklāstījušas savās atbildēs uz trešo un ceturto jautājumu kopumu, šādas vienreizējas summas noteikšana ir jāveic, ņemot vērā tādas licences cenu, kas ļauj tās ieguvējam pārveidot programmatūras pirmkodu, nevis vienkāršas programmatūras lietošanas licences cenu. Šāda pirmkoda pārveidošanas licence ir neparasta tādēļ, ka tāda neietilpst programmatūru ražotāju tradicionālajā ekonomiskajā modelī. Patiesībā šāda licence atņem ražotājam jebkādu iespēju pārdot licences ieguvējam pārveidojumu licences saistībā ar jaunām programmatūras versijām, kā arī servisa pakalpojumus, kurus parasti sniedz vienīgi pats programmatūras ražotājs. Turklāt šāda licence varētu apdraudēt ražotāja zinātību, jo tās dēļ varētu notikt pirmkoda nodošana trešajām personām. Arī tādas pirmkoda pārveidošanas licences pārdošana, kas ļautu tās ieguvējam pašam attīstīt programmatūru, apdraud nākotnes ienākumus, ko varētu saņemt, pārdodot šīs programmatūras lietošanas licences.

309 Šajā gadījumā ir jāvērtē šādas pirmkoda pārveidošanas licences teorētiskā vērtība, izmantojot finanšu pieeju, ko prasītāju finanšu eksperts ierosināja atbildē uz trešo jautājumu kopumu. Šajā pieejā, lai noteiktu pirmkoda pārveidošanas licences teorētisko cenu, kā sākuma punktu izmanto Komisijas *Systran* programmatūras gada lietošanas licences cenu.

310 Prasītāju finanšu eksperts A. Martēns novērtēja Komisijas programmatūras *Systran* gada lietošanas licenci EUR 760 000 apmērā. Šī cena ir novērtēta, pamatojoties uz cenu, kuru katru gadu maksā pasaules mēroga interneta pakalpojumu sabiedrība par programmatūras *Systran* lietošanas tiesībām, uz ikgadējo cenu, kuru agrāk maksāja divi citi pasaules mēroga amerikāņu uzņēmumi, no kuriem viens pārvalda interneta meklētājprogrammu, otrs ir specializējies informātikas programmatūru ražošanā, un uz cenu aptuveni EUR 1,3 miljonu apmērā, ko maksā valsts administrācija, kuras nozīmība ir salīdzināma ar Komisiju, par vienkāršu atjaunināšanu, kas ļauj izmantot

programmatūras 7. versiju; šī administrācija, tāpat kā Komisija, jau izmanto pastāvīgo lietošanas licenci bez pārveidošanas tiesībām.

311 Komisijas finanšu eksperte P. Titgā kritizē A. Martēna atsauces uz privātajām sabiedrībām tādēļ, ka šie piemēri neesot atbilstīgi, jo tiem nav nekā kopīga ar tarifiem, ko piemēro Komisijai. Minēto licenču mērķis ir komerciāls, nevis privāts. Komisija neizmanto *Systran* programmatūru, lai uzlabotu savu komerciālo piedāvājumu plašai sabiedrībai, bet gan lai to piedāvātu vairākiem simtiem ierēdņu. Tādēļ vērtība, kas izmantota kā sākuma punkts, lai noteiktu pirmkoda pārveidošanas licences cenu, esot kļūdaina un saskaņā ar pamatojumu esot jānoraida.

312 Komisija uzskata, ka prasītāju finanšu ekspertam par sākuma punktu bija jāņem cena aptuveni EUR 15 000 apmērā, kas atbilst nekomerciālas lietošanas licences cenai, kas paredzēta administrācijām, līdzīgi kā cena, kuru Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) piedāvāja programmatūru izplatītājs par programmatūras *Systran Enterprise Server 7, Standard Edition* gada licenci (t.i., aptuveni EUR 15 000 par šīs programmatūras izmantošanu 2 500 lietotājiem un aptuveni EUR 15 000 par "English World Pack", kurā iekļautas vairākas valodas, tostarp angļu, arābu, ķīniešu, nīderlandiešu, franču, vācu, grieķu, itāļu, japāņu, korejiešu, poļu, portugāļu, krievu, spāņu un zviedru). Tāpat Komisija savās atbildēs uz trešo un ceturto jautājumu kopumu atsaucas uz cenu kategoriju no 15 000 (līdz 100 lietotājiem) līdz EUR 150 000 un vairāk (neierobežotam lietotāju skaitam un sarežģītām lielu uzņēmumu vajadzībām, kam nepieciešama integrācija), kas paredzēta *Systran* paziņojumā presei par programmatūras *Systran Enterprise Server 6* (*Workgroup Edition*, *Standard Edition* un *Global Edition*) dažādu veidu lietošanas licencēm.

313 Tomēr ir jānorāda, ka lietas dalībnieču finanšu eksperti neiebilst pret iespēju ņemt vērā Komisijas *Systran* programmatūras gada lietošanas licences cenu kā sākuma

punktu, lai noteiktu cenu teorētiskai programmatūras pirmkoda pārveidošanas licencei, bet viņi iebilst pret vērtību, kuru varētu piešķirt šādai licencei. Salīdzināšanai ir jāatzīmē, ka Komisija savās atbildēs uz trešo un ceturto jautājumu kopumu norāda, ka sabiedrībai *Gosselies* par tai uzticēto darbu izpildi trīs gadu laikā, no 2004. līdz 2006. gadam, samaksāja EUR 1 925 280. Tātad sabiedrība *Gosselies* par Komisijas uzdoto darbu izpildi saņēma vidēji EUR 641 760 gadā.

314 Attiecībā uz Komisijas kritiku par dažādajām lietošanas licenču cenām, kuras ik gadu samaksā trīs pasaules mēroga uzņēmumi, kurus minēja prasītāju eksperts (skat. iepriekš 310. punktu), *Systran* grupu finanšu dokumentu pārbaude liecina, ka būtiskākie šīs sabiedrības ienākumi ir no ļoti lieliem klientiem. Atsauces dokuments par 2008. gadu, kas Francijas Finanšu tirgus uzraudzības iestādei iesniegts 2009. gada 29. aprīlī, liecina, ka 2004. gadā pirmie pieci *Systran* grupas klienti veidoja 60,9 % no tās apgrozījuma, pirmajam un otrajam klientam ienesot pilnīgi vienādu summu (t.i., 14,8 %), un ka 2008. gadā šie pirmie klienti veidoja 42,3 % no tās apgrozījuma, kur pirmajam klientam bija 10,9 % no tā apgrozījuma 7,6 miljonu apmērā, t.i., mazliet vairāk nekā EUR 760 000. Šis fakts ir jāņem vērā, novērtējot gada lietošanas licences cenu. Tas zināmā mērā nosaka augstāko robežu.

315 Tāpat ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo Komisija, pamatojoties uz *Systran* grupas dokumentiem, kas atsaucas uz programmatūras *Systran Enterprise Server* 6. un 7. versijas lietošanas licenci, šis uzņēmums neizplata un neliek izplatīt programmatūru, izmantojot cenu, kas noteikta administrācijām. Kā Komisija atzīst, *Systran* grupas cenu politika tās programmatūras lietošanas licencēm it īpaši ir atkarīga no pārdotā izdevuma. Piemēram, salīdzinot datus, kurus Komisija iesniedza attiecībā uz programmatūras *Systran Enterprise Server* 6. un 7. versiju, šīs programmatūras vislētākais izdevums ir "Workgroup Edition", ko var izmantot tikai uz viena ražošanas servera ar

Windows operētājsistēmu līdz 100 cilvēkiem, un tas ir pieejams, sākot no EUR 15 000, vidējais izdevums jeb "Standard Edition", ko var izmantot uz diviem ražošanas serveriem, ar operētājsistēmām *Windows* un *Linux*, ko var lietot līdz pat 2 500 cilvēkiem un kas pieejams, sākot no EUR 30 000, un visattīstītākais izdevums "Global Edition", ko var izmantot uz neierobežota skaita ražošanas serveru ar operētājsistēmām *Windows*, *Linux* un *Solaris*, bez lietotāju skaita ierobežojuma, kas pieejams, sākot no EUR 150 000. Savos apsvērumos par Komisijas apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem lietošanas licences cena nevar pārsniegt EUR 150 000, prasītājas uzsver, ka cena, kas minēta, pamatojoties uz *Systran* grupas paziņojumu presē par programmatūras *Systran Enterprise Server* 6. versiju, skaidri norāda minimālo cenu, par ko liecina vārdi "sākot no". Šajā gadījumā, saskaņā ar prasītāju norādīto, minēta ir sākumcena par vienu valodu pāri un vienu serveri.

316 Ņemot vērā šos atšķirīgos argumentus un dokumentus, kas minēti to pamatojumam, Komisijas programmatūras *Systran* iespējamās gada lietošanas licences cena, ko izmanto par sākuma punktu, aprēķinot cenu pirmkoda pārveidošanas gada licencei, ir jānosaka EUR 450 000 apmērā. Prasītāju eksperta ierosinātā summa ir pārāk augsta tādēļ, ka arī tad, ja Komisijas lietoto versiju izmanto vairāk nekā 2 500 lietotāju, šis skaits ir daudz mazāks nekā to lietotāju skaits, kas to izmanto viņa minētajos trīs pasaules mēroga uzņēmumos, kas, visticamāk, atbilst lielākajiem *Systran* grupas parakstītajiem līgumiem. Savukārt Komisijas ierosinātā summa ir pārāk zema, jo EUR 150 000 atbilst Komisijai vēlamā risinājuma sākumcenai un, kā to norādīja prasītājas un Komisija neiebilda, valsts administrācija, kas ir vismaz tikpat svarīga kā Komisija, samaksāja summu, kas līdzvērtīga EUR 1,3 miljoniem, lai atjauninātu tās izmantoto programmatūras *Systran* versiju.

317 Izmantojot šo sākuma summu EUR 450 000 apmērā, ir jānosaka autoratlīdzības summa, kas būtu jāmaksā, ja autortiesību pārkāpējs būtu lūdzis *Systran* atļauju izmantot attiecīgās tiesības uz intelektuālo īpašumu, lai varētu īstenot konkursa paziņojumā minētos darbus. Izmantojot aprēķināšanas metodi, kuru ierosināja prasītāju finanšu eksperts un kuru Komisija nopietni neapstrīdēja (skat. turpmāk 319. punktu), gada autoratlīdzības summu par pirmkoda pārveidošanu varētu noteikt divas reizes lielāku par gada lietošanas licences summu, tas ir, EUR 900 000 apmērā, ņemot vērā, atbilstoši prasītāju finanšu eksperta norādītajam, ka Komisijai jau bija šīs programmatūras lietošanas tiesības, un to, ka programmatūra netiek izmantota plašai sabiedrībai.

318 Laika posmā no 2004. līdz 2010. gadam šīs autoratlīdzības gada maksas par pirmkoda pārveidošanu tādējādi var noteikt EUR 7 miljonu apmērā (t.i., EUR 0,9 miljoni, kas atbilst autoratlīdzības gada maksai par pirmkoda pārveidošanu, kas reizināti ar 7,76, kas atbilst diskonta koeficientam, kuru prasītāju finanšu eksperts aprēķināja, ņemot vērā 4 % bezriska likmi par 2004.–2010. gada periodu, kas kopumā ir EUR 6 984 000, noapaļoti līdz EUR 7 miljoniem).

319 Jānorāda, ka Komisija patiesībā neapstrīd prasītāju finanšu eksperta ierosināto un Vispārējās tiesas pieņemto metodi. Komisija tikai atkārto savas finanšu ekspertes apgalvojumu, kas vienīgi atbildē uz ceturto jautājumu virkni norāda, ka prasītāju eksperts "drīzāk veic aprēķinu kapitalizācijai, nevis aktualizācijai ar noteiktiem termiņiem" un ka "ieteicamākā finanšu doktrīna ir sadalīt novērošanas periodus dažādās perspektīvās ar noteiktiem parametriem, nevis visu nepārdomāti kapitalizēt". Tomēr jāsecina, ka prasītāju finanšu eksperta piemērotā metode nepamatojas uz Komisijas finanšu ekspertes piesaukto "kapitalizāciju", bet gan uz datu aktualizāciju, piemērojot bezriska likmi 4 % apmērā laika periodam no 2004. līdz 2010. gadam, kas atbilst saprātīgai likmei, kas varētu būt piemērojama šim periodam. Komisija nesniedz atbilstīgus

iemeslus, lai paskaidrotu, kādēļ Vispārējā tiesa nevarētu izmantot šo metodi, lai noteiktu autoratlīdzības summu, kas būtu jāmaksā, ja tā būtu lūgusi *Systran* atļauju, kas bija vajadzīga, lai īstenotu apstrīdētos darbus.

320 Otrs fakts, kas jāņem vērā, ir tā dēvētā "papildu" summa, kas vajadzīga, lai ņemtu vērā citus būtiskus faktus, kurus iepriekš minēto autoratlīdzību piešķiršana neatlīdzinātu. Patiesībā autoratlīdzības summu, kas būtu jāmaksā Komisijai, ja tā būtu lūgusi *Systran* atļauju izmantot attiecīgās tiesības uz intelektuālo īpašumu, lai īstenotu apstrīdētos darbus, maksājums *a posteriori* atlīdzinās tam vienīgi zaudējumu, ko šis uzņēmums cietis kopš 2004. gada.

321 Ņemot vērā lietas materiālus un it īpaši dažādos apliecinājumus, kurus sagatavojušas prasītājas, lai konstatētu Komisijas nelikumīgās rīcības ietekmi uz *Systran* darbību un attīstību, ir jāuzskata, ka šā uzņēmuma darbība un attīstība katru gadu kopš 2004. gada ietekmēja vienreizējas summas EUR 650 000 apmērā (t.i., aptuveni 6 % no 2003. gadā īstenotā apgrozījuma).

322 Šo papildu summu, kas aktualizēta 2004.–2010. gadam, var noteikt EUR 5 miljonu apmērā (t.i., EUR 0,65 miljoni, kas atbilst iepriekš minētajai vienreizējai gada maksai, kas reizināti ar 7,76, kas atbilst diskonta koeficientam, kuru prasītāju finanšu eksperts aprēķināja, ņemot vērā 4 % bezriska likmi par 2004.–2010. gada periodu, kas kopumā ir EUR 5 044 000, noapaļoti līdz EUR 5 miljoniem).

323 Savukārt, ņemot vērā lietas materiālus, nav pamata atzīt, ka šajā lietā, novērtējot ciesto iepriekšējo zaudējumu summu, būtu jāņem vērā tā dēvētais "nākotnes" kaitējums, ko

prasītāju finanšu eksperts ir aprēķinājis EUR 15 miljonu apmērā. Aplēses, kas uz to attiecas, nav pamatotas ar pietiekami pārliecinošiem datiem, lai attaisnotu piešķiršanu.

324 Pēdējais fakts, kas jāņem vērā kompensācijas summas aprēķināšanā, ir ciestais morālais kaitējums. Attiecībā uz to ir jānorāda, ka Komisija ar savu rīcību liedza *Systran* tiesības, kuras tā varēja izmantot saistībā ar savu izgudrojumu. Šī rīcība ir vēl jo smagāka tādēļ, ka, būdama iestāde, Komisija ir izdevusi dažādus noteikumus Kopienas tiesību saskaņošanai autortiesību jomā, kuri šajā lietā netika ievēroti. Tādēļ ir pamats atlīdzināt *Systran* morālo kaitējumu, kuru tā piedzīvojusi Komisijas rīcības dēļ.

325 Tomēr, tā kā prasītājas nav norādījušas iemeslus, kādēļ šai atlīdzībai ir jābūt EUR 2 miljonu apmērā, šajā gadījumā šķiet atbilstīgi noteikt kompensācijas summu, kas Komisijai ir jāsamaksā par morālo kaitējumu, kuru radījusi tās rīcība, kā simbolisku summu EUR 1 000 apmērā.

326 No iepriekš minētā izriet, ka *Systran* ir jāizmaksā vienreizēja kompensācija EUR 12 001 000 apmērā, lai atlīdzinātu tās ciesto zaudējumu, kas radies Komisijas rīcības dēļ, t.i.:

— EUR 7 miljoni, kas atbilst autoratlīdzības summām, kuras būtu jāmaksā laikā no 2004. līdz 2010. gadam, ja Komisija būtu lūgusi atļauju izmantot *Systran* tiesības uz intelektuālo īpašumu, lai īstenotu darbus, kas saistīti ar uzlabojumiem,

pielāgojumiem un valodu rutīnu pievienošanu, kam nepieciešama piekļuve *Systran Unix* versijas elementiem, kas pārņemti versijā *EC-Systran Unix*, lai tos pārveidotu;

— EUR 5 miljoni, kas atbilst papildu summai, t.i., par ietekmi, kas Komisijas rīcībai varētu būt uz *Systran* apgrozījumu laikā no 2004. līdz 2010. gadam un plašākā nozīmē — uz šīs sabiedrības attīstību;

— EUR 1 000, lai atlīdzinātu morālo kaitējumu.

C — Par citiem pasākumiem, izņemot kompensācijas piešķiršanu

1. Lietas dalībnieku argumenti

327 Prasītājas pretēji Komisijas apgalvojumiem uzskata, ka vispārējie principi, kas minēti EKL 288. panta otrajā daļā, ir paredzēti, lai atlīdzinātu jau radušos kaitējumu, kā arī lai pārtrauktu kaitējošo rīcību. Pieprasot nekavējoties pārtraukt autortiesību pārkāpšanu, prasītājas vēlējās nodrošināt pieņemamā sprieduma efektīvu iedarbību.

328 Komisija uzskata, ka Vispārējā tiesa nevar pieņemt prasītāju pieprasītos pasākumus, kā arī finanšu atlīdzības piešķiršanu. Vispārējā tiesa, īstenojot savas pilnvaras, nevar izdot pavēli iestādēm vai tās aizstāt.

2. Vispārējās tiesas vērtējums

329 Prasītājas lūdz Tiesu, pirmkārt, likt nekavējoties izbeigt to tiesību uz intelektuālo īpašumu pārkāpumus un izpaušanas darbības, ko veic Komisija; otrkārt, konfiscēt visu Komisijas un sabiedrības *Gosselies* rīcībā esošo tehnisko nodrošinājumu, ar kura palīdzību sabiedrība *Gosselies* no informātikas viedokļa ir uzlabojusi *EC-Systran Unix* un *Systran Unix* versijas, pārkāpjot viņu [*Systran*] tiesības, un nodot to *Systran* rīcībā vai vismaz to uzraudzīti iznīcināt; un, treškārt, uz Komisijas rēķina publicēt spriedumu specializētajos laikrakstos, specializētajos žurnālos un specializētajās interneta vietnēs pēc *Systran* izvēles.

330 Jāatgādina, ka iestādei, kuras rīcība ir atzīta par nelikumīgu, ir jāveic pasākumi, kas saistīti ar Vispārējās tiesas sprieduma izpildi (pēc analoģijas skat. LESD 266. pantu). Tādēļ Komisijai ir jāizdara visi secinājumi, kas saistīti ar to, lai nodrošinātu *Systran* tiesības uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*, t.i., attiecībā uz darbiem saistībā ar šīs programmatūras versiju *EC-Systran Unix*, kas pārkāpj *Systran* autortiesības un zinātību. Ja tas netiks ņemts vērā, tā kā šajā lietā paredzētais atlīdzināmais kaitējums attiecas tikai uz periodu no 2004. gada līdz sprieduma pasludināšanai, *Systran* būs tiesības vērsties Vispārējā tiesā ar jaunu prasību atlīdzināt kaitējumu, kādu tā vēl varētu ciest.

331 Visbeidzot, attiecībā uz prasību par publicēšanu dažādos žurnālos un avīzēs, kā arī interneta vietnēs Vispārējā tiesa attiecīgajā dienā izplatīs preses paziņojumu par šo spriedumu. Šo preses paziņojumu varēs izmantot un izplatīt specializētajā presē. Tādējādi prasītājām būs tiesas spriedums par Komisijas rīcību attiecībā pret tām un preses paziņojums, kuru varēs plaši izplatīt un kas prasītājas šajā jautājumā varētu apmierināt. Šis preses paziņojums arī ļauj Vispārējai tiesai natūrā atlīdzināt morālo kaitējumu, kas izpaužas kā *Systran* reputācijas graušana Komisijas nelikumīgās rīcības dēļ.

332 Tādējādi Vispārējā tiesa uzskata, ka *Systran* intereses tiek pietiekami aizsargātas ar finanšu atlīdzību un ka tās prasības par zaudējumu atlīdzību natūrā nav jāapmierina.

Par tiesāšanās izdevumiem

333 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums vairumā prasījumu ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītāju prasījumiem.

334 Turklāt ir jānorāda, ka dažādo dokumentu sagatavošana, kurus iesniedza prasītājas, lai pamatotu savu procesuālo rakstu saturu vai atbildētu uz Vispārējās tiesas jautājumiem par programmatūras *Systran* tehniskajiem aspektiem (ziņojumi, tehniskās piezīmes un H. Bitana novērojumu piezīmes), juridiskajiem aspektiem (profesora Sirinelli atzinums), kā arī nodarīto zaudējumu novērtēšanu (A. Martēna finanšu

piezīmes), ir nepieciešami izdevumi, kas radušies šīs tiesvedības sakarā, un tādēļ ir jāuzskata par atlīdzināmiem izdevumiem saskaņā ar Reglamenta 91. panta b) punktu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

1) Eiropas Komisija samaksā *Systran SA* zaudējumu kopsummu EUR 12 001 000 apmērā;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 16. decembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības rašanās fakti ..... II - 6090

I — Par dažādām programmatūras *Systran* versijām ..... II - 6090

II — Lietas dalībnieku attiecību vēsture ..... II - 6091

A — Pirmais periods: no *Systran Mainframe* līdz *EC-Systran Mainframe* ..... II - 6092

1. Sākotnējie līgumi starp *WTC* (un citām sabiedrībām) un Komisiju ..... II - 6092

2. Sadarbības līgums starp *Systran* grupu un Komisiju ..... II - 6095

B — Otrais periods: no *Systran Unix* līdz *EC-Systran Unix* ..... II - 6104

C — Trešais periods: sākot no 2003. gada 4. oktobra uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā ..... II - 6109

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 6111

Juridiskais pamatojums ..... II - 6114

I — Par pieņemamību ..... II - 6114

A — Par galvenajiem prasījumiem, lai Vispārējā tiesa piespriestu Komisijai atlīdzināt iespējamo kaitējumu ..... II - 6114

1. Par lietas būtību ..... II - 6115

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6115

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6116

Apsvērumi par kompetenci līgumiskos un ārpuslīgumiskos jautājumos ..... II - 6116

Prasītāju celtās prasības par zaudējumu atlīdzību pārbaude ..... II - 6120

To faktu pārbaude, kurus Komisija ir pieminējusi, pamatojot līgumisku atļauju izpaust trešām personām informāciju, kas uzskatāma par aizsargātu autortiesību un zinātības kontekstā ..... II - 6126

2. Par prasības neskaidro raksturu ..... II - 6135

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6135

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6135

3. Par to, ka Vispārējās tiesas kompetencē neietilpst pārkāpuma konstatēšana prasības saistībā ārpuslīgumisko atbildību ietvaros ..... II - 6137

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6137

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6138

B — Par citiem prasījumiem ..... II - 6140

II — Par lietas būtību ..... II - 6142

A — Par tiesībām, uz kurām atsaucās prasītāji un par Komisijas rīcības nelikumību ..... II - 6142

1. Par programmatūras *Systran* dažādo versiju salīdzinājumu ..... II - 6143

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6143

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6146

2. Par Komisijas rīcības prettiesiskumu ..... II - 6154

a) Lietas dalībnieku argumenti..... II - 6154

Par autortiesību pārkāpumu ..... II - 6154

Par tiesībām, kas minētas saistībā ar zinātību ..... II - 6172

b) Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 6176

Par prasītāju norādītajām tiesībām attiecībā uz programmatūras *Systran* versiju *Systran Unix*..... II - 6177

Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru Komisijas tiesības ļauj tai ignorēt prasītāju iebilduma tiesības ..... II - 6182

Par to darbu raksturu, kurus Komisija uzticējusi trešām personām . II - 6187

B — Par ciesto zaudējumu un cēloņsakarību..... II - 6202

1. Par *Systran Luxembourg* nodarīto kaitējumu un cēloņsakarību ..... II - 6202

a) Lietas dalībnieku argumenti..... II - 6202

b) Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 6203

2. Par *Systran* ciesto zaudējumu un cēloņsakarību..... II - 6204

a) Lietas dalībnieku argumenti..... II - 6204

Par zaudējuma dažādajām formām, tā reālumu un cēloņsakarību... II - 6204

Par nemateriālo aktīvu vērtības zuduma sākotnējo novērtējumu.... II - 6207

Par citiem kaitējuma novērtējumiem..... II - 6209

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6212

Par *Systran Luxembourg* vērtspapīru vērtības samazināšanos ..... II - 6213

Par nemateriālo aktīvu vērtības zudumu ..... II - 6213

— Par prasītāju sākotnēji piedāvāto novērtējumu ..... II - 6214

— Par *Systran* ciestā zaudējuma reālumu un cēloņsakarību starp zaudējumu un Komisijas rīcību ..... II - 6215

— Noteiktas zaudējuma summas novērtējums ..... II - 6219

C — Par citiem pasākumiem, izņemot kompensācijas piešķiršanu ..... II - 6230

1. Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6230

2. Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6231

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 6232